

فصلنامه بانو

ناشراندیشه های زنان افغانستان در اروپا

غوث الدین میر
«بُنيانکذار»

هیات مدیره

سید اوین (اربیال)
پرنسپال

انجیر فردیانا طبیب زاده
هیات تحریر

فریبا آتش صادق
مدیر هستولو

صالحه واهب واصل

پرنیان صدیقیان

نجلا زمانی

زرگونه عطا

لطیف کریم استالیفی

دکتر روح افزا نعیم

انجیر فردیانا طبیب زاده

بخش اداری

ولی محمد یوسفزی

صالحه واهب واصل

غوث الدین میر

همکاران قلمی

مینا میر

سیده طلوع

کلچهره یفتانی

انجیر فردیانا طبیب زاده

صالحه واهب واصل

نجیبه آتش آزاد

پرنیان صدیقیان

لطیف کریم استالیفی

صوفیا ولیزاده

شفیقہ صدر

فریبا ناصریان

کریمه ملزه

دکتر نبیله نیکزدی

عزیزه عنایت

فریبا چرخی

مرضیه جهش

سمیرا پولیزی

لیلما سدید

شگوفه باختزی

زرگونه عطا

دکتور شفیقہ پارقین

محموده سکندری پورزکی

زرگونه ولی

پوشش هم زاد

آناهیتا ادا

ذکیه نوری

حوما رحیمی

قمر کرزی

نجلا زمانی

فرشنه نوری

بانو

شماره ۶۵ مارچ ۲۰۲۳

هر کتابی که بیوی عشق به بشیریت نمی دهد، برگ
کاغذ است و رنگ مروفا

BANU
Erste unabhängiges
afghanische
Frauenjournal

Inhaber und Gründer
der Zeitschrift:
Ghousuddin Mir

Design & Druck:
MT Design Co.
www.mtdesign.at

Inhalt:
Inhalt dieser Zeitschrift Vor
Wort von Inhaber und
Gründer der Zeitschrift
Heim und Familie Fraune
recht Frauen schöheit
Frauen gesund heit
Regenbogen Gedichte
Poet Frauen Occupational
Health and Beauty
Interviews Wahre
Geschichten Ein Ventil
tausend Worte Literatur
und Frauen Report
Nachricht. Kochen Frauen
freiheit bewegung Kids
und Teens Kunst und
Künstler.

Kontakt:
(0043) 660 35 45 469
mir.ghousudden@chello.at
www.akiseu.com
www.banu-magazin.com

فهرست

- ۱ - سخن فصل ----- غوث الدین میر
 ۲ - سخن مدیر مسؤول ----- فریبا آتش صادق
 ۳ - سخن ویراستار ----- سید امین آربیال
 ۴ - زنان در گذر زمان ----- نجلا زمانی
 ۵ - کودک بی سرنوشت میهن ----- حنیفه واحد
 ۶ - ادبیات فارسی ----- صالحه واصل واهب
 ۷ - ملکه کلیوباترا کیست؟ ----- سیده طلوع
 ۸ - روانشناسی و ویژگی های آن ----- پلوشه همزاد
 ۹ - کوته سنگی بنام بی بی سنگی ----- عزیزه عنایت
 ۱۰ - انتقام بعد از مرگ ----- آناهیتا ادا
 ۱۱ - صحت برای همه ----- داکتر روح افزا نعیم / داکتر شکریه قرغه مینه پان
 ۱۲ - متغیر شدم ----- فریبا چرخی
 ۱۳ - صور خیال ----- فریبا ناصریان
 ۱۴ - دختما کمیس ----- زرغونه ژواک عطا
 ۱۵ - معرفی بانو صفیه میلاد ----- فردیانا طیبیب زاده
 ۱۶ - هشتم مارچ روز همبستگی ----- زرغونه ولی
 ۱۷ - سوما و یا هوما ----- مرضیه جهش
 ۱۸ - گزارش کنفرانس وضعیت زنان افغانستان ----- اکیس
 ۱۹ - زن و زیبایی ----- پرنیان صدیقیان
 ۲۰ - هشتم مارچ در افغانستان ----- لیما سدید
 ۲۱ - بیایید آشپز خود باشیم ----- رزگونه عدل استانزی
 ۲۲ - آدینه شب امیر! ----- کریم استالفی
 ۲۳ - هالندی ----- پلوشه همزاد
 ۲۴ - زن، موسیقی و شعر ----- صوفیا ولیزاده
 ۲۵ - قطعنامه کنفرانس وین ----- اکیس
 ۲۶ - جشن نوروز ----- اکیس
 ۲۷ - افغانستانده عیالر موسیقه سی ----- شفیقہ یارقین دیاج
 ۲۸ - مادرم ----- غوث الدین میر
 ۲۹ - کودکان و نوجوانان ----- مینا میر
 ۳۰ - متن آلمانی ----- غوث الدین میر

بانو
نخستین نشریه مستقل زنان افغان در
آروپا

بنیادگذار و صاحب امتیاز:
غوث الدین میر

مدیر مسؤول:
فریبا آتش صادق

ویراستار:
سید امین آربیال

هیئت تحریر:
لطیف کریمی استالفی، نجلا
زمانی، داکتر روح افزا نعیم،
انجینیر فردیانا طیبیب زاده، برینیان
صدیقان و رزگونه ژواک

اداره مجله "بانو" به دیدگاه ها، عقاید و
نظریات نویسنده ها و فرهنگیان عزیز احترام
دارد، اما در ویرایش نوشته ها دست باز دارد.

مجله "بانو" انعکاس دهنده صدای خفتة
زنان و دختران افغان است.

محله "بانو" مخالف هرگونه تبعیض و
تعصب قومی، نژادی، مذهبی و فرهنگی
است.

تفاصیل پایه:

(0043) 660 35 45 469
mir.ghousudden@chello.at
www.banu-magazin.com
www.akiseu.com

آذوین فیسبوک ها:
ناشر اندیشه های زنان افغانستان در ادیا BANU

اشتراک سالانه در آروپا مبلغ ۴۰ یورو
قیمت تک شماره در آروپا مبلغ ۱۲ یورو
مشترکین محترم خارج قاره اروپا نسبت گران بودن
بست لطفاً معادل ۶۰ یورو واریز نمایند.

شماره حساب بانکی:

IBAN:
AT89 6000 0103 1023 7189
BIC: BAWAATWW
BAWAG PSK

غوث الدین میر

سخن

فصل

سخن فصل را به نام ذاتی که زن، زندگی و آزادی را نقش آفرین است، آغاز می کنم.
عزیزانم،

وضعیت بد چند ماه پیش، به ویژه حالت خیلی اسفناک بانوان افغانستان، مرا ناگیر ساخت تا بیشتر از همه امورات زنده گی، افکارم را روی وضعیت ناگوار وطن متمرکز کنم.

روی این ملحوظ، تدویر کنفرانسی رازیز نام «انقلاب زنان» در شهر ویانا، که دفتر سازمان ملل متعدد درین جا موقعیت دارد، روی دست گرفتم، تا ازین طریق صدای مظلومانه زن افغانستان را به گوش مردم دنیا برسانیم و خموشی جامعه جهانی را که جز تقبیح در قبال زنده گی رقتبار بانوان کار عملی انجام نمی دهند، تبیح نماییم.

کنفراس «انقلاب زنان» یک انقلاب خود جوش بود که، از سر تا سر دنیا زنان آگاه و رسالتمند حمایت و پشتیبانی خود را با ارسال مطالب متنوع و ویدئوهای اعتراضی اعلام کردند.

در بحبوحه و جنب و جوش نزدیک شدن به کنفراس انقلاب زنان، یازده تن از وزرای خارجه زن جامعه جهانی، حمایت و پشتیبانی شان را در کنفراس بین المللی مونیخ از زنان افغانستان اعلام کردند، که از طرف شماری از زنان شامل در کنفراس انقلاب زنان مورد تایید قرار گرفت.

ریاست کانون فرهنگ افغانستان مقیم ویانا، به پاس قدر دانی از اشتراک و خدمات شایسته بانوان «آوارد رابعه بلخی» را تهیه و برای نخستین بار به یک بانوی مبارز در داخل کشور و دو بانوی پر تلاش در اروپا و یک بانوی عضو مجله بانو، که خدمات شان مثمر ثمر بوده و بنابر فیصله هیئت ثوری برای بانو گلچهره یفتلی، انجنییر طبیب زاده، تمنا پرنیان و زرغونه جان ولی، توسط جناب کریمی استاللفی اهدا و تقديم حضور شان گردید.

در ضمن قابل یادداهانی می دانم که: کنندی در ارسال شماره ۶۴ فصلنامه بانو به مشترکین محترم سبب سهل انگاری برخی از عزیزانی شد که خود از کار کرد شان نادم هستند.

فیرا آتش صادق

سخن مدیر مسؤول

درمسیر آزادی

از زمانی که رابعه بلخی شهید راه آزادی شد در هر گوشه از سرزمین هر چند بندرت فریاد عدالت خواهی زنان این مرز و بوم بلند بوده است. در این گوشه‌ی خون آلود از کره خاکی نظام‌های سلطه و مستبد به زن‌ها به چشم ابزاری برای مردان نگاه کرده‌اند.

با پیشرفت تکالوژی و توسعه رسانه‌های جمعی صدای زنان هم بیشتر شنیده شده است این صدا در پیوند با زنان کشور های دیگر به خصوص کشور های پیشرفته جان تازه گرفته است. زنان افغانستان ثابت کرده‌اند که در شرایط دموکراسی می‌توانند جایگاه‌های رفیعی را علم و فرهنگ و هنر بدست آورند. چگونه در باور مان بگجد در حالیکه زنان ما در مسیر پیشرفت و رهایی از قید و بند های سیاه سنتی رها می‌شدند. یکی از تباہ ترین و متحجر ترین اندیشه‌ها در دهه سوم قرن بیست و یک در کشور حاکم شود. چقدر افتخارآمیز است مبارزه زنان و دختران افغان در برابر چنین تباہی بی رحم. مبارزه زنان با بی رحم ترین دژخیمان حاکم در حالیست که ارتش یک کشور تاب مقاومت در مقابل شان را نداشته است. کار سخت و مبارزه خونینی در پیشروست:

شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین حائل کجا دانند حال ما سیکباران ساحل ها

این مبارزه بی امان جنبه‌های مختلفی را در بر می‌گیرد:

- مقاومت و نافرمانی مدنی: شهر وندان شهراهای مختلف با اجتماعات گسترشده هیمنه‌ی دیو سیاه استبداد را در هم بشکنند تا صدای آن‌ها در همه جای جهان شنیده شود تا در صدر اخبار رسانه‌ها قرار بگیرند. همچنین نافرمانی مدنی و تمدید از دستورهای قرون وسطایی حاکمان کج اندیش، هژمونی آن‌ها را

سخن ویراستار

سید امین (آریال)

خود پرستی (Egotism) -
نارسیسیزم (Ход ши负责同志) -
کاریزما

را قادر می‌سازد تا در رابطه برقرار کردن با دیگران، فردیت خود را نیز در نظر بگیرند.

واژه نارسیسیسم را در روانشناسی فردی گاه به جای اصطلاحاتی مانند تحقیر کننده، پوچی، خودپرستی یا خودپسندی استفاده می‌کنند و گاهی نیز در جامعه‌شناسی آن را به جای نخبه گرایی یا بی‌تفاوتوی نسبت به سرنوشت دیگران، می‌نامند.

در سال ۲۰۱۹ میلادی محققان دانشگاه کوئینز بلفارست ایرلند نتیجه تحقیقاتی را منتشر کردند که طبق آن خودشیفته‌ها شادتر از مردم دیگر هستند و به نظر می‌رسد کمتر در معرض استرس و افسردگی قرار می‌گیرند.

شخصیت خود شیفته یا نارسیست، مانند پوچانه‌ی است که هیچ سوزن انتقاد را در خود نمی‌پذیرد، زیرا فکر می‌کند با این سوزن، همه شخصیت بادی اش، برپا خواهد شد.

کاریزما:

کاریزما به معنی جذابیت غیرعادی و دارا بودن صفت‌های ویژه و ممتاز و منحصر به فردی است که مورد پسند و ستایش تعداد زیادی از دیگر انسان‌هاست.

کاریزما جاذبه‌ای انفرادی (فردی) است، که اثری اجتماعی (جمعی) دارد.

از اواسط قرن بیستم و در ادبیات سیاسی و اجتماعی، واژه کاریزما به تعبیر غالبی در توصیف چهره‌های سیاسی برجسته بدل شد، چهره‌های مثبت یا منفی که جذابیت مقاومت ناپذیری برای تودها داشته، توان اثرگذاری بی‌مانندی بر آن‌ها یافته بودند.

واژه کاریزماتیک نیز برای توصیف ابر-انسانی بکار می‌رود که فراتر از اراده و اختیار مردم، آنان را تحت تأثیر قرار می‌دهد و هیچ کس یارای مقاومت در برابر او یا حق انتخاب و انتقاد ندارد.

زبان بدن در افراد کاریزماتیک چگونه است؟

زبان بدن یکی از مولفه‌هایی است که می‌تواند ما را تمایز نشان دهد چراکه به ما این امکان را می‌دهد که راحت‌تر و موثرer خود را ابراز کنیم و احتمال تاثیر پذیری دیگران از ما

خودپرستی به انگلیسی (Egotism) پدیده‌ای فلسفی، روانشناسی است مبنی بر ترجیح خود و خواسته‌های شخصی خود بر دیگران و خواسته‌های آن‌ها.

به بیانی دیگر خودپرستی ارتباطی است که فرد خود را در مرکز جهان (هستی‌شناسی خود) قرار داده و این موجودیت و هستی، فارغ از دیگران و دنیای آن‌ها می‌باشد. و فرد خود را بالاتر و برتر از دیگران میداند.

این مفهوم با خودشیفتگی یا نارسیسم رابطه تنگاتنگی دارد و ارتباط هر دو از طریق عشق افراطی به خود و غلوکردن در رابطه با انجاشتها و قابلیت‌های فردی است. فرد خودشیفته یا خودپرست، دچار یک خود برتر بینی، عمیق و خیالی است که همین خصیصه روانشناسی، او را از حقایق موجود در محیطش دور نگه می‌دارد.

وقتی این شاخه‌های خودپرستانه به نهایت افراطی گری خود می‌رسند، موجب پیدایش جنبش‌هایی مانند فردگرایی خودخواهانه و نفی بشردوستی می‌شود.

این افراد از دیگران استفاده ابزاری می‌کنند و خواسته‌های جمعی در ذهنیت آن‌ها اموری عبت تجلی می‌کند و دائم از جمع گرایی فرار می‌کنند.

خودشیفتگی یا نارسیسیسم به انگلیسی (Narcissism) بیان گر عشق افراطی به خود و تکیه بر خودانگاشتهای درونی است.

در روان‌پژوهی نیز نارسیسیسم افراطی، براساس خصیصه‌های روانی و شخصیتی در عشق بیش از اندازه به خود و خودشیفتگی بی‌حد و حصر شناسایی می‌شود و آن را نوعی اختلال روانی می‌دانند.

(فروپید) عقیده داشت که بسیاری از خصیصه‌های خودشیفتگی با بشر به دنیا می‌آیند و او نخستین کسی بود که خودشیفتگی را با روانکاوی توضیح داد.

آندره موریسون نیز ادعا کرد، در دوران بزرگسالی، میزان مفیدی از خودشیفتگی در افراد وجود دارد یا به وجود می‌آید؛ که آن‌ها

حوار حمی

کودک همسری:

ازدواج کودکان یا کودک همسرس نوع ازدواج رسمی یا غیر رسمی است که در آن کودک دختر پیش از رسیدن به سن قانونی وارد پیمان زنا شویی می‌شود و عموماً در مورد کودکان دختر بکار می‌رود که با مردان بزرگ سال به اجراء بخارط سنت‌های اجرایی، قومی، فقدان دانش و یا مشکلات اقتصادی در قید ازدواج در آورده می‌شود. تاثیراتی که ازدواج در سنین کودکی بر روی دختران به جای می‌گذارد بسیار منفی و احتمال بالای مرگ به اثر عوارض بارداری وزیمان و تاثیرات روانی در دوران کودکی می‌باشد.

پسران هم مانند دختران زیر سایه سنت و فرهنگ تن به ازدواج میدهند که آسیب‌های مانند ترک تحصیل یا به نا چار تن دادن به کارهای سطح پایین برای تهیه مخارج و بی بهره ماندن از داشته‌های زمان کودکی وده هاشکل دیگر.

رشد کودک همسری در افغانستان با افزایش فقر بیکاری و امدن گروه افراتی طالب رو به افزایش است و فروش کودکان که باین ترتیب سن از سه ساله و هفت ساله از دیدگافته و داستان‌های وحشت ناک در روستاها قندهار و مناطق جنوبی و همه ساعات کشور تکرار می‌شود دختران حتا سه ساله فروخته می‌شود پدرانی که گرفتار قرض واعتیاد اند به اثری نداری غالباً دختران شان را به اثر تهدید به مبلغ کم می‌فروشنند در غیر آن تهدید به مرگ می‌شوند در بعضی اوقات حتا پیش از تولد طفل شرط گذاشته می‌شود که اگر نوزاد کودک دختر بود در بدل پول باید پرداخته شود که خانواده فقیر مایل به آن استند فروش ازدواج کودک در مناطق مختلف افغانستان یک امر رایج و قانونی حساب می‌شود و برای پراختن به پیش قرار داد می‌پردازند و در نقاط مختلف که قبل اکم می‌شود رو به آفریش است کودکان زیر پانزده سال در قبایل مختلف به دلیل گرسنه‌گی، دختران را می‌فروشنند تا غذا بخرند این پدیده نه تنها در کشور مابلکه در تمام کشورهای جهان سوم رایج بوده که دختران کودک قربانی این پدیده شون وغیر انسانی می‌شوند.

بیشتر شود. افراد کاریزماتیک معمولاً زبان بدن خوبی نیز دارند.

۱- افراد کاریزماتیک ارتباطات قوی ای دارند

افراد کاریزماتیک مهارت‌های ارتباطی خود را به طور خاصی بهبود بخشیده‌اند و تقریباً می‌توانند با هر شخصی حتی با کودکان ارتباط کلامی قوی داشته باشند. رفتار آنها در زندگی روزمره به گونه‌ای است که کمتر کسی از صحبت و همنشینی با آنها خسته خواهد شد.

۲- قدرت رهبری و کاریزما

این افراد دارای قدرت رهبری فوق العاده‌ای هستند. شخصیت‌های کاریزماتیک به صورت ناخودآگاه و از روی عادت کارهایی انجام می‌دهند که موجب جذب دیگران می‌شود. این افراد معمولاً از توانایی رهبری بالایی برخوردارند و می‌توانند دیگران را به خوبی رهبری کنند. کاریزما یا جذابت و شعور؟ کدام یک؟

بسیاری از افراد معتقدند، واژه «جذبیت» یا «شعور» مترادف کاریزماتیک است. اگرچه جذابت و داشتن یک رفتار مناسب با موقعیت‌های مختلف و یا به اصطلاح «با شعور بودن» از ویژگیهای افراد کاریزماتیک است؛ اما این واژه‌ها برای تعریف کاریزما، بیش از حد مخفف شده‌اند و باید توجه داشت که مفاهیم جذابت و شعور از کاریزما مجزا هستند.

اهمیت کاریزماتیک بودن؛ چرا باید کاریزماتیک شویم؟

کاریزماتیک بودن از جهت توانایی تاثیرگذاری بر دیگران حائز اهمیت است. در واقع اگر کسی بتواند خاصیت‌های کاریزماتیک را در خود ایجاد کند حتی اگر هرگز مشهور نشود، می‌تواند حداقل روی نزدیکان خود تاثیر بگذارد. به عنوان مثال اگر فروشنده کاریزماتیک باشد می‌تواند مشتریان بیشتری را جذب کرده و کسب و کار خود را گسترش دهد.

همچنین داشتن کاریزما امکان مقاعد کردن افراد را فراهم می‌کند. افراد دارای کاریزما بسیار راحت تر اعتماد دیگران را جلب و آنها را با خود همراه می‌کنند؛ توانایی جلب اعتماد یکی از مسائل مهمی است که در تمامی مراحل زندگی از اهمیت بالایی برخوردار است.

کاریزما از مواردی است که می‌تواند زندگی انسان را دگرگون کند، آن را به سمت رشد، توسعه و بهبود هدایت کند. کاریزماتیک بودن زمینه موفقیت شما را فراهم می‌کند و دانستن مهارت‌های آن در همه جنبه‌های زندگی به شما کمک خواهد کرد.

با در نظر داشت آنچه ذکر گردید، دو پدیده‌ی نخست، در زندگی انسانها و روابط اجتماعی اثرات بینهایت محرّب و منفی به جامی گذارند.

افرادی دارای شخصیت‌های خود شیفته و خود پرست به تداوی و کنترل جدی روان درمانی ضرورت دارند.

واما آنچه بر همه در جهت رشد موثر و تکامل فردی موثر و مضر اند، همانا شخصیت سازی کاریزماتیک است، که پدید آورنده‌ی تاثیرات مثبت در همه عرصه‌های ارتباطات اجتماعی -اقتصادی می‌باشد.

شخصیت‌های کاریزماتیک سمت و سو دهنده‌ی کتله‌های عظیم جامعه‌اند و در رهبری جامعه نقش به سزاگی را ایفا می‌نمایند.

ناگفته نباید گذشت، که رسیدن به ارزش‌های چنین شخصیت و کسب آن، تلاش و آموزش و تغییرات بنیادی را می‌طلبند.

تهیه و ترتیب: امین سید (آریال)

منابع و یکپدیدا

كتاب: Ego is the enemy

نویسنده: Rayan Holiday

صفحه زنان در گذر زمان

نجلا زمانی

دانشگاه ها را به روی دختران بستند و همچنان به توهین زنان ادامه می دهند. دانشجویان دختر بسیار تلاش نمودند تا با طالبان بحث و گفتگو نمایند اما آنها تابه حال حاضر نشده اند با هیچ کسی در این زمینه وارد بحث شوند و هیچ دلیل قانع کننده ای برای بسته شدن دانشگاه ها به روی دختران ندارند.

او در مورد عاقب بسته شدن دانشگاه به روی دختران می گوید: زمانی که در یک کشور زنان و دختران نتوانند درس بخوانند، جامعه و کشور پیشرفت نمی کند و افغانستان در گودال جهل و تاریکی فرو می رود. مهاجرت، ازدواج های اجباری و مشکلات روحی و روانی در میان مردم زیادتر می شود. او اظهار می دارد دختران خودم حال روحی بدی دارند. ما کوشش کردیم جهت رفع مشکلات روحی شان کلاس های آن لاین بگیریم. اما این کلاس ها کیفیت کلاس های حضوری را ندارند. از این رو برخی دخترانی که با چنین مشکلاتی رو به رو هستند، مایوس و نالمید شده، دست به خود کشی می زند.

او خطاب به جامعه جهانی می گوید: ما یکسال است که از جامعه جهانی درخواست کمک کردیم تا صدای ما را بشنوند. فقط اعلامیه های زیادی مبنی بر اینکه طالبان باید مکاتب و دانشگاه ها را به روی دختران باز کنند، صادر شد و طالبان هم این موضوع را جدی نگرفتند. رشته های تحصیلی را محدود نمودند و به دانشجویان دختر اجازه ندادند در رشته های انجینیری تحصیل کنند. حتا رشته های تحصیلی را خودشان برای دانشجویان انتخاب می نمودند. خواست ما از جامعه جهانی این است که تعییرات کلی باید در سرتاسر کشور به وجود آید و حکومتی که براساس آراء مردم باشد، روی کار آید. حکومتی که بتواند برای مردم کار کند. در حال حاضر فقر و بیسوادی در جامعه بیداد می کند و دروازه های زندگی به روی مردم بسته شده است. جامعه جهانی باید روی حکومت مشارکتی و مردمی کار کند، بعد روی مسائل مربوط به دانشگاه.

او همچنان در پیامش خطاب به دختران دانشجو می گوید: دختران دانشجو خاموش نمانند. نگذارند دروازه های دانشگاه ها به رویشان بسته شود. نگذارند حکومتی که برخواسته از آرای ملت نیست، رشد کند. حکومت فعلی به زنان، کودکان و مردان رحم نمی کند. ما باید متحد باشیم تا افغانستان را ز جهل و تاریکی نجات دهیم.

بررسی علل و عاقب مسدود شدن دانشگاه ها

به روی دختران در افغانستان

The Bakhtar Podcast

پاکتیو مادک ۸: شام بوقت اروپای مرکزی
Sunday at 08.00 p.m CEST
BakhtarInstitute.org | BakhtarInstitute | BakhtarInstitute | BakhtarInstitute

زبان پارسی
پادکست جشن خود جوش زنان مدرس افغانستان

مصطفی با دانشجوی معتبری که از ادامه تحصیل در افغانستان محروم شد.

در مصاحبه‌ی که بخش رسانه و ارتباطات "انستیتوت باختر" در برلین-آلمان در رابطه به بررسی "علل و عاقب مسدود شدن دانشگاه‌ها و مراکز تحصیلات عالی به روی زنان و دختران در افغانستان" انجام داد و از طریق پادکست و صفحات اجتماعی انسٹیتوت باختر به نشر رسید، خانم "زولیا پارسی" دانشجوی رشته ادبیات یکی از دانشگاه‌های خصوصی و عضو همیش خودجوش زنان معتبر افغانستان گفت:

در حال حاضر از ادامه تحصیل محروم شده ایم. ما در گذشته با تقبل زحمات زیاد توانستیم درس بخوانیم. متأسفانه با حضور طالبان دروازه‌های مکاتب و دانشگاه‌ها به روی دختران بسته شد.

او می گوید: من به عنوان یک دانشجو، هیچ وقت نمی گذارم که حق من پایمال شود. آزادی، تحصیل و کار حق من است. اگرچه اعتراضات ماسرکوب می شوند؛ اما، مثل من بسیاری از دانشجویان با قلم، اعتراضات خیابانی و ساختن ویدیو کلیپ و ارسال آنها به رسانه‌ها به مبارزه ادامه می دهند و تا زمانی که دروازه‌های مکاتب و دانشگاه‌ها به روی دختران در افغانستان باز نشود ماه رگز سکوت نمی کنم.

وی در رابطه به اینکه آیا مقام‌های وزارت تحصیلات عالی دلایل قانع کننده‌ای جهت بستن دانشگاه‌ها و مراکز تحصیلات عالی به روی زنان و دختران در افغانستان را دارند، می گوید:

طالبان ادعا دارند، در اسلام به زنان حق تحصیل داده نشده است و نباید با پسران به صورت مختلط درس بخوانند. اگر مردی در بیرون از خانه کار کند لازم نیست که زن هم کار کند و نان آور خانه باشد.

برای جلوگیری از گناه باید زنان درس نخوانند و کار نکنند. او می گوید: طالبان حتا حجاب اجباری را وضع کردن و ما حجاب را هم رعایت نمودیم و به درس خواندن ادامه دادیم. طالبان صنوف درسی دختر و پسر را جدا ساختند و ما قبول کردیم اما با پذیرش تمام شرایط وضع شده از سوی طالبان، متأسفانه باز هم دروازه‌های

حنفیه واحد (خبرنگار و فعال حقوق زن)

خواننده‌گان گرامی و نهایت ارجمند! آیا اطفال و نوجوان کشور ما که آینده یک ملت به دست آنهاست، آرزوی کار و تحصیل را ندارند؟ آیا آنها حق زنده‌گی مدرن و با تمام امکانات را نمی‌خواهند؟ آری! پس این وجبهه‌ی همه‌ی ماست تاهم صدا و همنوا شده از هر نقطه دنیا برای حمایت این قشر رنج دیده افغان از هیچ نوع همکاری دریغ ننموده و اقدام نمایم.

**بانورا با قلم، قدم
و درهم خود یاری نماید.**

Website: www.akiseu.com

IBAN: AT89600010310237189

BIC: OPSKATWW

گزارش کوتاه از کودک بی سرنوشت میهن

همانگونه که زنان و مردان کشور ما در شرایط دشوار قرار گرفته اند، جوانان و نوجوانان نیز دسته‌ی آسیب پذیرتر کشور اند. جوانانی که پدر و یا هم مادر خود را ز دست داده و در کوچه‌ها و پس کوچه‌های شهر و ولایات به منظور به دست آوردن لقمه نانی سرگردان اند. اکثر این نوجوانان مصروف کارهای شاقه و یا به اصلاح عوام دست فروشی اند. گل چهره یکی از جمله‌ی همین نوجوانان کار خیابانی است، که سرمای زمستان و گرمای تابستان باری گرانی را بر شانه‌های کوچک و ناتوانش نهاده است. او والدین اش را در اثر جنگ‌های داخلی از دست داده و سربرست چهار خواهر و برادر قد و نیم قد اش می‌باشد. وی سیزده سال سن دارد و شب و روز را در جاده‌های شهر کابل از پشت موتو رها می‌دود و برای فروش ساجق‌های دست داشته اش تلاش می‌کند تا نانی برای خواهر و برادر کوچکتر اش به دست آرد. وقتی با او مواجهه شدم لباس‌های از پارچه‌ی کتان یا رتن داشن و از شدت سرما کرخت و کبود بود. او حتی لباس گرم و پاپوش مناسب نیز نداشت. وی از سختی‌های اطاق سرده، تاریک و نمناک شان برایم حکایت کرد و گفت ماهانه هزار افغانی برای آن؛ کرایه می‌پردازد. حین ادای کلمات گلویش بعض نموده یود و چشمان معصوم اش را پرده‌ای از اشک پوشانیده بود. گل چهره با وجود که سن کمی داشت از دولت مردان خواهان فراهم نمودن زنده‌گی مرفه، کار و تحصیل شد او هر یک ازین واژه‌ها را با بعض سنگینی ادا می‌کرد. اما افسوس که امید هایش همه در سردی‌های احساس زمستان حاکم میهن بخ زده اند.

متصدی صفحه صاحب واصل و اهلب

- اسم + ين: امروزین، آهنین
ساختمان صفات بیانی

در نظر باید داشت که هر کدام از صفات بیانی از نظر ساختمان به انواع ساده، مرکب، مشتق، مشتق مرکب و گروه وصفی (صفتی) تقسیم می شوند یعنی:

صفت ساده: که یک کلمه ساده است، مانند زیبا، گرم.

صفت مرکب: که یک کلمه مرکب است و از دو تکواز مستقل ساخته می شود، مانند نرم خو، پاک دست.

صفت مشتق: گاهی ساختار صفت مشتق است و از یک تکواز مستقل همراه با یک یا دو وند تشکیل می شود، مانند آزمندی، دانشمند، بالاخلاق.

صفت مشتق مرکب: گاهی ساختار صفت مشتق مرکب است، یعنی هم مرکب و هم ونددار است، مثلاً بزرگمردی، ددمنشانه.

ولی؛ از نظر درجه بندی و سنجش به دو صفت (تفضیلی) یا و صفت (عالی) تقسیم بندی می گردد. صفت تفضیلی و صفت عالی از مهمترین انواع صفت هستند که موارد استفاده گوناگون دارند.

صفت مشتق: گاهی ساختار صفت مشتق است و از یک تکواز مستقل همراه با یک یا دو وند تشکیل می شود، مانند آزمندی، دانشمند، بالاخلاق.

صفت مشتق مرکب: گاهی ساختار صفت مشتق مرکب است، یعنی هم مرکب و هم ونددار است، مثلاً بزرگمردی، ددمنشانه.

ولی؛ از نظر درجه بندی و سنجش به دو صفت (تفضیلی) یا و صفت (عالی) تقسیم بندی می گردد. صفت تفضیلی و صفت عالی از مهمترین انواع صفت هستند که موارد استفاده گوناگون دارند.

- صفت تفضیلی یا صفت برتر
صفتی است که موصوفش تنها بر یک امر، برتر یا کمتر است. این صفت با افروزندهای پسوند «تر» به آخر صفت ساخته می شود:

ادبیات فارسی

۳- صفت مفعولی: این صفت اسم مفعول نیز نامیده می شود، یعنی صفت مفعولی بر آنچه فعل بر او واقع شده باشد دلالت می کند، مانند پوشیده و برده. صفت مفعولی عموماً از بن ماضی به علاوه کسره «ه» ساخته می شود و بعضی اوقات «شده» هم با آن می آید. مانند «نشست + ه» که صفت مفعولی «نشسته» را می سازد.

- بن ماضی + ه: رفته، ساخته
- گاهی لفظ شده نیز به آن اضافه می شود: شنیده شده
- تذکر:

- اگر به اول صفت مفعولی اسم یا صفتی افزوده شود گاهی ه می افتد. گل اندوده، گل اندود
- برخی از صفات مفعولی که از افعال لازم و به ندرت افعال متعدد می آیند معنی صفت فاعلی دارند: رفته، خوابیده صفاتی اند که به کسی، جایی، حیوانی و یا چیزی نسبت داده شوند. این صفات با اضافه شدن پسوندهای (ی، ین، ینه، های بیان حرکت، گان، انه، اني، چي) به آخر اسم یا صفت و به ندرت ضمیر، ساخته می شوند. افغانی، طوفانی، راستین، دروغین، کمینه، دیرینه، فرشتگان، یگانه، سالانه، دوگانه، گرانی، قاچاقچی و امثال‌هم.

۴- صفت نسبی: صفت نسبی همان گونه که از نامش برمی آید، صفتی است که به کسی یا کسی با چیزی نسبت داده می شود. اغلب صفات نسبی با افروزدن پسوند به آخر اسم، صفت یا به ندرت ضمیر به دست می آیند. بطور مثال از این موارد به شرح زیر است:

۰۱: مانند افغانی، گیاهی و...

۰۲: مانند پسین، زیرین و...

۰۳: مانند پیشینه، پشمینه و...

۰۴: مانند چند کاره، سواره، گلاره، بهاره، سهلايه و...

۰۵: گان: مانند رایگان، فرشتگان، شایگان و...

۰۶: مانند شبانه، سالانه، دوگانه، یگانه، زنانه و...

۰۷: اني: مانند ظلمانی، تابانی، روحانی و...

۰۸: چي: مانند قاچاق چي، هارن چي و...

۰۹: گانه: مانند سه گانه و...

۵- صفت لیاقت

صفت لیاقت صفتی است که شایستگی و قابلیت موصوف را در امری می رساند؛ مثلاً:

فیلم دیدنی، کتاب خواندنی، لباس پوشیدنی

و ساختمان آن چنین است: مصدر + ه = خوردنی، گفتندی.

فعل امر در مفهوم صفت لیاقت؛ مانند: اسرار مگو (اسرار نگفتنی

بن مضارع + اک = خوراک، پوشانک.

برخی از ساختهای فاعلی ثبوتی با مفهوم صفت لیاقت؛ مانند:

خط خوانان (خط خواندنی)، روا (رفتنی).

بن ماضی + گار = ماندگار لایق ماندن

مصدر + ه: آشامیدنی، ستودنی

- اسم + ه: آسمانی، نارنجی

پرسش درباره نوع کمپیوتر است. یا در جمله «چند ترموز داری؟» صفت «چند» پرسش است از تعداد ترموز؛ و با «جه گونه لباس پوشیده است که بشناسم؟» «چگونه نقاشی شده است؟» این صفات را صفت پرسشی می‌گویند. نو: «صفات پرسشی» اگر بدون اسم به کار روند «ضمیر پرسشی» محسوب می‌گردد.

صفت مبهم
گاهی چگونگی، تعداد یا نوع موصوف را به صورت مبهم بیان می‌کنیم. در جمله «چند دسته گل دارم» صفت چند تعداد نامعین گل‌ها را بیان می‌کند. در جمله «بعضی چوکی ها کیفیت لازم را ندارند». صفت «بعضی»، تعداد نامشخص چوکی ها را بیان می‌کند. یا در جمله «هیچ کس را ندیدم». صفت «هیچ» در واقع درباره فرد نامشخصی است.

صفت تعجبی
این صفت‌ها به همراه اسم می‌آیند و بر تعجب گوینده یا موصوف از چگونگی و مقدار موصوف دلالت می‌کنند. این کلمات عبارتند از: عجب، چگونه، چه، چقدر. صفت تعجبی، همان گونه که از نامش پیداست، تعجب را نسبت به موصوف نشان می‌دهد. مثلاً در «جه سرای! چه دمی! عجب پایی!»، صفات تعجبی «جه» و «عجب» هستند. مثلاً عجب دو پرنده زیبا؛ دو صفت شمارشی و زیبا صفت بیانی است. و یا چه منظره دل نشین.

- انواع صفت از نظر جایگاه قرارگیری نسبت به اسم
صفتی را که قبل از موصوف باید صفت پیشین و صفت پس از موصوف را صفت پسین می‌گوییم. صفات پرسشی و اشاره همواره پیش از اسم قرار می‌گیرند. صفت بیانی اغلب پس از اسم واقع می‌شود، اما در قدیم گاهی پیش از اسم نیز می‌آمده است. صفات عددی و مبهم قبیل از اسم می‌آیند، اما گاهی در گذشته پس از اسم می‌آمدند. صفت توصیفی یا بیانی اغلب پس از موصوف می‌آید. اما در گذشته و در شعر گاهی پیش از موصوف می‌آمده و می‌آید، مثلاً «زهرا بزرگ زنی بود».

جایگاه صفت در جمله همچنان چند نکته‌های دارد که عبارتند از: طوری که در بالا هم اشاراتی داشتیم، دستورنامه، صفت را به عنوان زیرمجموعه اسم و در میان گروه‌های اسمی بررسی کرده اند و آن را بسته به اینکه در جمله چه موقعیتی در برابر اسم دارند، وابسته‌های پیشین یا پسین نامیده اند.

به این ترتیب صفات اشاره، پرسشی، تعجبی، مهم، شمارشی اصلی، صفت شمارشی ترتیبی (با پسوند «مین») و صفت عالی جز وابستگان پیشین اسم و صفات شمارشی ترتیبی (با پسوند «م») و بیانی، از وابستگان پسین اسم اند.

نکاتی هم درباره به کارگیری صفت

- ۱- صفت پیش از موصوف و بعد از آن نیز می‌آید.
- ۲- هرگاه موصوف مقدم باشد، به شکل اضافه به کار می‌رود و کسره اضافه در حرف آخر موصوف می‌آید.

ای نقاب پوش سیاه دل راهی که به پیش گرفته بی ره جهنم میرسد. در ترکیب وصفی این جمله «نقابپوش سیه دل» در آخر نقاب پوش کسره آمده است. نو: هرگاه موصوف به «الف» یا «ی» ختم شود در آخر آن (ی) می‌آید، مانند: خدای بزرگ، بالای بلند و هر زمان که به «ه» ختم شود، همزه می‌آید: مردهٔ صد ساله. خانهٔ بی صاحب. ادامه دارد...

سبزتر، تمیزتر، خراب‌تر، کثیف‌تر، سفید‌تر، روشن‌تر. بطور مثال: آیا می‌دانید که وقتی روابطی معنادار و پربار دارید از نظر جسمانی، عاطفی و ذهنی سالم‌تر هستید؟ وقتی مریض هستید، اگر یک شبکه حمایتی عاشقانه داشته باشید، سریع‌تر خوب می‌شوید؟

- صفت عالی یا صفت برترین

صفتی است که با طبقه‌ای از افراد یا امور مقایسه می‌شود و نسبت به آنها بیشتر یا کمتر است. نشانه صفت عالی پسوند «ترین» است که به پایان اسم اضافه می‌گردد. چیزی که باید اجازه اتفاق افتادنش را می‌دادند، نظر دادن مردم بود. نظر داشتن و نظر دادن در نهایت «خطرناک‌ترین» اتفاق بود.

نکته: صفات بیانی شکل منفی هم دارند، «پر استفاده ترین» آنها با آمدن پیشوند بی بر سر اسم و نابر سر صفت ساخته می‌شوند. بیکار، نادان، بی‌فایده، بی‌یوهود

نوت: صفات بیانی ظرفیت این را دارند که جانشین اسم شوند و بدون نیاز به اسم در جمله بیانند.

- صفت عددی یا شمارشی

بعضی اوقات صفت بیانگر کمیت یک اسم می‌باشد مثلاً: بیانگر مقدار یا تعداد کمی آن اسم یا ترتیب آن. مثلاً در جمله «سه بوت خردیم» صفت «سه» تعداد بوت را مشخص می‌کند. یا در جمله «خانه ما در انتهای کوچه دوم قرار دارد» صفت «دوم» ترتیب کوچه را نشان می‌دهد. یا در جمله «پائیز سومین فصل سال است» صفت «سومین» بیان کننده ترتیب فصل است. به عبارت دیگر کلمه که تعداد، شماره یا ترتیب مفهوم یا مصدق اسمی را برساند به آن صفت شمارشی نیز می‌گویند. اعداد برای شمارش اسم به کار می‌رond و ترتیب یا شماره آن را مشخص می‌کنند. اسمی که بعد از عدد می‌آید محدود نماید می‌شود. و چهار قسم می‌باشد.

- الف- صفت عددی یا شمارشی اصلی یا ساده مثل: اعداد بدون پیشوند و پسوند یک، دو، سه، بیست، هفتاد و امثال‌هم

- ب- صفت عددی ترتیبی: مثل: (م + مین) پنجم، هفتم، دهم، چهارمین، یازدهمین، شصتمین و امثال‌هم

ج- صفت عددی کسری: مثل: یک سوم، دو سوم، سه چهارم و امثال‌هم

- د- صفت عددی توزیعی: که از تکرار صفت عددی به دست می‌آید مثل: یک یک، سه سه، چهار چهار، دو به دو و امثال‌هم

- صفت اشاره

گاهی برای مشخص ساختن اسم، به آن اشاره باید کرد. مثلاً: «آن کتاب را بیاور» یا «آن زن معلم است» در این جملات، کلمات «این» و «آن» به اسمی که در بر دارنده موصوف است اشاره می‌کنند که آنرا صفت اشاره می‌نامیم. ناگفته نباید گذاشت که معروف ترین و پراستفاده ترین نشانه‌های اشاره (این و آن) هستند. اگر این دو کلمه با صفت بیانند این صفت اشاره شناخته می‌شود. مثلاً این میز برای تو است. آن جراب از سکینه است.

نوت: اگر (این و آن) به تنها بیکار گرفته شود در جملات در آنصورت ضمیر اشاره هستند. مثلاً این را ببردار، آن را بالا بگذار.

- صفت پرسشی

صفات پرسشی صفاتی اند که با آنها از نوع، چگونگی و مقدار موصوف پرسش می‌کنند. مانند چه، چگونه، چند در این جملات. گاهی پیش می‌آید که درباره اسم پرسشی داریم و با یک صفت پرسشی آن را مطرح می‌کنیم. در جمله «کدام کمپیوتر را آوردی؟» صفت «کدام»

سیده طلوع

ملکه کلثوپاترا کیست؟

امکان ندارد در بحث قدرتمندترین زنان تاریخ نام کلثوپاترای هفتم به میان نیاید. برخی از شخصیت‌های تاریخی و باستانی تا حدی از خود کاریزما و اقتدار نشان داده‌اند که علاوه بر جاودان شدن در تاریخ، تبدیل به اساطیر و نمادهای ملی یک کشور شدند. در بین تمام افراد، کلثوپاترای هفتم نیز یکی از مهم‌ترین شخصیت‌های باستانی این کشور است که به زیبایی، هوش، سیاست و نفوذ بالا شهرت دارد. زندگی کلثوپاترای هفتم کوتاه بود. اما داستان‌های مربوط به آن به قدری جذاب بود که الهام‌بخش بسیاری از کارهای هنری، ادبی و فیلم‌ها شد. از آن جایی که اتفاقات عجیب و خاص، بخش جدایی ناپذیر از زندگی فراموشی و شخصیت‌های نامدار تاریخ است، در مورد کلثوپاترای هفتم نیز حقایق و داستانی های عجیب بسیاری وجود دارد.

اگر چه هنگام مطالعه تاریخ، کلثوپاترا را با عنوان‌هایی مثل کلثوپاترای مصری می‌شناسیم و طبق مستندات هم در مصر متولد شده است، اما باید بدانید که اصلت خانواده کلثوپاترا به مقدونیه یونان باز می‌گردد. کلثوپاترا از نوادگان بطمیوس یکم سوت، یکی از بزرگترین فرمانده گان اسکندر است. خاندان کلثوپاترا حدود ۳ قرن بر مصر حکم راندند. او در دوران کودکی نوشتن، خواندن و حرف زدن به زبان یونانی را فراگرفت.

وقتی به نام کلثوپاترا فکر می‌کنید، تنها یک ملکه مصری به ذهنتان خطور می‌کند، اما این طور نیست. او هفتمنی زن از سلسله بطمیوس بود که این نام را به دوش می‌کشید. نام کامل او کلثوپاترای هفتم تی فیلوباتور است که در زبان یونانی به معنای «الهه پدردوس» است.

کلثوپاترا در کودکی پرنسس مصر بود و پدرش بطمیوس ۱۲ بود. بطمیوس ۱۲ به مهارت در فلوت نوازی شهرت داشت. باهوشی و زیبایی کلثوپاترا باعث شده بود که فرزند محبوب خانواده خود شود و رفته رفته فوت و فن حکمرانی را ز پدر خود بیاموزد.

زمانی که کلثوپاترا ۱۸ ساله بود، بطمیوس ۱۲ از دنیا رفت و تاج و تخت را به او بادر کوچکترش (بطمیوس ۱۳) سپرد. بدین صورت کلثوپاترا و برادر ۱۰ ساله‌اش، حکمرانی بر مصر را آغاز کردند. از آنجایی که او خواهر بزرگ‌تر بود به سرعت سلطه اصلی را به دست گرفت. اما بعدها بطمیوس ۱۳ بزرگ‌تر شد و عطش قدرت در او جان گرفت و صاحب عنوان فرعون شد و کلثوپاترا را از قصر بیرون انداخت.

چهل هشت سال قبل از میلاد، زولیوس سزار وارد مصر شد. همزمان با این موضوع، کلثوپاترا خود را در یک فرش لول شده قایم کرد و مخفیانه وارد قصر شد و با سزار ملاقات کرد. کلثوپاترا

از او خواست که برای پس گیری قدرت از برادرش حمایت شود. سزار در جنگ نیل با بطمیوس ۱۳ مقابله کرد. برادر کلثوپاترا پس از شکست خوردن از سزار پا به فرار گذاشت و نهایتاً در نیل غرق شد. پس از آن کلثوپاترا و سزار ازدواج کردند و صاحب فرزندی به نام سزاریون شدند. او با سزار ازدواج کرد و به روم سفر کرد. علی‌رغم رابطه عاشقانه با سزار، کلثوپاترا خواهان مستقل شدن مصر از سلطه روم بود، به همین دلیل از جمله کارهای مهم او به هنگام رهبری مصر، قدرتمند کردن اقتصاد این کشور بود. او تجارت‌های بسیاری را با کشورهای عربی برپا کرد.

بعد از قتل سزار سه فرمانرو در روم قدرت گرفتند که یکی از آن‌ها مارک آنتونی بود که کلثوپاترا با او ازدواج کرد. کلثوپاترا با مارک آنتونی علیه دو فرمانروای دیگر متعدد شد. زیرا کلثوپاترا می‌خواست پسرش به جای اکتاوین (جانشین قانونی سزار) جانشین شود. در نهایت با کلثوپاترا و مارک آنتونی در جنگ با اکتاوین (جنگ آکتیومن) شکست خوردند و به مصر بازگشتند.

جالب است بدانید که کلثوپاترا به چندین زبان مختلف صحبت می‌کرد و در ریاضی، فلسفه، سخنوری و ستاره‌شناسی هم سرشناسه داشت. کلثوپاترا همیشه برای تحت تأثیر قرار دادن متدحنش، لباس‌های زیبایی به تن می‌کرد و باشکوه وارد مجالس می‌شد. وقتی به ملاقات مارک آنتونی رفته بود، با یک کشته (قایق) طلا بادیان‌هایی بنفس و پاروهایی از جنس نقره به روم رسید. او مانند الهه آفرودیت لباس پوشیده بود. آنتونی که خود را تجسم خدای یونانیان دیونسیوس تجسم می‌کرد، بلاfacله دلبسته کلثوپاترا شد و بعدها با او ازدواج کرد.

سطح تحصیلات کلثوپاترا به اندازه‌ای بالا بود که گفته می‌شود چند کتاب علمی به زبان المعمودی نوشته است. اوچار فرزند داشت که یکی از سزار و سه فرزند بعدی از مارک آنتونی بود. زنی بسیار شجاع بود به حدی که یک ناوگان نظامی را در جنگ با رومیان رهبری کرد.

مارک آنتونی تا حدی به کلثوپاترا علاقه داشت که از همسر سابق خود جدا شد تا زمان بیشتری را با کلثوپاترا سپری کند. با وجود تجربه چندین ازدواج، او از هیچ یک از همسران خود طلاق نگرفت. در جستجو از گوگل و اینترنت توسط سیده طلوع

پوشہ بمزار

روانشناسی و ویژه‌گاهای آن!

روانشناسی علم مطالعه‌ی ذهن و رفتار بوده، پدیده‌های هوشیاری و احساسات، هوش، تجربیات ذهنی، انگیزه‌های عملکرد دمغز و شخصیت را مورد بررسی قرار داده به کاوش می‌گیرد. روان‌شناسان، محقق از روش‌های تجربی برای استنتاج روابط علمی و همبستگی بین متغیرهای روانی-اجتماعی را مورد استفاده قرار میدهند.

دانش روانشناسی علیرغم پیشینه بسیار کهن و قدیمی در کنارشته‌های علوم انسانی، دانشی نسبتاً جدید و مدرن به شمار می‌آید. دانش روانشناسی که دارای زیرشاخه‌ها و گرایش‌های بسیار مختلف و متنوع است.

تلاش می‌کند با ریشه یابی رفتار انسان‌ها لگوها باید رفتاری آن‌ها را تصحیح کند و در بعضی موارد با پیش‌بینی برخی احتمالات از بروز و به وقوع پیوستن برخی وقایع ناگواربا تبعات ناخوشایند انسانی وسیع، پیشگیری کند.

روانشناسی در کودکان و کاربردهای آن چیست؟ مسلماً دوران کودکی دوره‌ای است که نقش سیار اثرگذار و مهمی در چگونگی زندگی آینده فرده دارد، پس اگر بخواهیم کودکان مرحله‌های رشد دوران کودکی خویش را با شادمانی و آرامش روحی پشت‌سر بگذرانند ضرور است که برای شان برنامه‌های لازم، شیوه و می‌توهای معین پرورش و تربیتی صحیح در نظر گرفته شود.

چون شخصیت هر فرد در دوره زمان کودکی او پایه گذاری می‌شود، لذا به همین خاطر است که بسیاری از والدین از روانشناسی کودک استفاده می‌کنند زیرا روانشناسی کودک به رشد سالم و سلامتی کودک، کمک می‌کند.

بناءً والدین برای پرورش و تربیت سالم و درست کودک خود می‌توانند از نکات روانشناسی کودک بهره مند شوند.

یکی از مهم‌ترین فاکتورهایی که هر والدین باید آن را رعایت کنند، این است که دیدگاه کودک شناسی خوبی را در مرحله از زمان کودک شان، در نظر داشته باشند. البته با بزرگ‌کردن فرزند می‌توان به ابعاد مختلف شخصیتی او پی برد.

در این مورد باید توجه شود که نگاه کودک به دنیای اطراف آن چیست؟ و چگونه مهارت‌های جدید برایش یاد داده شود، بالحساسات او آشنا و تغییراتی که ممکن است در طول زندگی داشته باشد مشاهده گردد که همگی زیرشاخه روانشناسی کودک هستند.

همزمان با بزرگ شدن کودک، او در مرحله‌های پیشرفت کردن رشد جسمی قرار می‌گیرد. محیط ماحصل، ژنتیک و عناصر فرهنگی می‌تواند روی شخصیت کودک تأثیرگذار باشد و البته که دشوار خواهد بود تا مسیر پیش رو را برای کودکان توضیح دهیم و

احساسات آن‌ها را تحلیل و تجزیه نماییم. دقیقاً همینجاست که روانشناسی کودک به کمک شما می‌آید و اطلاعات ارزشمندی را در اختیار تان قرار می‌دهد.

رشد احساسی و اجتماعی کودک تا حد زیادی هم‌زمان با بزرگ شدن کودک، احساسات آن نیز پیچیده‌تر می‌شود و احساساتی مثل اعتماد بنفس، امیدواری، گناه و غرور در آن‌ها پدیدار می‌شود و رشد احساسی همچنین توانایی کودک برای احساس و فهم عواطف دیگران شامل می‌شود که یادگیری تنظیم این احساسات برای بعضی از کودکان سخت است که در این مرحله، روانشناس و یا فهم روانشناسی کودک، کمک بسیار زیادی می‌کند.

یکی از مهم‌ترین مسائلی که پدران و مادران باید به آن توجه داشته باشند، درک و فهم روانشناسی کودک است. در حقیقت آن چه والدین باید انجام دهند، یادگیری نکات ساده‌ای است که به آن‌ها گفته شود کودک چه چیزی را دوست دارد و یا دوست ندارد، چه چیزی باعث خنداندن و شادمانی او می‌شود و چه چیزی او را متأثر می‌سازد و می‌گریاند، و چه چیز باعث می‌شود او شاد باشدو یا ناراحت.

اغلب والدین توانایی‌ها و مهارت‌های کودک را به شیوه خودشان می‌شناسند و یا تفسیر می‌کنند، در حالیکه اگر والدین کودک را به درستی نفهمند و نشناسند، ممکن است در مورد آن و توانایی‌های آن قضایت نادرست داشته باشند.

برخی اوقات این شناخت و قضاوت می‌تواند آثار نامطلوبی در زندگی کودک به جا بگذارد. حتی گاه گاه باعث می‌شود والدین در موقعیت‌های مهم نتوانند برای کودک خود تصمیمات درستی اتخاذ کنند.

بناءً در نظر گرفتن و رعایت مراتب ذکر شده در مرحله معین حیات کودک بمنظور پرورش و تربیت سالم آن جداً اهمیت بزرگ و حیاتی دارد.

عزیزه عنایت

خواسته‌های خویش در میان اهل دربار ضربالمثل بوده است؛ زیرا او طرفداران معامله با حکومت هند بر تابوی را به جای مذاکره با حکومت لندن که در جریان مذاکرات استقلال کشور مصراوه خواستار آن بودند به کنایه دختر سنگی بابا خوانده بود و همین علت‌ها سبب گردید تا امیر عبدالرحمان دستور دهد که سلول تجربی برای او در یکی از نقاط دور افتاده‌ی کابل بنا کند و کوتوال (رئیس پولیس) کابل که مسؤول دستگاه بگیر و ببند و بکش امیر بود، نقطه‌ای را در دشتی که در میان قلعه‌ی واحد، قلعه‌ی نیازیک، قلعه‌ی جواد و قلعه‌ی کلخک (قلخک) چهارده‌ی کابل واقع بود، برگزید و در ظرف سه روز سلوی از سنگ و پهله‌دار برای آن اعمار کرد و بی‌سنگی را به آنجا انتقال دادند و به قول آقای فرید عظیمی که رابطه‌ی خانواده‌گی با بی‌سنگی دارد، در دفتر کوتوالی، این سلول به نام کوته‌ای بی‌سنگی ثبت گردید که به مرور زمان منطقه به همین نام معروف گردیده است، ولی به خاطر رعایت اختصار مردم لفظ بی‌سنگ را از آن حذف نموده و به دو معنی آنجا را کوته‌سنگی نامیدند. با آن که در عهد امان الله خان این سلول را ویران کردند و در دوران نامگذاری های «پشتونه‌یی» نام آن منطقه را نیز تبدیل نموده، میریوس میدان نامیدند؛ ولی تا به امروز آن ناحیه را بدون این که وجه تسمیه‌اش را بدانیم کوته

کوته سنگی بنام بی‌بی سنگی!

چرا منطقه‌ای کوته‌سنگی را «کوته‌سنگی» می‌گویند؟

آیا تا کنون فکر کرده‌اید که کوته‌سنگی کابل به نام چه شخصیتی نام‌گذاری گردیده و چرا مردم آنجا منطقه‌ای کوته سنگی را «کوته‌سنگی» می‌گویند؟

در پاسخ می‌توان گفت که، این نام به پاس مقام ادبی و اجتماعی شیر زن استبدادستیز، سخنور و مبارز مسما گردیده است، که در اوج حاکمیت استبداد امیر عبدالرحمان خان از کسی نهاد نیست، بر مستبدین تاخته و بر ظالمان خرد گرفته و از مردم خویش جانبداری نموده است.

این شیر زن مریم، معروف به بی‌بی سنگی و بی‌بی سیده یکی از بزرگ زنان سخنور کشور در نیمه‌ی نخست سده‌ی بیست میلادی است که در آن عصر نیمه تاریک، نه تنها مشعل ادبیات عرفانی را به دست گرفت، بلکه در مبارزات استقلال طلبانه‌ی جوانان میهن پرست کشور نیز شرکت جسته و شاه استقلال بخش، امان الله خان را در نخستین دقایق جلوش بر اریکه‌ی سلطنت افغانستان، تشویق به تحصیل استقلال سیاسی کشور نمود.

بی‌بی سنگی به علت سرایش شعر که در آن تشدد دربار امیر عبدالرحمان را در سرکوبی مردم به انتقاد گرفته بود، روانه زندان سیاسی شد. چون او زنی بود داشتمد و تحصیل کرده، امیر می‌ترسید که افکار وی در بسیاری زنان زندانی مؤثر افتاده و اسباب دردسر دیگری را برای دولت او فراهم آورد.

و از سوی دیگر نامهای از زنده‌یاد عبدالهادی داوی که در تمجید از رد نمودن ملاقات جارح پنجم پادشاه انگلستان توسط جنرال محمد ولی بدخشی در تابستان ۱۹۲۱ م نوشته شده است، نشان می‌دهد که بی‌بی سنگی در مداومت و پافشاری در

جاری آبشار

بوی بهار میرسد، گل بسوار میرسد

هر سحر از سوی چمن صوت هزار میرسد

سبز شده دشت و دمن، عطر سمن مشک ختن

فصل بهار و یاسمن، گل شده عروس چمن

اشعه خورشید زرین، سبز کند روی زمین

ابر گهر بار شده زیب بهار است چنین

ایکه توه بهار شو، جاری آبشار شو

در طلب مرام دل یکه‌ی روز گارشو

موج شگوفه سر زند، شب پره هرسو پر زند

شب نم صبح بر روی گل، خنده لب شکر زند

باز "عزیزه" موج گل، شاد کند روان و دل

مرغ سحر مست شده، چو سر کشیده جام مل

عزیزه عنایت

۱۶/۳/۲۰۲۳ هالند

بانو را با قلم، قدم
و درهم خود یاری نماید.

سنگی می خوانیم..

چون شوهر بی بی سنگی منشی دربار امیر بود؛ با روی دار ساختن بزرگان و متنفذین به ویژه با واسطه ساختن سلطان محمد میر منشی، امیر را وادر به عفو او ساخته و یکی دو ماه بعد فرمان صادر گردید که بی بی سنگی به علت سیادتش و رعایت خاطر شوهرش منشی حیدر علی احراری که از نواده گان حضرت عبید الله احرار شیخ بزرگ طریقت نقشبندیه بود؛ از زندان آزاد گردید..

بی بی سنگی در سال ۱۲۴۳ خورشیدی (۱۸۶۴م) در شهر کابل دیده به جهان گشود و پدرش سنگی محمد معروف به سنگی بابا غازی از سادات جلیل القدر کنر، عالم معتبر دینی و یکی از سرکرده گان مجاهدین ملی در جنگ های اول و دوم بر ضد استعمار گران انگلیس بود.

محجوب هروی ۱

یکی از شعرای دری (پارسی) زبان افغانستان در نیمه قرن سیزدهم هجری محجوب یا محجوبه هروی دختر اسکندر خان نظام الدوله است که در شهر هرات تولد شد استعداد شعری رسانی داشت اما در جوانی به اثر ضللم و تعدی شوهرش در سال ۱۲۶۴ ش ۵۸۸۱م وفات کرد او در اشعار هروی نیز تخلص میکرد.

نمونه کلامش :

غزل

رفقیان بربل آمد جان ز هجران دل فگاری را
که میگوید به آن بیرحم حال جان سپاری را
نه از بخت سر یاری نه از دلدار غمخواری
بسر بردن بسی مشکل بدینسان روزگاری را
تو ای صیاد یاد آور به قید افتاده دامت
گشا از محنت هجران اسیر خسته زاری را
جفا از حد فزون کردی بیا یک ره وفا آموز
دوا کن درد افگاران مسوزان داغداری را
گذر کن جانب "محجوب" ای دلبر زیان نبؤد
اگر باری بجا آری دل امید واری را

تهییه و ترتیب : عزیزه عنایت

۲۹/۱/۲۰۲۳

مأخذ : اثر داکتر حلیم تویر

انسات ادا

آهسته و بی صدا داخل شدم از صدای شرفه پایم روی برگشتنند و بالبخند گفت ممنونم که آمدی . نزدیک شدم و در چوکی کنار تخت نشستم . بعد از احوالپرسی گفتم ماجرا چیست؟ خیره به چشمانم نگاه کرد و گفت میخواهم بعد از مرگم وکیلم باشی . با تعجب پرسیدم یعنی چه؟ گفت فقط یک زن می تواند زنی را در کنده دلیل انتخاب من موفقیت های تو و اینکه یک زن استی است . لطفاً مرا نا امید نساز . گفتم ماجرا را باید بدانم . گفت ماجرا بماند برای بعد مرگم از سر وضع اش معلوم میشود از خانواده‌ی ثروتمند است . دست کرد زیر بالشت خود و پاکت ضخیم را بیرون کرد که مقدار زیاد پول در آن بود . پاکت را بدمست داد . پرسیدم این برای چیست؟ گفت این مزد کاری است که قرار است برایم انجام دهی . پاکت را رد کردم اما با التماس و پافشاری زیاد دوباره بدمست داد . از اطمینان اش تعجب کردم . فکر کنم در چشمانم این سوال را خواند و گفت من کاملاً یقین دارم که تو این دوسيه را حل میکنی و حق به حقدار می‌رسد . گفتم من تا زمانی حق به حقدار نرسد به این پول دست نخواهم زد . گفت نه این پول در هر صورت از امروز برای توست به خوشی استفاده کن . بعد از چند لحظه سکوت پرسیدم، می‌شود در باره خودتان کمی بدانم و شناخت پیدا کنم؟ بالبخند چشمانش را بست و بعد از چند لحظه

انتقام بعد از مرگ

روزی زیبا، آفتابی و سرد زمستان بود، داشتم بخارتری دعوای که در محکمه داشتم با موکلم؛ از دفتر خارج میشدم و په طرف محکمه‌ی کابل میرفتم . دفتر ما در مزدھم ترین نقطه‌ی شهر کابل متصل به وزارت معارف قرار داشت .

آنروز روپرتوی دفتر منتظر تاکسی‌ایستاده بودم، که زنی با شتاب خود را به من رساند و با چشمان پراز اشک یک نامه سر بسته با یک یاداشت کوچک که گویا آدرسی اتاق شفاخانه جمهوریت را نشان می‌داد؛ بدمست گذاشت و با عجله در بین ازدحام گم شد . در نگاهش چیزی بود مانند التماس، امید و اطمینان که مرا از سوال کردن بازداشت . در جایم خشکم زده بود و فقط بانگاه دنبالش کردم . با صدای موکلم به هوش آمدم که گفت ناهید خانم تاکسی تیار است . تا چند ساعت درگیر دعوای محکمه بودم . بعد با خستگی خانه رفتم . با شکست عشقی که در نوجوانی خورده بودم از ازدواج گریزان و بیزار بودم و با پدر و مادر زندگی میکردم . آنروز مادرم خانه بود و پدر از من دیرتر خانه می‌رسید . مادر گفت ناهید جان دست رویت را تازه کن تا برایت چای تازه دم با کلچه خانگی بدhem . گفتم مادر جان بسیار خسته استم باز نان شب را یکجا میخوریم و تا آن زمان کمی استراحت میکنم . رفتم طرف اتاقم بعد از تبدیل لباس و دست روی تازه کردن؛ برای رفع خستگی در جایم نشستم یکدم به یاد آن آشفته و پریشان افتادم . با شتاب دستکولم را آوردم و پاکت سربسته را با یاداشت آن بیرون کشیدم . بالای پاکت نوشته بود :

لطفاً بعد مرگم این پاکت را باز کن . ترا در جریان می‌گذارم . پاکت را در بالای میز ماندم و آدرس یاداشت را دوباره در دستکولم گذاشتم . فردای صبح در دفتر، کار مهم نداشتم یکراست و ناخودآگاه یعنی بدون اراده، خود را مقابل اتاق ذکر شده‌ی آدرس در شفاخانه جمهوریت یافتم . با دل شوره و آهسته داخلی اتاق شدم . اتاق کوچک که دو تخت خواب داشت یکی آن خالی و دیگری زنی پشت به در خوابیده بود .

خدا حافظ دیدار به قیامت عزیزم موفق باشی . بغض امام نداد با شتاب از اتاق خارج شدم. کمی دور تر از اتاق ، چندچوکی بود، نشستم تا آرام شوم . تقریباً کمتر از نیم ساعت بود که نشسته بودم و مرور داشتم قصه زهرا را که مرد خوش تیپ و آراسته با موهای جو گندمی و دسته گلی زیبا در دست داخل اتاق شد. دو خانم که نرس بودند بالبخند گفتند شوهر زهرا خانم آمد. با خود گفتمن چه مرد خوش تیپ.

شفاخانه را ترک کردم و با صد ها سوال که در ذهن خود داشتم طرف دفتر برای افتادم . روز های اخیر زمستان بود . زمستان رفت و درختان شگوفه زدند و همه جا بوی بهار بود و طراوت بهار .

ساعت تقریباً یازده قبل از ظهر را نشان می داد . در دفتر کار نداشتیم، میخواستم بازار بروم و کمی خرید کنم که تیلیفونم زنگ زد . برداشتم زنی انظرف گوشی با صدای گرفته پرسید ناهید خانم استید؟ گفتمن بلی ، با بغض گفت زهرا مرد . شوکه شدم و با شتاب پرسیدم چه وقت ؟ گفت نیم ساعت قبل اما از من خواهش کرده بود ترا احوال دهم . پرسیدم تو کیستی ؟ گفت من مريض اتاق پهلوی زهرا استم. از دیشب حالت بد بود و امروز رفت خانم گوشی را گذاشت فهمیدم زهرا هنوز در شفاخانه است . خود را با شتاب خانه رساندم و بدون احوالپرسی با مادر طرف اتاقم رفتیم و پاکت زهرا را گرفتم . زمانی برآمدن از خانه مادر مرا دید و پرسید خیر باشد چه خبر است ؟ گفتمن مادر پشت اسناد موکلم آمدیم و خدا حافظی کردم. تاکسی دم در منتظرم بود آدرس شفاخانه را گفتمن زمانی آنچه رسیدم یکراست طرف اتاق زهرا رفتیم تخت خوابش خالی و منتظر پذیرش مريض جدید بود. چشمانم پر از اشک شد به یاد خانم که برایم زنگ زده بود افتادم. در اتاق پهلو داخل شدم . سه تخت بود و سه خانم استراحت بودند . چاره نداشتیم فقط گفتمن ناهید استم و کیل زهرا خانم . خانم تخت وسطی گفت پس شما ناهید خانم استید؟ فهمیدم کسی که زنگ زده خودش است . نزدیک شدم خودش را نسرین معرفی کرد و گفت زهرا در سرده خانه است . با شتاب از اتاق برآمدم و با پرس و پال سرده خانه را یافتم . دم در ، همان مرد که در آخرین دیدار من و ناهید گل بر دست آمده بود و گویا شوهرش بود با حالت آشفته و پریشان ایستاده بود و با داکتران دعوا داشت. نزدیک شدم و خودم را معرفی کردم ناهید استم و کیل زهرا خانم . با تعجب و دهان باز طرفم نگاه کرد و پرسید و کیل زهرا؟ گفتمن بلی و کالت نامه‌ی را که زهرا امضا کرده بود بdest اش دادم . گفت یعنی چی؟ و کیل برای چه؟ گفتمن اول شما اجازه دهید و امضا کنید تا علت مرگ ناهید معلوم شود ، بعد حرف می

گفت، من زهرا استم. این اسم مادر کلانم است که مادرم بالایم گذاشت. بیگانه دختر فامیل متوسط هفت نفره یعنی پدر، مادر من و چهار برادرم که هر چهار با پدر از مزار شریف به کابل می آمدند و من و مادرم قرار شد دو هفته‌ی دیگر نزد مادر کلان باشیم و بعد در طیاره کابل برویم. اما پدر با برادران در سالنگ زیر برف کوچ شدند و با شانزده تن دیگر جان به حق دادند . چشمانش را بست و از گوشه چشمانش اشک جاری شد. بعد از سکوت تلخ، دوباره گفت من و مادرم، بعداز یک هفته توanstیم اجساد عزیزانمان را دفن کنیم. آنروز من و مادر تنها و بی کس ماندیم . از پدر چیزی که مانده بود برای زندگی متوسط ما کافی بود. من تصمیم گرفتم درس بخوانم و آینده خود و مادر غم دیده ام را بسازم اما با درد و غمی که مادرم داشت ، بیش از دو سال دوام نیاورد و از دنیا رفت. آن زمان معنای واقعی بی کسی و تنها را فهمیدم . بعد از دفن مادر کاکایم مرا با خود به خانه اش برد . سه دختر داشت و پسر نداشت. دخترانش همه پشت بخت رفته بودند . خدایی که برایم کمی نکردند و از من مانند اولاد خود شان نگهداری کردند. سال سوم فاکولته حقوق بودم که یکی از خویشاوندان زن کاکایم به دیدار شان آمدند. پسر جوان داشتند بنام حمید که سال دوم فاکولته انجینیری را رها کرده در کار و بار پدر شروع به کار نموده بود. آنقدر پول داشتند که خود نمی دانستند چطور بشمارند. پسر شان گویا در نگاه اول مرا دیده و عاشق شده بود . هر چه کردم از ازدواج انکار کنم نشد چون هر روز آنها می آمدند و پاسخاری می کردند. بعد از دو ماه رفت و آمد حمید در دلم شرین شد و فکر کردم که دوستش دارم. بلافخره ازدواج کردیم و آنروز ، روز آخر زندگی ام بود و آنروز من مردم . از آنروز به بعد مرده‌ی متحرک استم که صاحب یک دختر و یک پسر شدم .

دخترم بیست سال دارد و نامش زهرا است و پسرم احمد نام دارد و شانزده سال دارد. یک طفلم قبل از احمد و یک طفل بعد از احمد ، سقط شدند . و باز قطربه‌ی اشک از گوشه چشمانش جاری شد . فهمیدم خیلی درد دارد.

دستش را گرفتم و گفتمن تا توان در بدن دارم برایت می جنگم این قول من به خودت است . دستم را فشار داد و گفت نیم ساعت دیگر خانواده می‌آیند و خودت را نباید اینجا بینند. گفتمن یک سوال آخر چه مريضی داری؟ با لبخند تلخ گفت روز شماری برای مردن . اما متأسفانه داکتران از تشخيصی مريضی من عاجز اند . فقط روز بروز بدتر می شوم و روز های آخر عمرم است. گفتمن چرا خارج از کشور نرفتی؟ گفت تا جاییکه امکان داشت چندین کشور را با شوهرم رفتیم اما همه از درمان من عاجزاند . و کالتنامه را امضا کرد . بانگاه امیدوار گفت

خارج کنند تا حمید مرا تعقیب نتواند. گفت شما را من با موتر خودم که شیشه های رنگه دارد بیرون میکنم شما در بیرون طرف را نشان دهید تا یکی دو نفر را وظیفه دهم تا ختم دعوای شما او را زیر نظر داشته باشند. همچنان یکی دو نفر به منزل و دفتر شما هم میگمارم. گفتم لازم نیست. گفت نه روند کاری ما ایجاب می‌کند چون حالا پای من هم در این قضیه کشانده شده و مسولیت دارم. وقتی از در بیرون می‌شدم چهار چشم طرف در نگاه می‌کند و منتظر برآمدن من است. او را به قوماندان امنیه نشان دادم او هم در تیلفون دستی هدایت لازم را داد تا او را زیر نظر بگیرند.

آدرس خانه را دادم و پیش خانه با قوماندان امنیه خدا حافظی و تشکری کردم. داخل خانه شدم گرچه از صبح چیزی نخورده بودم اما احساس گرسنگی نداشت. در اتفاق را بستم و پاکت زهرا را باز نمودم که نوشته بود:

ناهید عزیز
اولین کسی استی که امروز از راز زندگی من باخبر میشوی و پرده از راز من بر میداری. برایت موفقیت آرزو دارم چون کامیابی تو برد من است.
تمام خانواده و دو اولاد من هرگز نفهمیدند من چه میکشم و درد من چیست. تمام داکتران از تشخیص درد من عاجز بودند. تنها من و شوهرم حمید می‌دانستیم که چه گپ است.

با هزاران آرمان و آرزو با حمید عروسی کردم و آن شب بی اندازه خوشحال بودم. فکر میکردم خوشبختی یعنی این. زمانی مادر شوهرم مرا به اتاق عروس و داماد برد و برای ما آرزوی خوشبختی کرد قلبم می‌طپید و خیال پردازی داشتم. حمید دستم را گرفت مرا روپر روی خود نشاند و گفت، زهرا میخواهم از اولین شب همه چیز را روشن سازم. و آمرانه گفت: طرفم نگاه کن و تا زمانی حرفم تمام نشده صورت خود را پائین نکن. با شرم و ترس به چشمانش نگاه کردم قلبم لرزید. چون آن چشمان، چشمان حمیدی که یک ساعت قبل که با عشق نگاهم می‌کرد، نبود. چشمان شیطان با شراره های آتش جهنم بود. از ترس سراپا لرزیدم. گفت زهرا بعد از همین لحظه حق نداری آرایش کنی و لباس های زیبا پوشی. حق نداری طرف چشمان دیگران نگاه کنی یا لبخند بزنی. حق نداری از خانه بیرون بروی. هرچه خواستی برای خودم بگو اگر لازم بود برایت میگیرم. ورنه ادب ات میکنم حق نداری با کاکا و خانم کاکایت رفت و آمد کنی و حق نداری در این موارد با کسی یک کلمه حرف بزنی. اگر جرات کنی و کسی را با خبر سازی از به دنیا آمدنت پیشیمان میشوی. از امروز به بعد فقط من قبله و کعبه تو من استم. اشک از چشمانم جاری

زنیم. گفت ناهید در شفایخانه جان داده از چندین ماه مریض بود مرگش کدام علت خاص ندارد. نمی‌خواهم زهرا یم را زجر دهن. جسد اش را تسلیم کنند تا برای آخرین بار به خانه اش برود. داکتران طرف یکدیگر دیدن و یکی از آنها گفت برگه‌ی مرگش را بگیرید میتوانید او را ببرید. قبل از آن باید امضا کنید که جسد را تسلیم شدید. با شتاب گفت ممنونم. با صدای بلند گفتم نخیر من اجازه نمی‌دهم و به صفتی و کیل زهرا برگه‌ی طب عدلی را امضا میکنم. با قهر و خشم گفت من به شما اجازه نمی‌دهم. گفتم زهرا برایم این اجازه را داده. دوباره وکالت نامه را بدست داکتر دادم.

داکتر گفت درست است پس شما امضا کنید. برگه را امضا کردم. شوهر زهرا که حمید نام داشت از خشم میلرزید و زیر زبان دشمن می‌داد که نفهمیدم برای کی بود؟ از طب عدلی گفتند فردا نتیجه را برایتان می‌دهیم و و هر زمان خواستید جنازه را تسلیم شما میکنیم. از داکتران تشکری کردم و طرف در خروجی روان بودم که حمید آمد و گفت وکیل خانم اسم تانرا فراموش کردم. گفتم ناهید استم گفت ناهید خانم میتوانم بدانم که شما را چرا زهرا و کیل گرفته؟ گفتم هنوز خودم هم نمی‌دانم با تعجب پرسید یعنی چه؟ گفتم همه اینا در پاکتی است که وصیت شده بعد مرگ اش باز شود. رنگش پرید و گفت می‌شود باهم پاکت را باز کنیم؟ گفتم نخیر اصلاً امکان ندارد چون اگر میخواست برایم میگفت با شما یکجا پاکت را باز کنیم. گفتم خدا حافظ فردا می‌بینیم. باز پرسید میشود آدرس تانرا گفت حداقل شماره‌ی تماس تانرا برایم بدھید. شماره را نوشتم و بدست اش دادم و با عجله خارج شدم تاکسی گرفتم و طرف دفتر روان شدم. نمیدانم چرا ناخود آگاه از شیشه به پشت سر نگاه کردم دیدم که با شتاب در موتور را باز کرد فهمیدم می‌خواهد مرا تعقیب کند. با خود فکر کردم این حالت نرمال نیست شاید در خطر باشم. او با پول و قدرت که دارد هر کاری از دست اش برمی‌آید. به رانده گفتم قوماندانی امنیه میرویم. چون محکمه کابل همچنان داخل محوطه‌ی قوماندانی امنیه بود، طرف شک نمی‌کرد که چه خبر است. عاجل و با شتاب از در تعییر محکمه داخل شدم. می‌دانستم آنجا منتظر می‌ماند تا دوباره خارج شوم تا او مرا تعقیب کند. یک راست دفتر قوماندان امنیه رفتم و کارتمن را به پذیریش دفتر اش دادم و درخواست ملاقات کردم. بعد چند دقیقه مرا به داخل راه دادند قوماندان امنیه با خوشروی سلام کرد و پرسید چه می‌توانم برایت انجام دهم؟ فشرده قصه را برایش تعریف کردم و خواستم قسمی مرا از آنجا

قتل همسر شما.
با داد و فریاد میخواست بر من حمله کند که پولیس مانع شد و دستیند بر دست اش زد. گفت اجازه دهید با وکیل زنگ بزنم. گفتند فردا میتوانی با وکیلت تماس بگیری حالا امشب توقیف استی. با قوماندان امنیه خدا حافظی کردم. فردا اول وقت خود را شفاخانه رساندم و طب عدلی علت مرگ زهرا را بند شدن اکسیژن بیان کرده بود و همچنان سی و چند نشان زخم‌های دیرینه در وجودش بود که نشان دهنده شکنجه‌ی دوامدار است. راپور طب عدلی را گرفتم و طرف قوماندانی روان شدم زمانی آنجا رسیدم پلیس او را تسلیم سارنوالی کرد. در آنجا بعد از چند ساعت تحقیق او اعتراف کرد که زنش را شکنجه نموده باخاطر که عاشق زنش بوده و زن او هر زمانی که قول شب اول عروسی را فراموش می‌کرد، او به صفتی شوهر اش او را ادب می‌کرده است. از خشم بخود می‌پیچیدم بلند شدم بعد از اجازه گرفتن از تحقیق کننده‌ها برایش گفتم حمید، زهرا گفت برات بگوییم از شب اول عروسی از تو متصرف بود هر زمانی که او را لمس میکردی از خدا برای خود مرگ و برای تو عذاب آرزو کرده بود. با مشت بر سر خود زد و گفت: لعنت به زهrai نمک حرام.

دختر ش زهرا و پسرش احمد هر دو آنجا بودند از اینکه پدر شان چه ظلم‌های بالای مادر مظلوم شان نموده و اینا بیخبر بودند خود را ملامت می‌کردند.

محکمه ثابت ساخت که زهرا با بالشت توست شوهراش خفه شده و در شفاخانه همچنان او شکنجه می‌شده شوهر زهرا به حکم قتل خانم خود به بیست و پنج سال حبس با مشقت راهی زندان شد و من با فرزندان زهرا با برگه‌ی محکمه راهی سرد خانه‌ی شفاخانه شدیم. فردا صبح اول وقت جسد زهرا را به گورستان بردیم و با خواهش فرزندان اش برای آخرین بار روی زهرا را باز کردند؛ احساس کردم خیلی راحت و آسوده خوابیده است.

**بانو را با قلم، قدم
و درهم خود باری نمایید.**

Website: www.akiseu.com

IBAN: AT896000010310237189

BIC: OPSKATWW

شد. یک سیلی مانند گرز آتشین به صورتم نواخت که ستاره‌های آسمان را دیدم. و گفت پیش همه اقارب از من بالبخند و خوشروی و احترام اطاعت میکنی و من هم در آن زمان با محبت و عشق با تو رفتار خواهم کرد. چشمانم را پائین کردم دومین سیلی را بر رویم نواخت. آن شب مانند شب یلدا شب سیاه و دراز بود. با شکنجه‌ی روحی و جسمی. در آن شب معنای اصلی جهنم را فهمیدم. همیشه بدون موجب لت و کوب میشدم. بعد از اولین طفل قبل از احمد و بعد از احمد دو طفل از بین رفتند و خودم را قاتل آنها قرار داده بود. می‌دانی زجر آور ترین چیزی که مرا متنفر می‌ساخت این بود که در مقابل دیگران مرا سجده می‌کرد و از من خواسته بود که من همچنان در مقابل همه با او نقش لیلی و مجتون را بازی کنم. همه فکر می‌کردند من زنی خودخوا و بی‌رحم استم که با بی‌پروایی دو طفل را هم از دست داده ام و هیچ کسی را انسان نمی‌شمارم. یعنی خود را گم کرده ام. دختر نا سپاس و نمک حرام که نمی‌خواهد با یگانه فامیل که او را از فرزندان خود بیشتر دوست داشتند رابطه داشته باشد. خلاصه زهرا یک زن نمک حرام و ناسپاس. سالهاست که من مرده‌ی متحرك استم و قاتل من شوهرم حمید میباشد مرا تسلیم طب عدلی کنید و بگوید مرا با دقت کامل برسی کنند. آنها آثار بیست و یک سال شکنجه‌ی مرا نادیده نگیرند. روح من بیشتر از جسم زخمی است. اما آثار شکنجه‌ی این سالها در جسم من کافی است تا حمید را در بند کنند.

ناهید عزیز برای حمید بگو از شب اول از او متنفر بودم و زمانی مرا لمس میکرد، هزاران بار از خداوند برای خود مرگ و برای او عذاب آرزو کردیم. لعنت بر او باد. با خواندن داستان زهرا شوکه بودم و باورم نمیشد که اینگونه مخلوق در دنیا وجود داشته باشد. با شتاب لباس پوشیدم و بی‌درنگ خود را به قوماندانی امنیه رساندم خوشبختانه که قوماندان امنیه در دفترش بود و عاجل مرا پذیرفت از او خواهش کردم که با سند دست داشته باید قبل از فرار دستگیر شود.

قوماندان امنیه گفت اگر طالع ما خوب باشد او هنوز انتظار ترا می‌کشد.

به ساعت نگاه کردم بیست دقیقه به رخصتی مامورین مانده بود. گفتم من حالا از در قوماندانی آمدم. با افراد خود تماس گرفت احوال دادند که حمید هنوز چهار چشمه بدر نگاه می‌کند و منتظر است.

قوماندان امنیه دستور دستگیری او را داد. بعد از چند دقیقه او را آوردند. با خشم می‌گفت مرا به کدام جرم دستگیر کردید. قوماندان امنیه گفت اول به جرم تعقیب و چند ساعت انتظار برای ناهید خانم و دلیل دوم به جرم

متصدی صفحه: دکتر روح افزان عیم

امراض مقابلي و انتاني دستگاه تناسلي زنانه (Vulvovaginitis)

گاهی ترشحات غیر طبیعی از ناحیه تناسلي و دردهای حوصله را دارا میباشد.

تشخيص آن گرفتن و معاینه مواد افرازی واژن در زنان و در مردان از افرازات آله تناسلي مرد اجرا میشود، اگر زد خانم گونوریا یا سوزاک تشخيص شود، شوهر هم باید تست و معاینه گردد.

تداوي سوزاک با انتی بیوتیک های مانند امپیسیلین و یا اریترومايسن و یا سیپروفلوکساسین؛ بعد از تشخيص توسط داکتر معالج صورت میگیرد.

۲ - باكتري کلاميدیا Chlamydia : مصابین این مرض گاهی اعراض و علایم ندارند و بعض علایم دارند مانند احساس سوزش در زمان ادرار کردن و یا آمدن خون از راه تناسلي. اعراض آن در مرد ها از زن ها فرق دارد، بعض این مرض سبب میشود که زن باردار نشود پس باید تداوي دقیق و اختصاصي صورت گیرد.

امراض که زیادتر دستگاه تناسلي را مصاب میسازد: امراض باكتريایي که ۱۸ تا ۳۷ درصد انتانات تناسلي زنانه را تشکيل میدهد.

چرا دستگاه تناسلي زنان زودتر و زیادتر مصاب باكتريها ميشوند؟ خوانندگان گرامی از يك طرف دستگاه تناسلي زنان از نظر انatomی فرق دارد و مرتضوب است و از طرف ديگر زمانیکه موازنی باكتري های نورمال واژن در اثر بر هم خوردن با باكتري های که از خارج در واژن داخل ميشوند PH یا درجه اسيديته یا (درجه ترشی) ناحیه مهبل یا واژن تغيير کرده و زمينه برای رشد و فعالیت باكتري های خارجي مساعد شده و شروع به تولید مرض میکند و هم در خانم هاییکه مقاومت بدن شان پایان شده باشد بدن علیه باكتري ها مدافعيه کرده نمیتواند.

۳ - سفلیس Syphilis : راه انتقال اين باكتري راه جنسی است اما از

مریضی های انتانی دستگاه تناسلي زنانه آن مریضی های اند که از طریق رابطه جنسی مانند راه (مهبل، مقعد، دهن) از طریق انتقال خون، استفاده از سوزن های آلوده و مشترک برای چند مریض و یا از مادر آلوده به نوزاد انتقال میشود. از آنجاییکه ناحیه تناسلي گرم و مرتضوب است، عامل و سبب این مریضی ها میتوانند ویروس ها، باكتري ها و یا پرازیت ها و پوپنک ها باشند.

زن نظر به نوع ساختمان و انatomی ناحیه و دستگاه تناسلي خود بيشتر از مردان به بیماری های مقابلي مبتلا ميشوند و از طرف ديگر رطوبت درونی دستگاه تناسلي زنان امکان آلودگی و انتشار امراض را نزد شان بالا میبرد که این آلودگی، حتی تا لوله های رحمی انتشار کرده و به تخم دان ها میرسد.

علایم مریضی های مقابلي در نزد زنان: علایم این بیماری ها همیشه واضح و اشکار نیست ازین سبب میتوانند که به شوهر هم انتقال کند در بسیاری واقعات علایم ذیل نزد خانم ها دیده میشود:

- * احساس درد در حوصله یا لگن خاصره.
- * ناراحتی یا درد ها در زمان رابطه جنسی .
- * درد و سوزش زمان ادرار کردن .
- * خارش در اطراف ناحیه تناسلي .
- * افرازات غیر معمول و یا خونریزی از طریق ناحیه تناسلي یا واژن .
- * درد در ناحیه زیر شکم .
- * قب خال یا خارش ، زخم ها در اطراف ناحیه تناسلي و مقعد.

۱ - گونوریا gonorrhea یا سوزاک: عامل آن باكتري گونوكوك به نام نایسیریا گونوریا است، که اکثرا با کلاميدیا به وجود فعالیت میکند و این باكتري تنها از راه رابطه جنسی منتقل میشود و در زنان بیشتر اوقات بدون علامت است و

ناحیه تناسلی ، سوزش ناحیه و افزایات سفید رنگ است علاوه‌تا این پوپنک در نقاط دیگر بدن مانند زیان و پوست هم مشکلات ایجاد میکند زیادتر از ۲۰ نوع آن وجود دارد و تا ۴۴ در صد امراض تناسلی زنانه را تشکیل میدهد زمانیکه مقاومت بدن پایان می‌آید و زمانیکه انتی بیوتیک دوامدار گرفته شود و در نزدیکی های عادت ماهانه پوپنک ها حمله ور می‌شوند . قرار احصاییه ها سالانه در هر ۱۰۰۰ زن ۱۹ واقعه انتانات طرق تناسلی دیده می‌شود .

خلاصه :

- افزایات در انتانات باکتریایی سفید خاکی رنگ اند.
- در انتانات پوپنکی افزای سفید شکنند یا به شکل توته توته است.
- در انتانات زهروی یا مقاربته مانند تریکوموناز و کلامیدیا افزایات زرد رنگ و زیاد است.
- قبل توجه خانم ها !
- ١. در زمان شستشوی ناحیه تناسلی به جز آب از هیچ نوع مواد شستشوی دیگر بدون مشوره داکتر معالج استفاده نشود.
- ٢. در زمان مقاربته جنسی برای جلوگیری از انتقال مرض به طرف مقابل تا زمانیکه تشخیص قطعی صورت گیرد از کاندوم استفاده شود و بهتر است اگر تا زمان تشخیص قطعی مقاربته جنسی صورت نگیرد .

تداوی :

تداوی نظر به تشخیص و نوع باکتری و یا پوپنک و یا عامل دیگر توسط داکتر معالج صورت می‌گیرد ، اگر خانم حامله باشد تداوی از طریق موضعی به شکل پوماد و یا تابلیت های مهبلی تطبیق می‌شود، در حالات امراض مقاربته شوهر هم تحت تداوی قرار می‌گیرد.

طریق تماس با غشای مخاطی و زخم های سرباز هم انتقال میکند و هم چنان از مادر سفلیس دار به جنین و هم در زمان شیر دهی از مادر سفلیسی به طفل انتقال میکند ، اعراض و علایم آن چهار مرحله دارد در هر چهار مرحله میتواند سیستم عصبی را مصاب سازد . علایم آن خستگی ، تب ، سردرد ، درد مفاصل ، ریزش موی ها و کاهش وزن و زخم های پوستی و غشا های مخاطی اند.

عفونت ها یا امراض ویروسی :

- ١ - **تبخال تناسلی** - عامل این بیماری ویروس هرپس سیمپلکس است و اکثراً افراد که به آن مصاب اند از مصابیت خود اطلاع ندارند و اکثر مردم تا پایان عمر بدون هیچ گونه علامه زندگی میکنند اما ممکن است به همسر آن منتقل شود و اعراض و علایم بددهد که علایم آن عبارت از درد ، حساسیت ناحیه مرضی ، بخارات در دنکاک در ناحیه تناسلی ، خارش و سوزش ناحیه است.
- ٢ - **هپاتیت بی** - ویروس هپاتیت بی از راه رابطه جنسی ، از طریق خون و هم از مادر به جنین منتقل می‌شود و میتواند سبب التهاب شدید کبد و سرطان کبد شود. علایم آن احساس خستگی شدید ، درد شکم ، بی اشتهاهی ، دلبهی و استفرار ، درد مفاصل ف تب ، سردردی و ادرار تیره رنگ و زردی است و در اشخاص متفاوت است .
- ٣ - **ایدز** - این ویروس از راه خون ، رابطه جنسی و از مادر به جنین و از مادر به طفل شیرخوار منتقل می‌شود و سلول های دستگاه ایمنی یا سیستم معافیتی بدن را حمله ور شده و آنرا بسیار ضعیف می‌سازد . علایم آن مانند انفلوانزا است مانند درد عضلات ، گلون دردی ، اسهال و استفرار همراه است مبتلایان ایدز بعد از مصاب شدن بین شش ماه تا ده سال متوجه مریضی خود می‌شوند.
- ٤ - **پالپیوم انسانی** - این ویروس هم از طریق رابطه جنسی منتقل می‌شود که پوست و غشا های مخاطی گلون ، دهن ، مقعد و گردن رحم را آلوده می‌سازد و بیش از ۱۵۰ نوع این ویروس وجود دارد که در اکثر موارد افراد مبتلاز آن بی خبر اند نوع خاص این ویروس بنام زیگل تناسلی یا زاخ تناسلی یاد می‌شود .

انتانات پرازیتی :

- ١ - **تریکومونازس** - که عامل آن تریکوموناس واژینالیس است ، در ۷۰ در صد موارد علایم آن بروز نمیکند ، اگر بروز کند علایم آن ترشح افزایات با بوی بد ، درد و ناراحتی در زمان مناسبت جنسی و سوزش در زمان ادرار کردن است .

انتانات پوپنکی یا کاندیدیازس :

عامل این مریضی یک نوع پوپنک است و علایم آن خارش

**بانو را با قلم، قدم
و درهم خود باری نماید.**

غیر طبیعی یا حجرات سرطانی میباشد.
۴ - معاینات خون متاسفانه نمیتواند، بیماری HPV را تشخیص کند.

تداوی اشکال مختلف HPV :

در صورت مصاب شدن عنق رحم به این ویروس و مشاهده نمودن حجرات غیر طبیعی یا سرطانی باید این حجرات توسط عملیه های مختلف برداشته شود .
مانند :

۱ - Cryosurgery (Freezing) : یا منجمد نمودن انساج مصاب توسط نایتروجن مایع .

۲ - Laser Therapy : بین بردن حجرات توسط اشعه لیزر (LEEP) Loop Electrosurgical Excision Procedure - ۳
که از بین بردن حجرات غیر طبیعی با حلقة الکتریکی یا داغ میباشد.

۴ - Cold Knife Conization : عملیه جراحی میباشد که توسط آن بخش مصاب شده عنق رحم به این ویروس برداشته میشود .

۵ - تداوی رخ های یا برآمدگی های گوشته در نواحی تناسلی و مقعد که باعث درد، خوتیریزی ، سوزش و خارش در این نواحی میگردد در اکثر موقعیت به شکل خود بخودی از بین میروند اما در غیر آن و ایجاد عوارض شدید در نزد مریض ، برداشتن آن توسط عملیه جراحی یا اشعه لیزر و همچنان استفاده از کربیم های موضعی و دیگر مرکبات کیمیایی صورت می گیرد .

رول سیستم معافیتی بدن در مقابل HPV و تاثیرات آن در زمان

حملگی و انتقال آن به نوزاد :

سیستم معافیتی بدن قادر است تا انواع بیشتر HPV را قبل از اینکه

مقدمه ای صفحه داکتر نیمه نیکنامی

ویروس Human Papilloma Virus یا HPV

این ویروس شیوع بیشتر را نظر به دیگر امراض زهروی یا (STD) Sexually Transmitted Diseases داشته و در زمان آمیزش جنسی و از طریق تماس مستقیم بین افراد انتقال می کند و بیشترین شیوع را در زنانی دارد که سن کم دارند و از نظر جنسی فعال هستند .

بیشتر از ۱۵۰ نوع آن وجود دارد که تقریباً در حدود ۴۰ نوع یا بیشتر آن باعث انتقال این مرض شده و مشکلات صحی و سرطان را سبب میشوند.

عموماً مرد ها ناقلين خاموش این مرض هستند چون اعراض و علایم در نزد شان دیده نمی شود و در هنگام مقاربت جنسی باعث انتقال این مرض به فرد دیگر میگردد .

اعراض و علایم HPV و امراض را که این ویروس سبب میشود : اکثر مردان و زنانی که چهار این عفونت هستند از این موضوع بی اطلاع میباشند ، زیرا در بدن آنها علائم یا اعراض مرضی ایجاد نمی شود و متاسفانه که این اشخاص مصاب به مرض بدون آگاهی قبلى میتوانند باعث انتقال مرض به فرد دیگر شود .

امراض را که HPV باعث میشود :

۱- مهمترین آن سرطان عنق رحم است که در حال حاضر چهارمین نوع سرطان شایع در میان زنان است .

انواع خطرناک آن : type ۱۸ & type ۱۶ میباشد که باعث بوجود آمدن سرطان در نواحی تناسلی زنان و مردان ، سرطان دهن و گلو و سرطان مقعد میگردد

Genital Warts: - ۲

رخ های یا برآمدگی های گوشته در نواحی تناسلی زنان و مردان Type ۱۱ & Type ۶ : که این رشد و نمو های غیر طبیعی، سرطانی نبوده و به وسیله دوا و جراحی تداوی میشود .

معاینات تشخیصی :

۱- در صورت مصاب شدن به کانسر یا سرطان عنق رحم (دهانه رحم) ، تشخیص آن توسط Pap Smear ، که رایج ترین معاینه برای تشخیص سرطان های عنق رحم میباشد ، صورت می گیرد .

۲- تشخیص Genital Warts یا زخ های یا برآمدگی های گوشته در ناحیه تناسلی :

توضیح معاينه داکتر و مشاهده عینی این زخ ها در نواحی مصاب شده صورت می گیرد .

Colposcopy - ۳

نمونه گرفتن حجرات از عنق رحم و معاينه آن جهت دریافت حجرات

که دوز دوم معمولاً ۶ ماه بعد از دوز اول تطبیق می‌شود. اگر واکسین HPV قبل از مصاب شدن به ویروس تزریق شود تاثیرات آن ۹۹٪ می‌باشد.

تزریق واکسین نزد خانم‌های حامله منع شده است. عوارض جانبی واکسین شامل تب خفیف، ادیما یا پندیدگی و خارش موضعی در ناحیه واکسین می‌باشد. پژوهشگران همچنین در حال حاضر در تلاش ایجاد یک واکسین برای افرادی هستند که قبل از آنها انسواع ۱۶ & ۱۸ ویروس HPV مبتلا می‌باشند، که حجرات مبتلا را هدف قرار داده تا مانع تبدیل آن به سلول‌های سرطانی شود.

فکتور‌های کمک کننده HPV :

- ۱- استفاده از سگرت و دخانیات.
- ۲- داشتن رابطه جنسی با بیشتر از یک فرد.
- ۳- امراض وحیم، شیمیو تراپی و رادیوتراپی که سبب ضعیف شدن سیستم معافیتی بدن می‌گردد.
- ۴- مشروبات الکلی.
- ۵- Stress و تشوشات روزانه.
- ۶- انجام ندادن معاینات Pap Smear به وقت و زمان آن.
- ۷- مراعات نکردن مقابله جنسی مصون.
- ۸- مراعات نکردن بهداشت و حفظ الصحه.

اشخاص آسیب بینند از بدن ریشه کن کند، که اکثر آن‌ها HPV به مرور زمان و سیستم معافیتی بلند از بین می‌روند اما در صورت ضعیف شدن سیستم معافیتی در اثر بیماری‌های دیگر امکان برگشت آن وجود دارد و در اکثر مواقع خطرات سلامتی جدی را به همراه می‌داشته باشد.

ویروس HPV تاثیر مستقیم در زمان بارداری بالای مادر یا جنین ندارد و خطری را سبب نمی‌شود. اما اگر تداوی عنق رحم جهت از بین بردن حجرات سرطانی یا غیر طبیعی به صورت مکرر صورت گرفته باشد، خطر زایمان زود رس و چانس تولد نوزاد با وزن کم را می‌تواند افزایش دهد و همچنان بعضاً سقط‌های جنین.

ویروس HPV به ندرت از مادر به نوزاد در هنگام زایمان منتقل می‌شود و اگر هم در موارد نادر این اتفاق رخ بدهد، از انواع سرطانی HPV نمی‌باشد و انتقال آن در صورت HPV Genital Warts از طریق عبور کانال ولادی به نوزاد صورت می‌گیرد.

واکسین HPV :

GARDASIL :

اسم واکسین HPV می‌باشد که، تزریق این واکسین تنها می‌تواند از ایجاد بیماری جلوگیری کند ولی قادر نیست عفونت یا مکروب موجود را درمان نمایید.

واکسیناسیون افراد باید قبل از آغاز فعالیت جنسی آنها صورت گیرد. این واکسین در حال حاضر بخشی از مراقبت‌های استندرد را برای دختران و پسران در بسیاری از کشورها (آمریکا و اروپا) تشکیل می‌دهد.

تحقیقات اخیر نشان داده است که واکسیناسیون زنان و مردان میزان شیوع جهانی سرطان رحم را تا حدود ۹۰٪ کاهش می‌دهد.

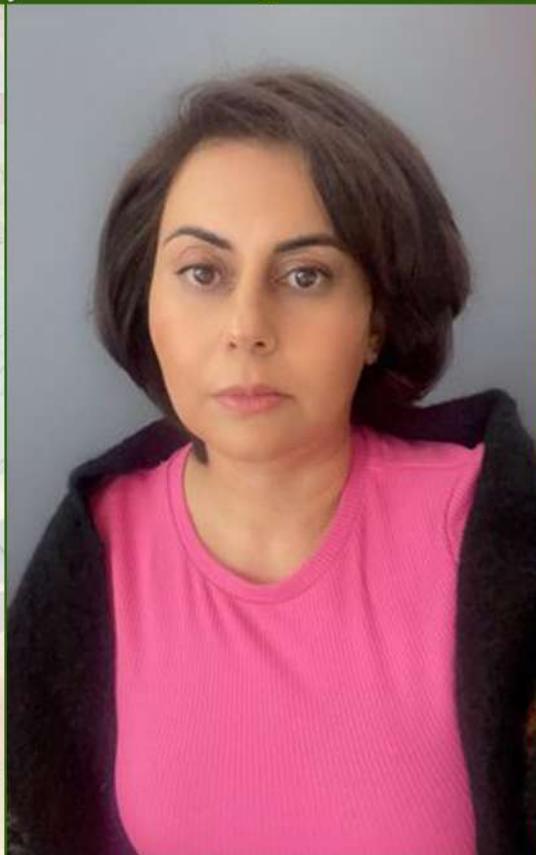
سن مناسب برای تطبیق این واکسین بین سنین ۱۱ و ۱۲ سال می‌باشد اما از سن ۹ سالگی هم واکسین می‌تواند تطبیق شود تا سن ۲۶ سالگی. واکسین در دو یا سه دوز تطبیق می‌شود.

**بانو را با قلم، قدم
و درهم خود باری نمایید.**

Website: www.akiseu.com

IBAN: AT896000010310237189

BIC: OPSKATWW

فریما رحیم

زمان برق آسا میگذشت، روزها هفت‌ها، ماه‌ها و سالها پیهم مسیر شانرا پیمودند، خواهر و برادرانم نیز بزرگ شدند و هر کدام مصروف درس و زندگی خود، پدر و مادرم هم مشغول کار، من هم قد می‌کشیدم و طبق معمول بزرگتر میشدم و بیشترین وقت را با پدر بزرگ، مادر بزرگ و کاکایم سپری میکردم.

ده سال داشتم که پدر بزرگم فوت کرد و خیلی‌ها غمگین شدم، بعد از چندی مادر بزرگم را هم از دست دادم اما کاکایم بسیار با من محبت داشت و نمیگذاشت که جای خالی عزیزان از دست رفته ام را حس کنم. امادربیغ و درد که هنوز غم از دست دادن مادر بزرگ و پدر بزرگم برایم خیلی تازه بود، پدرم را در اثر یک تصادف از دست دادم.

سایه سیاه زندگی ماحول مارا فرا گرفت و به همه خوشی‌های ما نقطه پایان گذاشت. وضعیت زندگی ما بد شد، مادرم خیلی جوان بود که بیوه شد و بار مسولیت بزرگی روی شانه‌هایش سنگینی کرد، کاکایم که دیگر مرد بزرگی برای خودش میشد، همه سرمایه زندگی پدری برایش به ارث ماند. کار و بار خوبی هم داشت و ما را از لحظات مالی کمک میکرد.

خواهر بزرگم در جریان درسهای فاکولته، عاشق پسری شده با او ازدواج کرد. دو برادرانم در بورس‌های تحصیلی نوجوانان به اتحاد جماهیر شوروی وقت

متناصر شدم

من هم میدانم که حس تنفر را در خود نگهداشت، بزرگ کردن و هرگز رها نکرد؛ بد ترین حس در زندگی انسانهایست. اما هر قدر بیشتر بزرگ شدم، عاقلتر شدم، تحصیل یافته شدم، گرمی و سردی روزگار را دیده به اصلاح آبدیده شدم، با آهنگ این حس بد تنفر در وجودم بخوبی نفوذ کرد و رهایم نکرد.

حالا که پنجاه سال عمر دارم این تنفر را که در اینهمه مدت با خودم حمل میکنم و همیشه از جانب همه نزدیکان و اطرافیانم مورد بازپرس بوده ام، که چرا و تا جه زمانی از هر چه چنین مرد است متناصر است؟ و اینکه چرا هیچ زمانی حاضر نیستی رابطه ای با مردی به هیچ عنوانی (برادر، دوست آشنا، همسر) بیندی؟ حاضر نیستم در مورد پاسخی بدهم.

حالا نمیدانم چرا بعداز اینهمه سالها، دلم خواست سفره دلم را پیش یکی از دوستانم باز کنم. اما همین که جرات کردم و شروع کردم به گفت، حس کردم که بار سنگین سی و هشت ساله‌ی دلم سبک شد و برای این دوست عزیزم اجازه دادم تا این درد بزرگ دلم را به رشته‌ی تحریر درآورد تا اگر با خوشنودی زخم دل آنهایی را که به سرنوشت مشابه من زندگی کرده‌اند، با در حال حاضر با همان درد به زندگی شان ادامه میدهند، التیام بخش شوم.

من فرزند پنجم خانواده مان هستم و در حالی به دنیا آمدم که در خانواده بزرگ پدری به طور مشترک زندگی میکردیم. پدرم فرزند بزرگ خانواده‌ی خود بود، بعد آن دو عمه و کاکایم آخرین فرزند این فامیل بودند. پدر و مادر بزرگم از مردمان سرشناس و تحصیل کرده‌ای بودند. پدر بزرگم کارمند یکی از بخش‌های مطبوعات وقت و مادر بزرگم هم سرملع یکی از لیسه‌های دخترانه بود.

پدرم بعد از ختم تحصیل، مشغول کار در وزارت مالیه بود و مادرم هم کارمند پشتی تجاری بانک. دو خواهر و دو برادر بزرگتر همه به ترتیب ۱۲، ۱۰، ۸ و ۶ ساله بودند. وقتی من به دنیا آمدم عمه‌هایم مصروف فراغیری تحصیلات عالی شان و کاکاها بیم هنوز متعلمین مکتب بودند.

من، چون کوچکترین فرد خانواده خود بودم، مانند پرندۀی خوش اقبال، روی دستان همه اعضای خانواده ام در حال پرورش بودم، از همه بیشتر کاکایم ما را دوست داشت و همیشه با ما (من، خواهر و برادران) وقت میگذراند و بازی میکرد. خانواده خیلی صمیمی و با محبتی بودیم.

باگذشت زمان ما بزرگتر میشدیم و عمه‌هایم هم درس‌های شانرا تمام کرده یکی پشت دیگری ازدواج کرده و مصروف زندگی‌های جدید شان شدند.

خوب حالا بر میگردیم به جریان رفتن من و مادرم به بازار، در عالمی از هیجان منتظر مادرم بودم تا ضروریات خود و خواهرم را خریداری کنیم.

بالاخره مادرم آمد، انتظار به پایان رسید و با هم رفتیم در بازار مندوی کابل، بعدش به طرف تیمورشاهی و بعد تا منطقه چندالوں قدم زده خریداری کردیم. حرفاهاي خوب و شیرین مادرم، خنیدن هایش، که دیگر هرگز آن خنده هایش را ندیدم، همچنان در ذهنم باقیست.

در زیر تعمیر سینما پامیر برگر فروشی بود، آنجا نشسته و برگر خوردیم و کمی بعد آب زردک نوشیدیم، روز پر از خاطره و شیرین زندگی ما بود.

ممکن است در طول عمرم بارها و بارها به آن برگر فروشی رفتم، برگر خوردم و آب زردک، ممکن دنبال آن مزه ای بودم که با مادرم خوردیم. اصلاً آن مزه و آن فضای شیرین را نیافتم.

روز داشت تمام میشد، آفتاب در حال غروب بود. همه ضروریات خریداری شده در چندین خربطه پلاستیکی را در دستان ما داشتیم. مادرم گفت که باید یک تاکسی بگیریم چون با اینهمه خرید را نمیشود که با پای پیاده تا مینی بس حمل کیم.

مادرم وقتی این نامه را خواند، سکته قلبی برایش پیش آمد، مادرم را به شفاخانه بردیم، بعد از گذشت یک هفته وضعیت صحی اش بهتر شد و دوباره به خانه برگشتیم.

بعد از آنوقت مادرم نه گریه کرد و نه خنید. مانند یک مرده متحرک شده بود، کاکا جواد هم دیگر برای همیشه از زندگی ماغیب شد و هرگز برنگشت.

من بزرگتر شدم، فقط من و مادرم شب های سیاه زندگی و روز های سرد و بی معنی را پیهم میگذراندیم. من فارغ التحصیل رشته اقتصاد شدم و کارمند یکی از بانکها، مادرم با گذشت زمان مسن تر میشد، ما دو تکیه گاه همدیگر شدیم.

حالا که پنجاه سال دارم هرگز به این فکر نکرده ام که تشکیل خانواده بدهم زیرا فکر میکنم که شاید بعد از آن از مادرم دور شوم.

مادرم فعلای خلیج و خیلی پیر شده و باهم در یک گوشه ای از شهر در کنار میلیون ها مردم دردمند نفس می کشیم.

نه پدر بزرگی، نه مادر بزرگی، نه پدری، نه خواهری، نه برادری، نه عمه و نه کاکایی کثیف و نامردی، بعد ها شنیدم که ازدواج کرده و بخاطر خیانت به خانم خسر بره اش، او را به ضرب چاقو کشته است.

این بود قصه‌ی تنفر من، از همه کس و همه گیر و دار زندگی.

رفند. فقط من، خواهرم و مادرم با همه مشکلات زندگی تهها ماندیم. مادرم همچنان کار میکرد. خواهرم که شش سال از من بزرگتر بود مسؤولیت خانه و کار های روزانه را به عهده داشت. من هنوز دوازده سال داشتم، مشغول فراغی‌ی دروس و رفتن به مکتب بودم. خواهرم روز به روز قشنگتر میشد.

یک روز تابستانی به مادرم گفتیم که ممکن است از راه کار به مکتب مابایی و مرا با خودت به بازار ببری؟ میخواهم بعضی ضروریات و لوازم مکتب ام را بخرم.

مادرم گفت که حتمن، پس وقتی از مکتب رخت شدی در همان جا منتظرم باش، دنبالت آمده و باهم به بازار میروم و هر آنچه که میخواهی خریداری کن.

خواهرم نیز یک لستی از ضروریاتش را نوشت و بمن داد تا برایش بخرم.

شب را گذراندیم، درست بیادم است که خواهرم سبزی پلو پخته بود، یکی از غذاهایی که عاشق خوردنش بودم، خیلی ها خوشمزه بود. بعد از خوردن غذا خواهرم را بوسیدم و ازش باست پخت غذای مزه دار، تشكیی کردم.

شب گذشت و بلادرنگ صبح شد، هرسه ما از خانه بیرون شدیم. مادرم رفت سر کار خود و من و خواهرم به طرف مکتب روان شدیم. در آزمان من او خیلی لایق و درس خوان بود، ضمناً بسیار زیبا، خوش سلیقه و خوش بخورد. اما من برخلاف، به اصطلاح نازدانه و تیار خور. هم در خانه و هم در مکتب خواهرم را زیاد دوست داشتند، دختر با نزاكتی بود.

خواهرم بزرگم بعد از ازدواجش به کشور امریکا رفت و این خواهرم چندان با احساس نبود و زیاد جویای احوال ما هم نمیشد.

در آزمان برای تماس با دوستان خارجی خود بایست به شبکه خدماتی وزارت مخابرات مراجعه میشد و گاهگاهی مادرم برای تماس با خواهرم بزرگم مرا با خودش به آنجا میبرد، همراهیش به تماس میشد و بعضاً از طریق دفتر پست مخابرات، ضروریاتش را برایش پارسل میکرد. اما خواهرم هیچ وقتی برای ما کدام تحفه‌ای نمی‌فرستاد و حتی یاد ما هم نمیکرد.

دو براذرانم که مشغول فراغی‌ی درس در خارج از کشور بودند، بعد از گذشت چندین ماه برای ما یگان نامه میفرستادند ولی حالا که سالها گذشته است صرف میدانم که زنده هستند و بس.

بانورا با قلم، قدم و درهم خود یاری نمایید.

Website: www.akiseu.com

IBAN: AT89600010310237189

BIC: OPSKATWW

مورد خیار

متصدی صفحه فریبا نصیریان

سروده های این شماره تقدیم به بانوان سرزمن ام که قهرمان میدان مبارزه با تحجر و عقب گرایی هستند! بانوان شجاعی که پس از استیلای طالبان در تمام ابعاد زیست فردی و اجتماعی، مصادره هویتی گردیده و متholm هزینه های گزاف و در بسیاری موارد غیرقابل جبران شده اند.

بانوانی قهرمانی که علیه استبداد عشیره ای و آپارتاید جنسیتی طالب قد علم کرده؛ هر روز به تنها ی هزینه می پردازد کشته و زخمی می دهد، دچار یاس و انزوا می شود، حتک حرمت می شود، در خود فرو می رود و دنیا تماشاگری بیش نیست (فریبا نصیریان)

لینا روزبه حیدری
مراقبین

مزگان فرامنش

شفیقه_خیلواک

لمرنی پیغلي

لمرنی پیغلي، ستوري جور دي له افکارو کره
ستريگي رني ساته گرد قول له دي هيندارو کره

دوی چي ايمان يي ستاد زلفو په نخا لرزپري
گونکرو کي وخرخه، کافر يي په شرنگارو کره

په شپي مبين به دي د تپي تياري غير ته سپاري
وارخطا نشي راتول ستوري له مدارو کره

په خزان ژوند کي که غونچه خولگي سپرلي غوايري
زره ليونى ساته، خبرى د هوبيارو کره

که دي اواز محوه کوي، کتاب، قلم دي اخلي
خيال دي ژوندي لره فکروننه د بپدارو کره

داع چي د داغ لپسه درکري، زره دي مه لمزووه
ورته موسکى شه، پوج وحشی زهر د مارو کره

متروک تر ز کلبه سردم، مرا ببین
من ناقل شقاوت دردم، مرا ببین

درخت سيب به تنگ آمد از هياهويم
نشسته برف به روی سپاه گيسويم

زمين به زير دوبايم به گريه آمده است
زمان گرفته به چنگال خويش بازويم

مياب اين همه آدم نشسته ام تنه
نمی خورد به کسی هیچ خصلت و خويم

چگونه صفحه‌ی تاریخ را به غم نزنم؟
که چنگ‌ها زده قلاب عشق بر رویم

به فصل قحطی گل‌ها رسیده‌ام به جهان
گلی کجاست؟ که جا وا کند بر مویم

چشم ام به متن سوره و صد آيه بيشمار
خوش انکه با قراتتی طردم، مرا ببین

مياب اين همه آدم نشسته ام تنه
نمی خورد به کسی هیچ خصلت و خويم

چگونه صفحه‌ی تاریخ را به غم نزنم؟
که چنگ‌ها زده قلاب عشق بر رویم

به فصل قحطی گل‌ها رسیده‌ام به جهان
گلی کجاست؟ که جا وا کند بر مویم

من زعفران و کشت بدیل تو گشته ام
لعنت به این نبوت زردم، مرا ببین

چگونه صفحه‌ی تاریخ را به غم نزنم؟
که چنگ‌ها زده قلاب عشق بر رویم

اهسته در سرای زمان میروم چرا
در بين جمع مانده و فردم، مرا ببین

به فصل قحطی گل‌ها رسیده‌ام به جهان
گلی کجاست؟ که جا وا کند بر مویم

آخر ضعیفه رنج دلش را به طعنه گفت:
هیهات کز قبرغه مردم، مرا ببین!

موی تو بافتند به پاها و دست تو
دیری است، از ترانه‌ی زنجیر، خسته‌ای

تا سرمه‌ای به چشم تو یک لحظه خانه کرد
از این همه قضاوت و تفسیر، خسته‌ای

تا شب، سری به بستر دردت گذاشتی
خوابت نبرد و از شبِ تعبیر، خسته‌ای

از لحظه‌ای که روح تو در تنگ، بسته شد
از خاطراتِ همدم تصویر خسته‌ای

خاموش می‌شوی تو پس از هر دمی چو شمع
در شهر شب، چو عابرِ دلگیر خسته‌ای

پرنیان صدیقیان

به امید فردای روشن

کو در کجاست زندگی مانده در لجن
کو ماهتابِ سردِ فرو مانده در کفن

آن دست‌ها که بر سر من داد میکشند
یا درد‌ها که باز کنند روی من دهن

کو جای لکه‌های بنش و سیاه دل
با هر لگد که میخورد از تو به روی تن

دیگر ندید چشم من آن دیده‌هایی را
که میرسند با تب خشمی به پیرهنه

شیار اشک و خون نتواند که سر کشد
تا که رسد درون تن من بدن... بدن

از دیر دیرهاست که چشمان شوخ غم
دیگر ندیده هیچ کسی را شیشه من

وقتی که ماهتاب گذر از وطن
او هم ندید خرممنی در حال سوختن

کف میزنم برای رهایی بادها
با موج موی دختری که میکند اتن

آزاد همچو بادها همچو آبها
وقت شگفتمن است شگفتمن برای زن...

با آیه‌های خشم مرا دار می‌زنید
بهتان و آنگ و تهمت و انکار می‌زنید

زن جنس اول است شما جنس دوم اید
بی‌اقتدار بین هوس‌های تان گم اید

فرخنده‌ای شدم لت و پارم نمی‌کنید؟
آیا سوار چوبه‌ی دارم نمی‌کنید؟

با آیه‌های خشم، نکاحم کنید و بس
با هرزگی محضور نگاهم کنید و بس

یک کوه درد، شب به شب همبستِ من است
رخشانه‌ای که کشته شده دخترِ من است

من را درون درون دوزخ چندم گذاشتید؟
یک شاخه رُز به گور تیسم گذاشتید؟

من کاجم و به زخم تبر خم نمی‌شوم
هی اره کن مرا و بدان کم نمی‌شوم

من عاشقم جنون مرا دست کم نگیر
من سرخِ سرخ، خون مرا دست کم نگیر

مادر شدم مدرسِ اطفال خورده‌ال
ای مرد بر وجودِ من و مادرت بباب

تو مرد گشته‌ای و بدان زاده‌ی منی
تو عاشق بصیرت و دلداده‌ی منی

اما چطور؛ مانع حق زنان شدی
شلاقِ دستِ مطلق این ظالمان شدی

شاید نیاز بوده تولد نمی‌شدی
هرگز مقلدانه سپهبد نمی‌شدی

من یک زنم بهشت خدا زیر پای من
جای گلوله هدیه بده گل برای من

شگوفه باختزی

بانو!

چقدر از این همه تزویر، خسته‌ای
از سرنوشت وبختِ تقدير، خسته‌ای

حالده تحسین

مرا ببخش الا یار چون غمی دارم
مرا ببخش اگر از گذشته بیزارم

مرا ببخش اگر درد میکشی از من
مرا ببخش که من عقده زار بی بارم

خدای من به کجاها روم ز غصه و درد
شکست عالم چینی نمای پندارم

نمی‌شود که ترا در دلم نهان سازم
تو در صدای منی من صدای بازارم

من آسمان نیم ابر کوچک غزل
ترا به ملک عجیب قصیده می‌بارم

ترا به اوج غزل‌های خود به اوج غمم
ترا به سینه‌ی هر واژه واژه می‌کارم

ذکیه نوری

خورشید گشته‌ام، و جهانی که روشن است
این نور از نهایت زیبایی من است

من زن شدم که عشق به دنیا بیاورم
این شام را دوباره به فردا بیاورم

تا آمدم غروبِ جهان در طلوع شد
من با خبر نبودم و بازی شروع شد

دیدم به چشم هر یک تان جنس دوم
با گریه بین چادر و پیراهن گم

با نام من معامله‌ها روی دست تان
باعث شدم عروج کند بود و هست تان

مصدی صفحه زرغونه ژواک عطا

کلی پربنی او غرونو ته پناه وری وه!
د صابری انا سکینه او بابا علی خان لا په
کلی کی وو، دواره خوانان او نتکره وو؛ خود
علی خان ژوند په خطر کی و. علی خان په
سیمه کی له لومړنیو بنوونکو خخه و او
ملايانو، خانانو او ملکانو په بنه ستکه نه
ورته کتل او یونیم به ان کافر باله!

مشري بشجی ته بیا هغه شبی وریاد شوی
چې علی خان ووژل شو او سکینه له خپلو
دوو بچو سره غره ته وتسنیده او هلتله پی د
خپل مېره د اکا هغه زامنونه ورغله چې له
علی خان سره خپه وو او یوله بل سره پی
خبری نه کولی!

د مشري بشجی په ستکو کی اوښکی نه
درېدې، دا په هغه شبیو کی ډوبه وه چې
ملايانو د علی خان جنازه نه کوله او هغه
پی داسی کافر باله چې په بنوونځی کی پی
ماشومان د دین له حقی لاري ایستل او
شیطانی خبری پی کولی!

مشري بشجی ته د سکینه هغه چیغی هم په
یاد شوی چې د غره په لمن کی پی ملايانو ته
لمن نیولی وه چې د دی د دوو صغیرانو په
روي دی، دا جنازه بنخولو ته پرېردې؛ خو
هغوي پوري وهلي چې د علی خان شیطانی

د خمتا کمیس

او ناخاپه د صابری زره ودرېد. هغه په لسو کلونو کی د پنځوسو کلونو په
شان زره شوه. ګلالې مخ پی خپله بنکلاله لاسه ورکړه او په دېره خوانۍ کی
بودی شوه!

صابرہ په وجود روغه؛ خو په زره تپی وه. لا پی د واده کال نه و پوره شوی
چې خاوند په یوه چاودنه کی داسې ووژل شو چې چا پی یوه نښه هم ونه
مونده!

د کلی بنخو او پېغلو صابری ته کفن جوراوه. تولی غلې په کار لګيا وې،
ستره چوپتیا خوره وه، هیچا خه نه ویل. ستړکی په اوښکو او زړونه په
غريو ډک وو.

کله چې د صابری خور، سکینه، له برکلی خخه راورسبده، له کفن سره پی
مخالفت وښود.

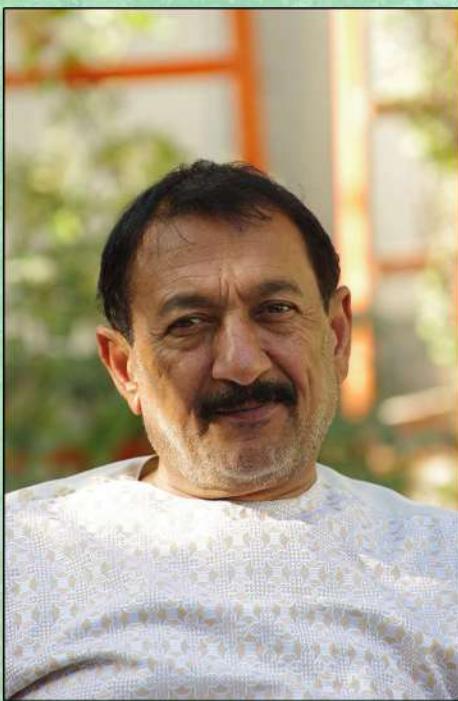
- زه خپله خور په هغه خمتا کمیس کی خاورو ته سپارم چې مور خويندو
ته له موره او هغې ته هم له موره په میراث پاته دی!
پېغلو نجنونو یو بل ته وکتل؛ خو سپین سرو او مشرانو بنخو دا کمیس بنه
وپېژاند. دا اوس نژدې د سلو کلونو زور خمتا کمیس و چې صابری ته له
موره او هغې ته هم له موره پاته و.

د کلی تر تولو مشري بشجی اعتراض وکاوه:
- غلې شته بچې! مری باید په کفن کی خاورو ته وسپارل شي!
سکینې په ژړا کې خواب ورکړ.

- نه ابي! صابرہ به په همدي زاره خمتا کمیس کی د خدای حضور ته لېږو.
پرېردې چې صابرہ په هغه کمیس کی پوښتنې ته حاضره کړو چې دا، مور او
نيا درې واره پکی کوندي شوی!
د کلی تر تولو مشره بنځه غلې شوه. د ویلو له پاره پی خه نه درلودل. د
صابری خور دېره پخه خبره کړي وه؛ خود کلی د نارینه وو او ملايانو لانجه
په مخکي وه.

دا وخت د صابری خور پاڅدې او په داسې حال کې چې د بنخو تر لاسونو
نیولې وه، بلی خونې ته لاره، د مور زور خمتا کمیس پی راوبر او مشري
بنجې ته پی مخامخ ونیوا!
مشري بشجی او دېرو نورو بنخو دا زړو کمیس بنه پېژاند، خو خلې پی لیدلی
او دېرى پی په غمجنه کيسه خبرې وې.

د کلی تر تولو مشره بنځه کمیس ته خير شوه او هاغه وخت ته لاره چې د
صابری نیا پکی کوندې شوی وه.
هغه پاچا له هېواده وتلى و چې انگریزانو ته پی ماته ورکړي او د خلکو خبره،
وطن پی خپلواکه کړي و.
په کلی او شاوخوا سیمه کی داسې ګډو دي جوره وه چې دېرو خلکو خپل

په دې وخت کې یوه دله سپین بیری انکر ته راغلل چې د
صابری جنازه پورته کړي.
مشري بنځي وویل:
- مور دا جنازه په خپله هدیرې ته ورو!

سپین بیريو وویل:
- ملايان په غوشه شول او لارل!
بنځي غلي شوي.

يو سپین بیري وویل:
- ملايانو ويل چې تاسو دپروکليوالو او ان بنځو، د دين
حقه لار پربنۍ او شياطينو په لار روان ياسته.
سپین بيريو خانونه لبر غوسي او توندو خبرو ته جوروول؛
خود بنځو د بیا ژرا او واویلا چيغو چوپتیا ته ار ایستل
او په نه زره ی د جنازې کې پورته کړ. هغه جنازه چې
کفن ی نه درلود او مري ته ی د کوندي مور او د کوندي
نيا زور سل کلن خمتا کميس اغوسټي و!

مشري بنځي د تلو په وخت کې وویل:
- بنه دی چې دا بدمرغه کميس خاورو ته وسپارو! دا دپر
بد کميس دی. درې بنځي پکي کوندي شوي. که پاته
وي، خدای بنه پوهېږي چې خو نوري ناوي کانې به
کوندي کري!

يو سپین بيريو وویل:
- هو! صابرہ باید په همدي کميس کې د خدای حضور
ته ولپر چې هغه زمور په حال بنه خبر کاندي!!

خبرو په تا هم دومره اغېز کړي چې اوس د خدای په
ځای صغیران یادوي او په غلطه قسمونه خوري!
دا وخت دوه سپین بيريو راغلل چې بنځو او په تېره بیا
صابری خور ته، د ملايانو پیام واوروی. هغوي وویل چې
د شريعت او مخي مري یوازی په پاک کفن کي خاورو ته
سپارل کېږي، نه دنیا او نیکه په خيرنو جاموکي!
خو اوس د صابری د خور په ځای، د کلي تر تولو مشري
بنځي چيغې کړي چې ملايان دی خانونه همداسي خاورو
ته وسپاري!

او سپین بيريو ته ی په غوشه وویل:
- قول ورک شي! مور بنځي صابرہ په خپله خاورو ته
سپارو! او په داسي چيغو د سپین بيريو په لور ورغله چې
هغوي دوه ګامه په شا لارل.

مشري مېرمونې خپله روستني خبره وکړه.
- ځئي دا شريعت مریعت موأول په خانونو عملی کړي!
بنځو بیا په کار لاس پوري کړ او صابری ته ی هغه زور
سل کلن خمتا کميس واغوست چې د دریو نسلونو د
تابه یوانځور بلل کېډه.
په دې کې یوې بنځي په ژړا کې وویل چې د صابری مور،
حبيبه، ی په همدي کميس کې په ياد شوه.
او تر تولو مشره بنځه بیا د سوچونو په دریاب لاهو
شوه.

هو! حبيبه له دې خخه کشره او د صابری بنایستوکي
مور وه چې د ژوند له پاره ی په ارمانونه درلود؛ خو
خوان ميره ناخاپي او دردونکي مريني په خوانې کي زره
کړه!

د حبيبي ميره د سکيني یوازني زوي ميريت خان په پاس
کلي کې بشونکي و. د لومنيونو تنخواکانو په پيسو په دوه
نوي خونې جوري کري او خه لوښي لرکي اخستي وو. د
حبيبي ژوند ورځ په ورځ بشه کېډه؛ خو ناخاپه په سيمه
تندر پريوت او داسي کسان پيدا شول چې کليوالو به
اشرار بلل!

د مشري بنځي د سترګو چيني بیا وختوپدې؛ ئکه هغه
ورځ ی په ياد شوه چې اشاراو، بشونکي ميريت خان، د
خپل پلار په شان، په دې تور وواژه چې کافر شوي او د
خلکو زامن د دين له چغې لاري باسي او کفر ته ی
هخوي!

هو! ميريت خان ووژل شو او بنځه ی په داسي حال
کوندنه شوه چې د خپلې مور په شان ی همدا د خمتا
کميس اغوسټي او د دوو ماشومانو مور وه. صابرہ او
مالک.

معرفی بانو صفیه میلاد

تهیه کننده: فردینا طیب زاده

از زندگی زنان که توسط بانو میلاد تحریر و نشر میشد، کمایی کرد. هدف از نشر این مجله، آگاهی دهی به زنان کشور و جستجوی راه‌ها برای رفع مشکلات آنان بود.

وی همچنان پس از سپری نمودن امتحان در بخش خبر، در زمان ایجاد یک آژانس خبررسانی که از سوی کشور انگلستان تمویل میشد، سهم فعال داشت و بعداً در آژانس خبری پژواک به موقوفیت‌های چشم گیری چون کسب آموزش در بخش ژورنالیزم تحقیقی که از سوی استادان خارجی تدریس می‌شد، بهره مند گردید. میلاد به همین ترتیب، عضویت کمیسیون رسانه‌های جنوب آسیا را نیز کمایی کرد که سفر‌های رسمی نیز در این کشورها داشته است.

بانو میلاد با نوشتن گزارشات تحقیقی از زندگی اسدالله سروری، در زندان امنیت ملی (استخبارات افغانستان) و نعیم کوچی و ... مفتخر به اخذ جوایز و تقدیر نامه‌های ادبی گردیده است.

صفیه میلاد بعد از مدت ۳ سال کار در آژانس خبررسانی پژواک، توانست آژانس خبر رسانی ملی و بین‌المللی را در سال ۲۰۰۷ زیر نام "آژانس خبر رسانی روز" ایجاد کند و خود در رأس آن قرار گیرد که رسانه‌های افغانستان طی مصاحبه اختصاصی، صفیه میلاد را بنام اولین زن در راس یک آژانس خبر رسانی معروفی کردند. این بانو بعد از کار جدی و پر تلاش توانست این آژانس را به شهرت زود هنگام برساند که از جمله دریافت چندین تقدیر نامه از سوی دکتور سید مخدوم "رهین" وزیر اطلاعات و فرهنگ و جوانان افغانستان، تقدیر نامه شورای ژورنالیستان افغانستان، تقدیر نامه از سوی اتحادیه ملی ژورنالیستان و خبرنگاران میباشد. همچنان به بخاطر تلاش‌های همیشگی در عرصه ژورنالیزم صلح، از سوی مجله صلح افغانستان و کمیسیون شکایات مجلس نمایندگان، تقدیر نامه‌هایی به دست آورد. در همین زمان بود که هفته نامه اقتدار ملی در مورد بانو میلاد نوشته بود: "برای ما جالب است که یک زن در ازدحام مطبوعات، از

چه زیباست یافتن گرامی گوهران ارزشمند در ازدحام من های زمانه. آنایکه مانند مروارید می‌درخشند، مروارید وار در جمع تاثیر گذار میباشند - و اینبار نیز، گوهر رخشندۀ‌ی را به شناسایی می‌گیریم، تا خواننده‌ی عزیز را به باغهای تخیل شأن آشنا سازیم: او بانو صفیه میلاد است.

صفیه میلاد زاده‌ی شهر کابل بوده و نام پدرش قاضی عبدالله کابلی می‌باشد.

وی در سروdon قالبه‌ای شعر فارسی: مثنوی، غزل، رباعی، دوبیتی کوتاهه و شعر سپید توانایی دارد، اما بیشتر به سروdon غزل و شعر سپید می‌پردازد.

صفیه میلاد دوره متوسطه و لیسه را در لیسه عالی مریم به اتمام رسانیده و در سن ۱۷ ساله گی با اخذ درجه‌ی اعلی از آنجا سند فراغت خویش را به دست آورده است. بانو میلاد در دو رشته متفاوت (حقوق و علوم سیاسی) و (ژورنالیزم) تحصیلات عالی دارد.

صفیه میلاد در سال ۲۰۰۹ شامل پوهنچی حقوق و علوم سیاسی گردیده و در سال ۲۰۱۲ به درجه لیسانس فارغ التحصیل گردید. بود که از سوی مجله جوانان به حیث شاگرد شایسته و اول نمره انتخاب گردید، از همان دوره مکتب، اشعار وی در مطبوعات کشور آذین چاپ یافت و اولین شعر وی جایزه‌ی فرهنگی و ادبی را از سوی بنیاد امام محمد غزالی دریافت نمود. و بعداً نظر به شرایط نامساعد مدت زیادی از سروdon شعر دور ماند.

تازه چهار سال می‌شود دوباره به سروdon شعر آغاز نموده است.

میلاد پس از فراغت از مکتب، کار خود را با رادیو تلویزیون ملی افغانستان به حیث نطاق رسمی آغاز نمود و بعد از مدت کوتاه از جمله بنیانگذاران "مجله روز" برای زنان افغان بوده که این مجله شهرت زیادی در مرکز و ولایات کشور بخاطر نشر داستان‌های واقعی

بیروکراسی و زور آوری ها و زور آزمایی های مردانه‌ی فراغیر بر اداره‌ها و جامعه‌ی ما بگذرد و قله‌ها رفیع ریاست یک آژانس خبری را به دست آورد."
باید یاد آور شد که خانم میلاد به اخذ جایزه‌ی سید جمال الدین افغان از سوی انجمن ژورنالیستان جنوب آسیا در سفارت کانادا در روز تجلیل از آزادی بیان موفق شد.
همچنان خانم میلاد، از سوی تلویزیون (۱)، در قطار زنان موفق افغانستان قرار گرفت، تلویزیون فارسی بی‌بی‌سی، میلاد را یک زن خلاق خوانده است. بانو میلاد تنديس بهترین شعر را از سوی جنبش آزادی بخش زنان افغانستان از ایالت متحده آمریکا در سال ۲۰۲۲ بدست آورد و است.
وی مدت چهار سال می‌شود که به طور مجدد بعد از یک وقفه دوباره به سروdon شعر پرداخته است.
این بانوی شاعر، نویسنده، ژورنالیست و آگاه حقوق و علوم سیاسی، هم اکنون در کشور کانادا در شهر ونکوور زنده‌گی می‌نماید و دو کتاب وی اماده چاپ می‌باشد. [۱۶-۳۷:۰۳] بانو شاعر صفیه جان: نشاط دامن خورشید آرمیدنی است

دو عاشق که نمیشد زهم جدا باشیم
دو روح پاک در این عالم و فضا گشته‌یم

چکید، اشک من و تو به ساحل دریا
و ما دو ماهی زیبای لحظه‌ها گشته‌یم

به خاک ریخت گلاب وجود هر دوی ما
به مثل برگ خزان عاشق و فنا گشته‌یم

درخت کاج ازین خانه سر برون آورد
نفس دوباره گرفتیم هم‌صدرا گشته‌یم

تو شام تار شدی من سپیده سحری
دو بال آبی طاووس در هوا گشته‌یم

من کویرم

با موج‌های خسته‌ی این دریا
بر گرد تا به خنده شود باران

تا سر زند ز ریشه این گلدان
گل‌های خوش قیافه تابستان

باز آی با بهار سفر کرده
ای آشنا بیاکه دلم تنگ است

در انتظار و حسرت دیدارت
در دیده‌ام بهارچه بیرنگ است

در تنگ یک غروب تورا دیدم
ای تو ستاره‌ی شب تنها‌ی

لبخند عاشقانه‌ی تو زیباست
ای نو بهار عالم رویایی

در موج غصه‌ها شده ام پنهان
ای ماهی طلایی دریایم

قوی سپید ساحل بارانم
ای آشنا شام عزله‌ایم

من کویرم خزان گرفته‌مرا
ابر شو قطره قطره باران باش

غنچه‌ی عشق بشگفتند از نو
تو تجلی نو بهاران باش

به باغ خاطر من بوی تو وزیدنی است

نمی‌شود که خیال تو را رها بکنم
هوای مهر تو در روح من دمیدنی است

شراب سرخ بنوشان به پیکرم تا صبح
که مستی اش به لبم تا ابد رسیدنی است

منم حلاوت تقدیر از تخیل تو
پلنگ وحشی من ماهتاب چیدنی است

امید زندگی از سینه‌ام فرو مگذار
در آن نفس که دلم در هوا پریدنی است

بدون تو دل من آب شور خواهد خورد
خزان عمر به پایان خود رسیدنی است
۲۰۲۳/۰۱/۰۲

خوش اقبال

ظهور کن که کویرها شود پر آب زلال
بساز بخت نگون مرا تو خوش اقبال

بکار دست محبت به باغ دستانم
نسیم صبح نوازد به گیسوان خیال

رسم به برگ سپیدار آرزو هایم
ز توست زندگی و تنگ این غروب زوال

چو آفتایی طلاگونه با طلوع از دور
ستاره گونه در خشم به چشم‌های وصال

کشم به شیشه تصویر تو دو بوسه سرخ
پرم به ساحل عشقت چو قوی زرین بال

**بانو را با قلم، قدم
و درهم خود باری نماید.**

Website: www.akiseu.com

IBAN: AT89600010310237189

BIC: OPSKATWW

من و تو در نفس بادها رها گشته‌یم
غريبه‌ای، که سرانجام آشنا گشته‌یم

***

زر غوزه ولی

هشتم مارچ روز همیستکے بیو الملیے زنان حجہ اگرامے میداریم!

های کار زنان تا زنان به آرامی به اموزش سواد و کار خود پیردازند، سفر های هیت رهبری یا هیت مرکزی در ولایات برای حمایت زنان روستا نقش ارزانده داشت که تمام کارمندان حرفه ای مرکز مطابق پلان باید به ولایات و دور ترین قریجات سفر می کردند و شرایط بهتر اموزش و پرورش را برای زنان روستا و محبو بیسوسادی فراهم می ساختند. حق اموزش برابر به زنان و مردان از دوره ابتدایی اموزش مکتب تا بلندترین دانشگاه داخل و خارج کشور برای زنان در جامعه تصویب شد و حمایت دختران و زنان از اموزش صورت گرفت که هزاران تن از زنان و دختران بطور ازاده از بورس های تحصیلات عالی کشور های خارجی مستفید می شدند که سالانه هزاران تن از بانوان جهت برای فراغیری تحصیلات عالی انجینیری، دوکتوران به خارج اعزام می شدند بعد از ختم تحصیل برای خدماتگذاری به مردم و جامعه دوباره بر می گشتند. حق تحصیلات مسلکی همچنان برای دختران که نمی توانستند ادامه تحصیلات عالی کننده در داخل و خارج کشور در نظر گرفته شده بود که هزاران تن از چنین قوانین نافذه در کشور بهره بردنبا سواد شدند و صاحب مسلک و کار بودند.

حق کار به زنان یکی از برنامه خوب دیگر بود که زنان بیسوساد و با سواد می توانسته در تمام موسسات اداری، تولیدی کار کنند و شرایط کار برایشان در نظر گرفته شده بود یکی از مشکلات زنان افغانستان داشتن اطفال زیاد و خورد سال بود که زنجیر پای زنان است تا در اقتصاد بخور و نمیر زندگی کنند که دولت دموکرات ها در این زمینه توجه کرده با ایجاد اطاق های کودک، کودکستان ها در جلب و جذب کارگر زنان در موسسات تولیدی که از یک طرف نقش زنان در جامعه را به نمایش گذاشتند از جانب دیگر در بلند بردن سطح اقتصاد کشور توجه نمودند زیرا بدون نیرو زن نمی تواند کشور به رشد و ترقی برسد.

توزیع کوبیون ماهوار برای تمام کارمندان و کارگران در کابل و ولایات کشور که مواد ارتقائی اعم از آرد، روغن، صابون، یووه، نمک، چای، کوکرد وغیره را کارمندان دولتی اعم از کارگران و کارمندان بلند رتبه دولت یکسان بدون تعییض و تعصب ماهوار رایگان به دست می آورند؛ که زنان نیاز آن مستفید می شوند.

مخازه های تعاونی برای تمام مردم به قیمت های ارزان از بازار تا تورم قیمت ها را کنترول نمایند به کمک کشور های سوسیالیستی در نظر گرفته شده بود روز بین المللی همبستگی زنان جهان در افغانستان تجلیل به عمل می آمد که امروز در سنت کشور نهادینه شد. از سال ۱۳۵۹ دوره تحول عجدی حاکمیت حزب دموکراتیک خلق افغانستان توسط سازمان دموکراتیک افغانستان منحیث روز جهانی زنان همه ساله در تمام ادارات، موسسات تعلیمی و تحصیلی در شهر کابل و ولایات افغانستان به شکل رسمی تجلیل می شد که نه تنها زنان را بلکه مردان و تمام افشار جامعه را برای گرامیداشت و حفظ حرمت از زنان کشور حمایت می کرد تا زنان در جامعه استوار باقی بمانند.

نه تنها برای مردان بلکه برای تمام افشار جامعه ترویج می کرد زیرا تامین حقوق زن و مبارزه علیه زن سنتیزی یکی از خط مش های حزب دموکراتیک خلق افغانستان بود که دفاع از حق این قشر به زنجیر کشیده با رهبری داکتر انایتا راتب زاد در سال ۱۳۴۴ سازمان دموکراتیک زنان افغانستان ایجاد شد.

در خاتمه میتوان گفت که: تامین حقوق برای زنان در افغانستان با وجود تمام مبارزات و قربانی های بیشمار شان در این راه وابسته به نظام حاکم است که سیر نا خوشبین و متفاوت را داشته است که در نظام امروز دوباره حقوق زن مطابق به سنت و فرهنگ افغانستان مورد سوال قرار گرفته است زنان روز های سخت و دشواری را زیر سلطه طالبان امارت با محدودیت ها و فقر سپری می کنند.

تجلیل از هشتم مارچ در افغانستان تاریخیست که به سنت مبدل گردیده است: تحلیل روز در مورد حقوق و جایگاه زن در نظام (جمهوری دموکراتیک افغانستان) و در نظام (طالبان، امارت)! زنان در نظام های گذشته افغانستان اعم از دموکرات ها، تکوکرات ها نقش ارزانده در مشارکت اجتماعی داشته و در تمام عرصه های زندگی جایگاه شان را تا حدودی که نتیجه مبارزات شان با قربانی ها بود به دست آورده بوده اند. در ۱۵ آگوست ۲۰۲۱ با تکیه زدن طالبان در اریکه قدرت سیاسی افغانستان تاریخ یک بار دیگر به عقب برگشت امروز در نظام امارت مشارکت زنان در اجتماع با ایجاد محدودیت ها اعم از منع کار، منع اموزش، منع سفر بطور کل حذف شان از مشارکت اجتماعی یکی از نگرانی های زنان، مردم و حتی جهانیان گردیده است. اگر ما بطور مقاومی در گذشته نظر اندازی کنم می توان کفت زنان افغانستان که بیشتر از نیم پیکر جامعه را تشکیل می دهند جایگاه بلندی را با کار و مبارزات و قربانی های بیشمار شان در جامعه به دست آورده اند؛ که با تحلیل از هشتم مارچ دستاوردها و جایگاه زنان را در این نوشه مختصر پیشکش می نمایم.

چرا قشر زنان همیشه در جامعه با تغییر نظام های سیاسی متضرر و آسیب پذیر هستند؟ پاسخ این سوال روشن است که نظام حاکم در تغییر وضعیت زنان نقش ارزانده داشته است که مابه مشکل می توانیم جایگاه زن در نظام دموکرات ها و امارت را به مقایسه بگیریم، زیرا ارزش های حکومت مردم سالار و یک نظام مشارکتی با نظام بسته مذهبی، سنتی متفاوت است. بعد از انقلاب ۷ ثور ۱۳۵۸ در قانون اساسی کشور و خطوط کار و اساسنامه حزب دموکراتیک خلق افغانستان تامین حقوق زن و اشتراک مساویانه شان در مشارکت اجتماعی که در ماده ۲۸ قانون اساسی آن حمایت و رشد مسلکی و تخصصی از زنان قرار داشت که نه تنها زنان کشور مانند مردان از تمام حقوق و آزادی های انسانی بر خوردار بودند و بیشرفت های چشمگیر زنان و آزادی زنان و مشارکت برایشان در نظام دموکراتیک وجود داشت و بهترین قوانین برایشان تصویب شد از جمله منع دختر فروشی بنام (مهریه) که بنابر سنت نا پسند خانواده ها دختران شان را در مقابل پول های گراف عروسی می کردند که به این اساس دختران به فروش می رسیدند و خانواده که دختر را می خرید از هیچ نوع ظلم و ستم بالای آنان دریغ نمی کردند که در قانون دموکرات ها برای اولین بار (مهریه) زنان ۳۰۰ افغانی تعیین شد که مطابق شریعت اسلام همچنان فروش دختران منمنع است؛ یکی از دستاوردها بود *

* محو بیسوسادی و مبارزه با بیسوسادی * با سواد ساختن مردم بخصوص زنان و مبارزه علیه بیسوسادی در میان زنان از شهر تا دور ترین قریجات افغانستان یکی از بهترین برنامه ها بود که امکانات لازم برای فرا گیری سواد زن روستای اعم از زنان دهقان، زنان باغدار، زنان خانه که توجه حزب و دولت را با خود داشت. سهولت ها برای زنان در نظر گرفته شد با ایجاد اتاق های کودک و ایجاد کلوب های زنان در مراکز ولسوالی ها، فریه جان در جنب کمیته

مرضیه جش

سوما و بآ هوما

رنگ شیره‌ای مهتابی پیدا می‌کرد و می‌درخشید. در اثر تأثیر نشاط آوری که در بدن تولید میکرد آن را در تشبیهات شاعرانه (شربت آسمانی) می‌خوانند و حیات جاودانی را از آن شربت انتظار داشتند و چنین تصور می‌نمودند که نوشینده خود را در جوار با ما (جمشید) به عالم رستگاری می‌رساند. جام جم که این قدر در ادبیات ما شهرت دارد. سابقه‌ای در ذهنیت کهنه، افکار، اندیشه و پندار محیط ما در دوره‌های ما قبل تاریخ داشته است که (جام و جم) به هم پیوست و هر دو نام هزاران سال تاریخ ما را اشغال کرده است.

در بعضی از سرودهای ویدی (سوما) را به معنی (مهتاب) هم گفته‌اند و چنین تصور می‌نمودند که اصلاً ماه ظرفی است پر از عصارة سوما و بدین ملاحظه روشنایی سفید کاهی دارد. آریاها تصور می‌نمودند که مانند بزم نشاط اهل زمین در آسمان‌ها هم بزم هایی از طرف ذرات نورانی و ستارگان تشکیل می‌شود و علت کوچک شدن تدریجی مهتاب به عقیده ایشان این بود که مشروب سوما از قدر آسمانی خورده و نوشیده شده می‌رفت تا اینکه حتی لب جام که لبه باریک ماه باشد هم ناپدید می‌شد و سپس آفتاب نقش ساقی را به خود گرفته و سر از نو قدر آسمانی را از سوما ملمو می‌کرد.

در مجموعه سرودهای (ویدی) سرودی به نام (سوما) و در بیشتر های اوستا بشتی به نام (هوما) موجود است. در نبشهای آریایی معلوم می‌شود که آریاها در هر دو عصر از گیاهی مفرح و نشاط آور شناخت داشته و منبع روییدن این گیاه را قلعه‌های بلندی هندوکش می‌دانستند. چون در مناطق کوهستانی شیر و عسل بسیار بوده و ساختن مشروب از عصاره این گیاه در میان آریاها که در مناطق کوهستانی افغانستان بود و باش داشتند بسیار معمول و مروج بود.

منبع: کتاب افغانستان در پرتو تاریخ نوشته احمد علی کهزاد

سوما و یا هوما یک نوع گیاهی کوهی است که در اکثر کوه‌های افغانستان و در تیغه‌های کوه‌ها که (بلند تراز پرواز عقاب) باشد) میروید.

یکی از مسایل بسیار دلچسب در زندگانی اجتماعی عرف، عادات و مراسم مذهبی آریاها در اوایل حیات ارتباط شان با قلعه‌های شامخ کوه‌های افغانستان بود. گیاهی را در یافتند که از عصارة آن یک نوع مشروب قوی بدت می‌آوردند آریاها عصر (ویدی) و (اوستایی) آن را به یک شکل می‌شناختند و تعریف میکردند.

اصلاً این گیاه را (سوما) میگفتند و این کلمه در اوستا به شکل (هوما) نوشته شده است. چون به اساس قانون (فیلولوزی) (که (س) های زبان (ویدی) در اوستا به (ه) تبدیل میشود. پس (سوما) و (هوما) همان گیاهی کوهی است. که در قلعه‌های شامخ هندوکش میرویدند.

از سرودهای ویدی و نبشهای اوستایی چنین می‌توان استنباط کرد که آریاها زمان که در دو طرف هندوکش استقرار داشتند. در اطراف تیغه‌های بلند و دامنه‌های کوه‌های افغانستان رفت و آمد میکردند. گیاهی سوما را در کوه‌های وسطی افغانستان شناخته و کشف کردند. از عصارة آن مشروب قوی می‌ساختند. محل پیدایش بته و روییدن سوما توسط اوستایی‌ها برای افغانستان اهمیت بسیاری داشت. مشروب سوما همان طوریکه آریاها استعمال میکردند مفرح و نشاط آور بود. که (ریشی)‌های آریایی در سرودها خود چیدن (سوما) را بر سر انگشتان دختران و دوشیزگان زیبا و مقبول شاعرانه تعریف و توصیف می‌کردند:

دختران و دوشیزگان جوان در شب های مهتاب با خواندن سرودها به جمع کردن گیاه سوما به قلعه‌های بلندی هندوکش مشغول می‌شدند. کشیدن عصاره روی تخته سنگ های بزرگ، انداختن در کوزه‌ها و خم‌های گلی و مخلوط کردن عصاره آن گیاه با آب، شیر و عسل را بسیار مقبول بیان می‌کرده‌اند.

«(ریشی)‌های عصر ویدی نیروی قوت بخش سوما را به (نرگاو) تشبه می‌کردند و مخلوط شدن عصاره سوما را با آب چنین تشبه می‌کردند که نرگاوی در چمن زاری داخل شود. سوما بعد از اینکه با شیر و عسل مخلوط می‌شود یک نوع

AFGHANISTAN WOMEN'S REVOLUTION CONFERENCE

11. März 2023, in Wien, Österreich

Veranstalter:

Das Afghanische Kulturzentrum in Österreich,

Institutionen; Aktive zivil-kulturell-soziale Vereine und Arbeit mit MigrantInnen aus Österreich und ganz Europa.

Logos:

Gäste Arbeitskammer-VIDC-Dänische Refugi Konsul, Stadt Wien

Thema der Konferenz:

Der Zweck dieser Konferenz war es, für die Rechte der afghanischen Frauen zu kämpfen (das schwierige Leben von gestern, das Leid von heute, die Hoffnung auf ein besseres Morgen).

Konferenzprogramm:

(Revolutionäre Konferenz der afghanischen Frauen) Um die Menschenrechte und Freiheiten von Frauen in Afghanistan zu gewährleisten, wurde eine Entscheidung getroffen: Durchführung einer wissenschaftlichen Konferenz mit österreichischen und afghanischen Experten am 11. März 2023 unter dem Namen „Afghanistan Frauen Revolution“ in Wien, Österreich.

Dieses Programm wird von der Arbeitsverwaltung der Stadt Wien, der Gemeinde Wien und der Organisation YIDC unterstützt.

(VIDC), das Afghanische Kulturzentrum in Österreich, der Vorstand der Zeitschrift (Banu) des Herausgebers der Gedanken afghanischer Frauen in Europa und der Solidaritätsverein mit afghanischen Einwanderern in Europa umgesetzt.

Frau Friba Charkhi, Journalistin und ein aktives Mitglied des Konferenzvorbereitungskomitees und Organisatorin der Konferenz moderierte die Veranstaltung.

Frau Saghar Nawabi präsentierte detaillierte Informationen über die Ziele und Arbeiten von (AKIS), Rechenschaftsbericht???

Herr Ghaus Mir (der Leiter des afghanischen Kulturzentrums in Österreich, der Gründer und Eigentümer des Banu-Zeitschrift, dem Herausgeber von Afghani sche Frauen in Europa) sprach über Ergebnisse seiner Zusammenarbeit mit Akis und auch über künftige Weiterarbeit mit den Organisationen.

Herr Pazhwak, der Sonderbeauftragte der afghanischen Botschaft in Wien sprach über die miserable und unerträglichen Situation der Frauen unter der Herrschaft der Taliban.

Hr. Micheal Fanizada, Frau Asiya Sel, Vertreterin der Arbeitskammer, Frau Marina Hanke von der SPÖ-Geschäftss-

telle, Frau Sybille Straubinger, Direktorin des VIDC sprachen über die Situation der afghanischen Frauen in Österreich.

Und auch Frau Zarghuna Wali (Vorsitzende des International Consensus of Afghan Women im Ausland) sprach über spezielle Probleme afghanischer Frauen im In und Ausland.

Als Augenzeuge berichtete Tamana Paryani ausführlich über ihre Inhaftierung im Taliban-Gefängnis. Sie sprach über die erbärmlichen Zustände und den Brutalitäten in den Gefängnissen.

Im nächsten Schritt sprach Hila Najib, die Tochter vom verstorbenen Dr. Najibullah, dem ehemaligen Präsidenten von Afghanistan.

Sie sagte:

Während die Welt vor drei Tagen den Internationalen Frauentag feierte, wurde in Afghanistan eine Familie von Frauen, deren Männer außer Haus waren, von bewaffneten Taliban vergewaltigt.

Seit der erzwungenen Übernahme der Taliban im August 2021 haben sie eine Übergangsregierung mit amtierenden Ministern gebildet, die angeblich die Verfassung von König Zahir Shah angenommen hat, die keine politische Beteiligung oder Existenz politischer Institutionen wie Parteien zulässt. Vorallem erlässt die De-facto-Regierung der Taliban seit 2021 Dekrete, die gezielt darauf abzielen, Frauen einzuschränken und aus der afghanischen Gesellschaft auszulöschen. Zum Beispiel betrafen 2021 11/25 Edikte Frauenverbote, 2022 42/53 Edikte allein im Januar dieses Jahres, 8 von 15 Dekreten konzentrierten sich auf Frauenverbote. Ihre Dekrete verbieten auch die Presse- und

Meinungsfreiheit.

Also meine Damen und Herren, Tatsachen bleiben das

- [ ] Afg hat keine Regierung
- [ ] Afg hat keinen Rechtsstaat
- [ ] Taliban sind eine extremistische Gruppe, deren Mitglieder immer noch unter den UN-Sanktionen stehen
- [ ] Seit der gewaltsamen Übernahme von Kabul sind religiöse Madrasa im ganzen Land auf dem Vormarsch, von Haqqanias in Paktia oder in Daikundi
- [ ] Ein kürzlich auf Reuters veröffentlichter Bericht weist darauf hin, dass die Zahl der Besuche junger Mädchen in Koranschulen zugenommen hat
- [ ] Die Präsenz terroristischer Gruppen in Afg nimmt zu, wobei Russland und China erklärt haben, dass sie zu ihrer nationalen Sicherheit gegen den Terrorismus in Afg vorgehen werden
- [ ] Afghanistan hat seine territoriale Integrität aufgrund der Präsenz extremistischer Gruppen und der zunehmenden Rivalität zwischen Supermächten verloren

Der Weg nach vorn für Afghanistan ist integrativ, ein menschenzentrierter Prozess wird für eine legitime Regierung und ein neutrales Afghanistan eingefügt.

Nach den Vorlesungen Beginn des ersten Panels mit Moderator Hr. Micheal Fanizada mit einer Frage:

Welche Auswirkungen hat die Flucht und die Situation in Afghanistan auf die psychische Verfassung und Situation von Frauen heute?

* Mitglieder des ersten Panels 1

• Judith Kuhlang – Berger, Ärztin und Forscherin, die mit

Einwanderern arbeitet

- Frau Maryam Seng, Beraterin für Arbeitsmarktpolitik
- Frau Fariba Sadiq Journalistin Dichterin, Schriftstellerin und Chefredakteur der Zeitschrift Banu
- ... Leiterin des Kulturvereins, Beraterin und Leiterin der Psychologie und Flüchtlingen der Stadt Wien, Österreich. Kuhlang Berger, die oft auf dem Gebiet der Einwanderung geforscht hat, sprach in ihrem Vortrag über die Probleme von Asylbewerbern in Europa, sexuelle Belästigung und die Lösungen der Probleme so wie der Integration von Frauen.

Frau Nahid Ahmadzad eröffnete 2. Penal mit folgenden Fragen:

Wie ist derzeit der Zugang zu Bildung, Arbeit, Gesundheitssystem etc.?

Teilnehmer

Frau Farukhloqa Onchinzada, Leiterin der Kommission der Vereinten Nationen in Afghanistan aus den Niederlanden

- Frau Mina Rafiq, ein aktives Mitglied der Frauenrechte aus Norwegen.
- Dr. Ali Baqeri, ein aktives Mitglied des Weltfriedensbotschafters
- Sayeda Tolo Direktorin von der Afghan Women's Solidarity Association, aus den Niederlanden

- Zakia Nouri, Dichterin und soziale Aktivistin aus Norwegen
- Dr. Shafiqa Razmenda, Präsidentin der afghanischen Frauenkonferenz in Europa
- Jedes dieser Podiumsmitglieder präsentierte seine Ansichten umfassend zu diesem Thema.

Im ***dritten Panel***, moderiert von Frau Amina Momeni, begann sie ihre Arbeit zur Rolle afghanischer Frauen in der Diaspora.

Mitglieder

Golchehra Yeftali (Mitglied des Leitungsteams der Zeitschrift Banu und Leiterin der Frauenkooperation in Holland.

- Tahmina Niazi, Aktivistin für Frauenrechte
- Mahnaz Shirdel, Frauenrechtlerin
- Wali Shahpour, Präsident der Verbände der Niederlande
- Wahid Mukhtar, Gemeindeaktivist
- Kobra Rahmat, Aktivistin für Frauenrechte
- Sanga Sidiqi, Frauenrechtlerin
- Latifa Nabizada, die erste Pilotin Afghanistans

Alle Mitglieder dieses Gremiums präsentierten ihre Meinungen zu diesen Fragen.

In der nächsten Ausgabe der Frauenrevolutionskonferenz wurde die Resolution mit dem Titel „Frauenrevolution“ von Frau Najla Zamani, Vizepräsidentin des Bakhtar-Instituts und Mitglied des Führungsausschusses der Zeitschrift Banu aus Berlin vorgelesen.

In der Zusammenfassung der Konferenz vom 11.03.2023 äußerte sich Hr. Amin Seyed sehr positiv.

Bis zu Erreichung der Ziele: Frauen, Freiheit und Leben in Afghanistan müssen wir weiter arbeiten.

Frau Hanifa Wahedi las ein wunderschönes Gedicht mit Emotionen und veränderte die Atmosphäre im Saal.

Am Ende besonderen Dank galt Herr Meskinyar, der Leiter von Ariana Global TV, Nasser Arian aus Panjare Europa und Friba Shamal, Afifa Wahedi und andere geliebte Menschen.

Hr. Mir drückte auch seine Dankbarkeit und Wertschätzung gegenüber den Lieblingskünstlern von jedem von ihnen aus, Frau Frishta Sama, einer berühmten Sängerin, Frau Maschal Ander Sängerin, die neben Frau Sama an dem Programm teilnahm und aktiv einen wertvollen Beitrag leistete.

Am Ende der Konferenz wurde Hr. Ghaus Mir wertvolle Geschenke von Hila Najib, Wali Shapoor und Frau Fardiana Tabibzada für die Bemühungen und Initiativen bekommen und er wurde von Teilnehmern belobt.

Am Abschließen eine große Anzahl von Teilnehmern und Intellektuellen zum Abendessen von Ghaus Mir eingeladen wurden danach eine denkwürdige Nacht mit Gedichtlesung und Gesang mit mehr Wissen und glücklich und schön in den Morgen gebracht wurde.

Es muss gesagt werden, jeder Teilnehmer von diesem Abend einem heimatlichen Hauch von Afghanistan gespürt.

گزارش مختصری از کنفرانس بررسی وضعیت فعلی و آینده زنان افغانستان

به ابتکار کانون فرهنگی «اکیس»، ریاست کانون فرهنگ افغانستان و به همکاری اداره کارگری و انسستیوت بین المللی گفتمان و همکاری کنفرانسی تحت نام بررسی وضعیت فعلی و آینده زنان افغانستان با اشتراک تعداد زیادی از زنان نخبه افغانستان، انجمن‌ها و نماینده‌های احزاب سیاسی و سازمان‌های مختلف و افغان‌های مقیم اتریش و سایر کشورهای اروپایی به تاریخ ۲۸.۵.۲۰۲۲ در شهر وین اتریش برگزار شد.

در این کنفرانس که تعداد زیاد از هموطنان ماقمیم اتریش، ادارات رسمی احزاب سیاسی مقیم اتریش و مهمانان کارشناسان همکاران هیئت مدیره فصلنامه بانو از سویدن، المان، هالند، سویس و ناروی تشریف اورده بودند ساعت دو بعداز ظهر شروع و الی ساعت ۲۳ بجه بپایان رسید.

این کنفرانس در سه بخش تنظیم شده، روی موضوعات مهم و اساسی بحث و تبادل نظر صورت گرفت. بخش اول: بررسی وضعیت کنونی افغانستان و تأثیر بر زنان و همسنگی،

بخش دوم: افغانستان، آموزش و توانمندی و بخش سوم: پیشنهادها و راهکارها بود.

هدف از برگزاری این کنفرانس: حمایت و اعلام همبستگی با تمام زنان افغان و مادران رنجدیده، بحث و تبادل نظر روی مشکلات زنان و محدودیت‌ها و جستجوی راه حل‌های مناسب جهت بیرون رفت از بحران کنونی و دستیابی به حقوق اساسی زنان مبنی بر کار، تحصیل و آزادی و همچنان انعکاس صدای منسجم زنان افغان در شرایط ناگوار کنونی به جهان و ارسال قطع نامه صادر شده به سازمان‌های مربوطه بود.

در این برنامه ژورنالیستان فعال و با تجربه افغانستان، حمایت خود را از خواهان شان که در داخل کشور علیه حجاب اجباری (برقع و ماسک) و تعطیلی مدارس بالاتر از صنوف ششم مبارزه می‌نمایند، با پوشیدن برقع و ماسک و دور انداختن آن، اعلام نموده و اعتراض کردن و به حجاب اجباری نه گفتن. سخنرانان این کنفرانس که از سراسر اتحادیه اروپا دور هم جمع شده؛ عبارت بودند از: غوث الدین میر رئیس کانون فرهنگ افغانستان در اتریش، فضل محمود رحیمی پژواک سرپرست سفارت کبرای جمهوری اسلامی افغانستان در اتریش، بانو عاصیه از اداره کارگری، داکتر علی احمد از اداره گفتمان وی ای دی سی، حنا فوکس از حزب چپ، لطیف کریمی استالفی

مسئول شعبه ادبیات اکیس، خانم میختل عضو هیأت رهبری اکیس، داکتر شفیقیه رزمende و همچنان عضو هیأت رهبری مجله بانو، نجلا زمانی معاون انسستیوت باختر ویراستار و عضو هیأت رهبری مجله بانو روی موضوعات مهم و اساسی و مشکلات افغانستان و مهاجران افغان در خارج از مرزها صحبت نمودند.

پس از سخنرانی‌ها بخش دوم برنامه باگرداننده گی دو بانو توانمند فریبا چرخی و بانو ناهید احمدزاد در دو پنل شروع به بحث پرداختند.

در پنل اول بانو مسایل زنان و ادامه تحصیلات بی بحث پرداختند.

بلی پنل دوم نیز به گرداننده گی بانو ناهید احمدزاد به بحث پرداختند.

در این پنل بانو تمنایا بوسی عضو هیئت رهبری کانون فرهنگ افغانستان اکیس بانو مینه میاخیل از نهاد همبسته گی زنان، بانو هما افکان از اداره انگراسیون اتریش و بانو عادله امین از نهاد ایکاسوس روی مسایل زنان و ادامه تحصیلات بی بحث پرداختند.

علاوه بر این، زنان فعال مدنی و اجتماعی مقیم اتریش در رابطه به انسجام فعالیت‌های

فعلان مدنی و اجتماعی افغانهای مقیم اروپا بحث و گفتگو نموده، تجارب شخصی شان را در رابطه به مهاجرت و مشکلات دوره تحصیل به اشتراک گذاشتند.

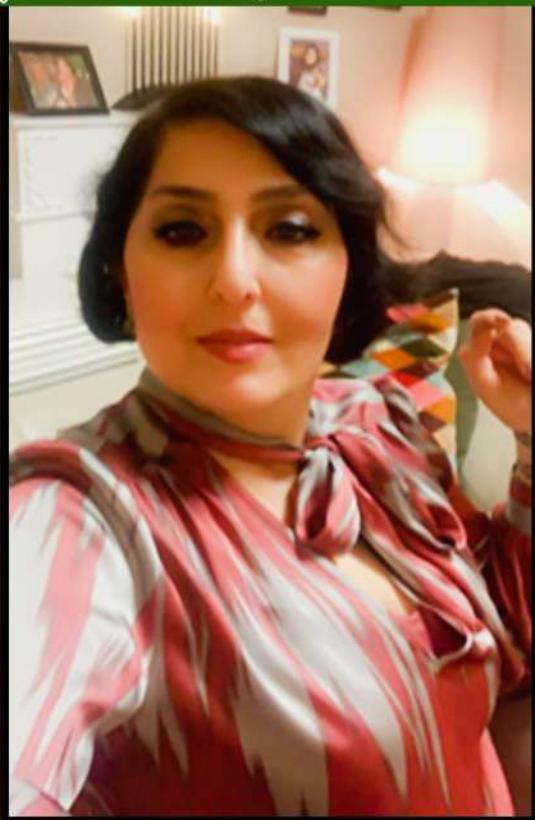
در پیش اخیر میاخیل فنی زاده با جمع بندی از برنامه مجلس را به پایانی اعلام نموده،

حاضرین را به صرف غذا دعوت نمودند

قابل یادآوری است در اخیر کنفرانس قطعنامه‌ای تحت ۹ ماده ترتیب و به مراجع مختلف ارسال شد. این کنفرانس با موسیقی سنتی افغانی شروع و ختم گردید.

غوث الدین میر

رئیس کانون فرهنگ افغانستان مقیم وینا اتریش

زخم زیبایی

مقدمی صفحه پرنیان صدیقیان

ناخن ها:

و راحتی مخصوصاً اگر که بانوی صاحب کار و فعالیت استید، میدهد.

اگر سوال در مورد انتخاب استفاده از برنسز و یا استفاده از سرخی باشد، انتخاب از شخص شماست. البته استفاده از نوع کریم و بقیه مواد آرایشی مربوط به نوع جلد تان است. سرخی در قسمت بالاترین گونه استفاده میشود که به صورت عمودی تا وسط گونه میرسد و باید با برس تا حد محو شدن سرخی، درست مالیده شود.

رنگ شفتالویی برای بیشترین پوست ها تطابق دارد و به چهره شادابیت طبیعی میدهد اما برای پوست های تیره تر رنگ مرجانی بیشتر همخوانی دارد.

رنگ گلابی روشن برای پوست های سفید و گلابی تیره برای پوست های زیتونی هماهنگ میشود.

کسانی که تجربه کمتر در آرایش کردن دارند بهتر است تا از سرخی های پودری استفاده کنند چون کمتر جلا دارد و پخش کردن آن آسانتر است.

در عین حال کسانی که کاربرد برس را برای سرخی دوست ندارند میتوانند از سرخی های کریم مانند استفاده کنند و با نوک انگشت آنرا به گونه پخش کنند، البته این نوع سرخی برای جلد های خشک و دارای چین های ریز هم مناسب است.

باید بدانیم تمام دختران در لب ساحل خود را برنسه نمیکنند بلکه از برنسز در آن قسمت هایی که آفتاب آنها را بیشتر رنگ میدهد استفاده میکنند:

گونه ها، پیشانی و بالای بینی.

برنسز های پودری بهترین انتخاب از دیر ها برای صورت های

برای مراقبت درست ناخن ها، باید از اساس یعنی پاک کردن رنگ ناخن های نیمه با مواد پاک کننده رنگ

ناخن بدون اسیتون و نرم کردن پوست دست در آب شیر گرم آغاز شود و بعداً ناخن ها را با سوهان فرم دهید تا در عین حال کمی کوتاه تر شوند.

ناخن ها را برای حدوداً ده دقیقه در آب گرم ماساژ دهید، تا پوستک های اطراف ناخن نرم شوند و بهتر جدا شوند.

آنها با ناخنگیر از اطراف ناخن جدا کنید البته با نهایت دقت تا از زخم شدن اطراف ناخن جلوگیری کنید.

شیار های آشکار به روی ناخن، ناخن های شکننده و ناخن های که لا به لا جدا میشوند را بهتر است با مواد مخصوص مانیکور درمان کنید.

مواد مخصوص مانیکور را در این اواخر از دکان های سامان آرایش هم میتوانید بدست بیاورید.

از کریم های دست غافل نشوید و بعد از هر بار شستن دست از آن استفاده کنید.

چه نوع پوست را دوست دارید؟

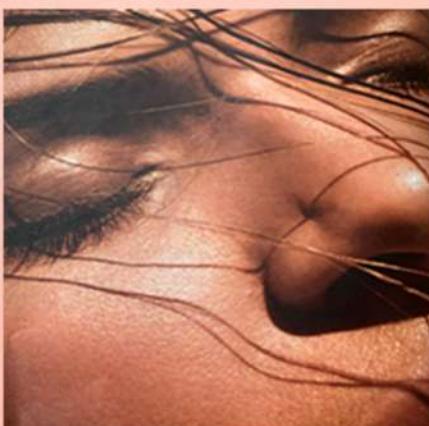
صورتی با رنگ آفتاب خورده که تازه از لب بحر برگشته و یا پوست شاداب با گونه های گلابی؟

البته که داشتن هر دو ممکن است:

"به صورت درخشش را اضافه کنید"

آنچه آشکار است در هر دو حالت پوست به شما آرامش

به صورت نرمی میدهد و آب رسان خوبی شمرده میشوند. جلد را محکم تر در مقابل آفتاب و کثافات میسازند، از خشک شدن جلد جلوگیری میکنند.

بانورا با قلم، قدم
و درهم خود باری نمایید.

بارنگ گرم است اما برای پوست های بارنگ سرد بهتر است تا از برونزرهای مایع استفاده شود. بهترین برونزر همان است که با تفاوت کمی از رنگ اصلی انتخاب شود. اولاً صورت را برونزرز بزنید و بعد با سرخی گونه ها را برجسته کنید. در تابستان و هوای گرم پوست صورت ما به چیزی ضرورت ندارد به جز آب رسان و محافظت. اما ما به کدام مواد ضرورت داریم اگر درجه هوا بلند میرود؟

۱- در هوای گرم به جای کریم جامد، بهتر است از کریم های مایع استفاده کنید.

در کریم های مایع، مواد روغنی کمتر استفاده شده است و کمتر چرب میباشد، در جلد سریع تر نفوذ میکند برای یک دست بودن جلد و تناسب آب رسانی در پوست مواد مایع انتخاب خوبی است.

۲- موج گرم و شمال داغ در چنین اوقات بهتر است که کریم های تان را در یخچال نگه دارید، تا هم تازه بماند و هم مواد چرب هنگام استفاده جذب صورت شود.

۳- سیرم پوست سرخ، لکه های خشک و جلد کدر را با استرس، آفتاب و محیط کثیف پیدا میکنید. باید جلد را از فکتور هایی بالایی محافظت کنید. سیرم ها با خاطر ساختار داخلی شان قابلیت جذب سریع را تا لایه های زیرین پوست دارد. سیرم ها حاوی ویتامین سی، انتی اکسیدانت ها و اسید هیالورونیک میباشند و بهترین پایه برای آرایش صورت قبل از کریم روز و یا شب است.

۴- Mist این مواد که اسپری دارای آب است یکباره خیلی شهرت یافته و جز مهم برای آرایش محسوب میشود. این آب رسان سریع، میتواند حافظ رادیکال های آزاد و شعاد آبی آفتاب باشد و یک محافظ مکمل شمرده میشود، البته از Setting spray هم میشود عین استفاده را کرد.

۵- ماسک ها ماسک ها دارای مواد متمركز شده ای اند که بدون حجم

لیلا سید روزناییست، نویسنده و فعال سیاسی هشتم مارچ در افغانستان

سیاه یا سفید؟

در کشوری که نیم نفوس آنرا زنان تشکیل می‌دهد و هیچ گونه نقش و حقوقی در جامعه و اجتماع نداشته باشد، تجلیل کردن از روز بین المللی و همبستگی زنان در جهان یا ۸ مارچ در افغانستان چه معنی‌های دارد؟ آن روزرا باید یک روز سیاه و غم انگیز یاد کرد.

آنچه در مورد ۸ مارچ در افغانستان درک می‌شود، در جهان متفاوت است. روز بین المللی زنان در اثیر مبارزات طولانی زنان در کشورهای صنعتی ثبت شد، در حالی که در افغانستان این روز به مانند یک ارزش وارداتی مورد تجلیل قرار می‌گرفت. زیرا در افغانستان هیچ جنبشی همانند جنبش‌های زنان کارگر و زنان مبارز قابل شناسایی نیست. اما در حال حاضر باید زنان در جهان با زنان در افغانستان یکجا برای حقوق آنها دست به حرکات هدفمند و قوی بزنند و برای ایجاد برابری میان زنان و مردان و مقابله با فشارهای روز افزون بزنان، ایستادگی نمایند. هرچند زنان در افغانستان تحت فشار مذهبی و ستم مردسالارانه از دهه ها بدین سو قرار دارند، ولی نظامهای سیاسی در گذشته تلاش کرده‌اند تغییری ایجاد نمایند که خیلی موفق نبوده و چندان در جامعه جانه افتاد، تا اینکه در قرن ۲۱ و عصر تکنولوژی زنان در افغانستان به شکل سیستماتیک از جامعه حذف شدند.

زنان در جوامع صنعتی متفاوت استند و هیچ کدام آن سرمایه‌های لازم فکری و سازمانی را برای تبدیل شدن به یک جنبش فراگیر اجتماعی نداشته‌اند. از این جهت، یک درک کامل‌نی متفاوت از مطالبات زنان و حتا حقوق آنان در افغانستان در مقایسه با کشورهای دیگر به ویژه کشورهای متقدم جهان وجود دارد. این مناسبت بهانه‌ای است که از مقام انسانی زن گرامی داشته شده و از رنج‌ها و دشواری‌هایی که زنان با آن رو به رو اند، یادآوری شود. زنان در سراسر جهان به نحوی با محدودیتها و نقض حقوق شان روبرو اند. اما در این میان زنان در جوامع توسعه نیافته با

ساختار طبقاتی و فرهنگ سنتی، بیشتر با ستم و تبعیض مواجه‌اند. هرچه ساختار جامعه بسته و طبقاتی باشد و از نظر فرهنگی در سطح پایین تری قرار داشته باشد و فرهنگ و ارزش‌های مردسالارانه در آن حاکم باشد، در آن جامعه ستم و محدودیت‌علیه زنان ساختاری‌تر و ریشه دارتر و عمیق‌تر می‌باشد به گونه مثال افغانستان! بیش از دو ماه می‌شود طالبان دستور منعیت نامحدود و ادامه آموزش زنان و دختران در دانشگاه‌های دولتی و خصوصی، و کار آنها در نهادهای داخلی و بین المللی در افغانستان را صادر کردند. این گروه تربویستی جاهل و تاریک اندیش (طالبان) با تعلیق ادامه تحصیل دختران، چهره اصلی خود را نه تنها به مردم افغانستان بل به جهانیان نیز نشان دادند.

در نامه‌ای رسمی که به تمام دانشگاه‌های دولتی و شخصی از طرف ندا محمد ندیم، سرپرست وزارت تحصیلات عالی طالبان امضا شده، ارسال گردیده، تأکید شده است که بر اساس تصمیم ۲۰ دسامبر سال ۲۰۲۲ میلادی کابینه طالبان، تحصیلات دانشگاهی برای دختران و زنان "را تا اطلاع ثانوی تعطیل ساخت".

در این نامه همچنان به شکل جدی تأکید شده است که دانشگاه‌ها باید این دستور را «فوراً» اجرا کنند. و دختران دانشجو که در خوابگاه یا لیلیه‌ها بسر می‌برند آن را مغایر با «غیرت افغانی و اسلام» می‌دانند که بدون اعضا خانواده خود برای تحصیل به استان یا ولایت دیگری می‌روند، یعنی «بدون محروم شرعی» سفر می‌کنند.

دانشگاه های افغانستان، سرپرست وزارت تحصیلات عالی طالبان گفت: "تا زمانی که مسایل مربوط به احکام شرعی حل نشود، ادامه خواهد داشت". وی از جمله به وضعیت حجاب زنان و دختران، حضور آنان در دانشگاه های مردانه و حضور زنان در دانشکده های فنی و مهندسی اشاره کرد.

بیشتر دانشجویان و فعالان دختر در ولایات چون: کابل، تخار، ننگرهار، بدخشنان و هرات به این تصمیم طالبان دست به اعتراض زدند. بسیاری از سیاستمداران، دیپلمات ها، سازمان های بین المللی مانند سازمان ملل متحده، اتحادیه اروپا و سازمان همکاری اسلامی و کشورهایی مانند ایالات متحده امریکا، بریتانیا، آلمان، فرانسه، چاپان و حتا کشورهای اسلامی چون عربستان سعودی، ترکیه و ایران نیز این موضوع را مطرح کردند. و برای لغو منوعیت تحصیل دختران در افغانستان توسط طالبان تاکید کردند. این در حالیست که در نوامبر ۲۰۲۲، مقامات طالبان همچنین زنان را از رفتن به پارک های عمومی، ورزشگاه ها و حمام منع کرده بودند.

یک ساعت پس از انتشار عمومی تصمیم منوعیت تحصیل دختران در دانشگاه، این سختگیری طالبان واکنش های زیاد جهانی در پی داشت. دیده بان حقوق بشر آن را تصمیمی "شرم آور" خواند که حق تحصیل برای زنان و دختران را نقض می کند.

عدم رعایت حجاب کامل که تنها دو چشم دانشجویان دختر قابل دید باشد، حضور دانشجویان دختر و پسر در رشته های «نامناسب برای زنان و ناسازگاری شان» از جمله دلایل عمدہ ای است که رژیم طالبان به آن اشاره می کند.

در این مدت هفده ماه موضوع تحصیل دختران و حذف زنان از جامعه و کشور با آپارتايد جنسیتی بارها از سوی سازمان های بین المللی و حقوق بشری به شدت مطرح و مورد انتقاد شدید قرار گرفته است و یکی از بحث برانگیزترین موارد از زمان به قدرت رسیدن طالبان در اگست سال ۲۰۲۱ میلادی تبدیل شده است.

هرچند زنان از زمان اسلامی تسلیم دهی جمهوری اسلامی افغانستان به طالبان توسط خایینین افغان و شرکای خارجی آنها سکوت نکردند و صدای اعتراض شان را از گوشه و کار کشور بلند کردند، اما متأسفانه همیشه با خشونت جدی طالبان چون: شکنجه، لت و کوب، زندانی کردن، تجاوز، ازدواج اجباری و قتل روبرو شدند، و این بار نیز صدها زن و دختر در مناطق مختلف افغانستان تظاهرات کردند و از جهان می خواهند که طالبان را به رسمیت نشانند. این معتبرانه همچنین خواستار بسته شدن دفتر طالبان در کشور قطر شدند و خواهان جلوگیری ارسال پول نقد هفتنه وار به آنها هستند.

در پی اعتراض های متعدد به منوعیت تحصیل زنان در

فرهنگی، مدنی و حقوق سیاسی که توسط کنوانسیون ها و معاهدات بین المللی که افغانستان عضو آن است، محافظت می شود. این شامل حصول اطمینان از این است که آموزش با کیفیت بدون تبعیض در دسترس همه شهروندان زن و مرد باشد. هر کودک باید بدون هیچ گونه تبعیض، فارغ از مذهب، جنسیت، قومیت، معلولیت یا هر وضعیت دیگری به آموزش ابتدایی و متوسطه دسترسی داشته باشد. دسترسی به آموزش عالی نیز باید بدون هیچ گونه تبعیض تضمین شود. و آزار و شکنجه بر اساس جنسیت، می تواند بر اساس اساسنامه روم، که افغانستان یکی از کشورهای عضو آن است، "جنایت علیه بشریت باشد."

علاوه بر این، طالبان با سته کردن دروازه های دفاتر بر کارمندان زن اخرين میخ را در تابوت زنان کوبیدند. مقام های طالبان به همه سازمان های غیردولتی داخلی و خارجی دستور داده اند تا فعالیت کارمندان زن خود را تا اطلاع ثانوی متوقف کنند. این تصمیم پس از آن اتخاذ شد که طالبان قبلن زنان شاغل در ادارات حکومتی را پس از فروپاشی دولت جمهوری اسلامی افغانستان در سال ۲۰۲۱ از کار منوع کرده بودند.

هشتم مارچ به گونه تصادفی انتخاب نشده است، بل در اثر مبارزات شایان و خستگی ناپذیر زنان برای دستیابی به حق و حقوق شان به رسمیت شناخته شده است. برای اولین بار در هشتم مارچ در سال ۱۸۷۵ در نیویارک زنان کارخانه های نساجی در کشور امریکا دست به اعتراض زند که به شدت با سرکوب پولیس روبرو شدند. و آن سبب شد که همبستگی زیاد در میان زنان در سراسر جهان به وجود آمد. و تجلیل از روز بین المللی زنان کارگر، برای رسیدن به حقوق برابر یا مساوی با مردان است که برای بدست آوردن آن قربانی های زیادی داده اند و در راه عدالت و برابری رزمیده اند. تا اینکه در سال ۱۹۰۹ زنان امریکا توانستند هشتم مارچ را به عنوان روز ملی زنان امریکا تثبیت کنند.

در سال ۱۹۱۰ در کنگره بین المللی سوسیالیست ها در شهر کپنهاین کشور دنمارک این روز را به نام روز بین المللی مبارزات زنان تصویب کرد و یک سال دیرتر بیش از یک میلیون زن در نقاط مختلف جهان مانند استرالیا، چین، روسیه، و چند کشور اروپایی دست به تظاهرات زدند و خواهان حقوق برابر با مردان شدند. با مرگ ۱۴۹ زن کارگر و نبود امکانات برای زنان در سال ۱۹۱۱ تظاهرات گسترده در سرتاسر جهان برگزار شد. سازمان ملل متحد سال ۱۹۷۵ را به عنوان سال بین المللی زنان اعلام کرد و به دنبال آن سازمان یونسکو در سال ۱۹۷۷ میلادی هشتم مارچ را به عنوان «روز بین المللی زنان» به رسمیت شناخت. در حالی که در کشورهای دیگر، مبارزات جهت برآورده

طالبان هر روز روشن می سازند که به حقوق بشر در افغانستان به ویژه زنان احترام نمی گذارند. آمینه محمد معاون سازمان ملل متحد در سفری که به افغانستان داشت در برگشت از آن کشور گفت که "طالبان در قرن ۱۳ هستند و آوردن آنها به قرن ۲۱ دشوار است". در همین حال، ریچارد بنت، گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در امور افغانستان نیز در توبیت این خبر را محکوم کرد و از طالبان خواست که فوراً این تصمیم را پس بگیرند. ریشی سوناک، نخست وزیر بریتانیا در توبیتی نوشت: "به عنوان پدر دو دختر، نمی توانم دنیا بی را تصور کنم که در آن دخترانم از تحصیل محروم باشند. زنان افغانستان چیزهای زیادی برای ارایه دارند. محروم کردن آنها از دسترسی به دانشگاه یک گام جدی به عقب است. ما در مورد طالبان با اقدامات آنها قضایت خواهیم کرد."

در همین حال، حدود ۴۰۰ دانش آموز در قندهار، زادگاه طالبان، برای تحريم امتحانات در همبستگی با هم مسلکان خود به خیابان ها ریختند. و بیش از ۴۰ استاد از دانشگاه های مختلف افغانستان برای حمایت از دانشجویان دختر خود استعفا دادند و حتا یکی از این استادی دیپلم دکترای خود را در برنامه زنده تلویزیون طلوع پاره کرد و چندی بعد کتاب های خود را برای شهروندان در کابل هدیه کرد ولی این اعتراض وی باعث زندانی شدن اقای اسماعیل مشعل گردید. در کنار آن یک تن از استادان دیگر و نویسنده برجسته نیز از سوی طالبان زندانی شد.

وزرای خارجه ایالات متحده امریکا، استرالیا، کانادا، فرانسه، آلمان، ایتالیا، چاپان، هالند، ناروی، اسپانیا، سویس، بریتانیا و همچنین نماینده عالی اتحادیه اروپا در محکومیت شدید تصمیم طالبان به عنوان یک تصمیم دیگر پیوست. بخشی از ستم "بی امان و سیستماتیک" آن بر زنان و دختران است.

جوزف بورل، رییس سیاست خارجی اتحادیه اروپا در توییتر خود تصمیم طالبان برای تعليق تحصیلات عالی و کار زنان در افغانستان را به شدت محکوم کرد. و آنرا حرکتی منحصر به فرد در جهان که حقوق و خواسته های شهروندان به ویژه زنان را نقض می کند خواند و گفت که محروم کردن زنان از کار کمک های بشری را در افغانستان به چالش روپرتو می سازد و زنان را از آن محروم می کند.

وی افزود: "آزار جنسی یک جنایت علیه بشریت است." در بیانیه ای که از طرف اتحادیه اروپا صادر شد، آمده است که طالبان با در دست گرفتن کنترول کشور افغانستان، موظف به تضمین حفاظت و تحقق امور اجتماعی، اقتصادی،

Poet, (Rabia Ahrar)

Give me the right to go to school!
 Give me the right, give me rights,
 Even though some people took my rights,
 Give me rights as a girl to go to school, and university to build myself
 I should have the right to know who I am,
 Give me the right to open the door of knowledge and the light,
 I should not walk with closed eyes in the dark street on one side
 Give me rights as a human or girl I need to get an education,
 I should not live without light in the darkest night
 Give rights as humans to know human rights and humanity
 I should know how to change my mind with the way of equality
 Give me rights as a human I need to have rights,
 I should know how to eat, drink, and talk as a human being,
 Give me rights as a girl, a woman, and a lady who I am,
 With empty hands, broken hearts, teary eyes,
 Give me the right to go to school as a human I came from far away,
 No food, water, barefoot, with small clothes in the icy snow,
 Give me the right, to show I am human not Asian, not east or west,
 I am a girl like a bit of dust without knowledge of the land of humanity
 Give me rights, I am like other women I need to find education as a human being,
 I should build myself by the light of education and knowledge
 Give me a voice, as the other girls and ladies
 Those who know the power of human rights

Dec 13/ 2022

شندن حقوق برابر زنان و مردان از پایین صورت گرفته است و زنان کارگر و توده های جامعه برای رسیدن به این حقوق بسیج شده‌اند، اما در افغانستان این فشار از بالا وارد می‌شود و نهادهای رسمی با محور قرار دادن مشکلات دیگر در جامعه می‌خواهند نقض حقوق زنان را که به شکل سرسام آور وجود دارد پنهان نمایند، و توجه جهانیان را به موارد دیگر جذب کنند. و به این دلیل به نتایج ناخواسته‌ی دیگر مواجه می‌شوند.

بسیاری از نهادهای پسین که در راستای حقوق زنان و نهادینه شدن برابری میان زنان و مردان فعالیت داشتند، با کارهای مقطوعی و غیراستراتژیک و بدون در نظرداشت حساسیت‌های اجتماعی و سیاسی، این کار را انجام می‌دادند. طبیعی است در شرایطی که آگاهی لازم در جامعه وجود نداشته باشد، کارهای مقطوعی از این دست ممکن است نتایج بدتری را به بار آورد و زمینه را برای زندگی زنان دشوارتر سازد. حالا با توجه به شرایط دشوار زنان و حتا پسران جوان در افغانستان زندگی غیر قابل تحمل در زیر حاکمیت طالبان است، و از ابتدایی ترین حقوق انسانی که آموزش و کار است بی بهره باشند. چه آینده را در انتظار داشت!

**بانو را با قلم، قدم
و در هم خود باری نمایید.**

بیانیہ آنکھ ځوټ پاڼۍ

مصدقی صفحه زرغونه عدل استاذی

دوسداران فرهنگ و غذاهای لذیذ افغانی!

ما در این صفحه سعی مینماییم تا به خاطر ترویج و معرفی غذاهای لذیذ طرز تهیه غذاهای ناب افغانی و آن عده غذاهایی را که تازه در مینتوی افغانی وارد شده اند، پیشکش داریم، یکی از اهداف ما طرز آموزش غذاهایی میباشد که با نظرداشت پیشینه غذاها تهیه شده و شکل خانه کی آن عرضه شود.

آب گرم حل شده باشد.
سفیدی تخم مرغ که پنجه زده شده باشد.

طرز تهیه:

در یک ظرف آرد را با نمک مخلوط کنید. روغن را علاوه کرده و با دستان مخلوط کنید. آب که خمیر مایه دارد به تدریج علاوه کرده و با دست مشت کنید تا یک خمیر نرم برابر خمیر نان بdest بیاید. خمیر را به یک سطح هموار انتقال داده و دستان خود را شسته و خشک کنید. به دستان تان و خمیر کمی گرد آرد زده و خمیر را کمی بیشتر مشت کنید تا یکdest و کشدار شود. به یک ظرف انتقال داده و بپوشانید و بگزارید تا بر سر البته بستگی به

بولانی داشی گندنه:

دستان اگر به گندنه وطنی و تندور دسترس ندارید میتوانید بولانی بسیار لذیز را در منازل تان با ذائقه بسیار نزدیک به بولانی وطنی تهیه کنید. خمیر وطنی که تنها با آب نمک و خمیر مایه تهیه میشود ایجاب حرارت بسیار بلند که بتواند آنرا قبل از اینکه آب خمیر تبخیر شود پیزد. در غیر آن نتیجه بولانی و یانان مطلوب نبوده و نان پف درست نکرده و هم خشک و کلفت میاید. گرمای تندور تا درجه ۷۰۰ فارن هایت سعود میکند در حالیکه داشهای خانگی تا ۵۰۰ درجه فارن هایت گرم میشوند. پس باید ماهیت خمیر را کمی تغیر داد و به اضافه کردن مقدار کمی روغن آن را به حرارت داش عیار ساخت تانان نرم و قابل جویدن باشد.

مواد لازم برای خمیر:

(پیمانه ظرفی است که گنجایش ۱۲۵ گرام جامد را داشته باشد)

دو پیمانه آرد

نیم قاشق چایخوری نمک

دو قاشق غذا خوری روغن

یک قاشق چایخوری خمیر مایه پودری که در نیم پیمانه

هوای اطلق دارد (بین نیم تا یک ساعت).
در عین زمان گندنه را آماده کنید:

مواد لازم:

یک کیلو گندنه یا (گندنه خارجی- لیک)

دو قاشق چایخوری نمک

مرج بقدر ضرورت

اگر از گندنه خارجی(لیک) استفاده میکنید آنرا مطابق عکس ریزه کرده و بشویید و بگذارید همه آب آن صاف شود. با نمک مخلوط کرده و برای ۲۰ دقیقه بگذارید و بعداً گندنه را خوب مشت کنید تا آب آن خارج شده و گندنه نرم شود. آب آنرا بدور ریختاند و مرج را اضافه کرده و مخلوط کنید.

خمیر و گندنه را جداگانه به ۶ قسمت مساوی تقسیم کنید و مطابق عکسها آماده کنید. (برای بولانی های کوچکتر به ۱۲ بولانی ها در یک پتنوس چرب شده انتقال داده و با سفیدی تخم مرغ جلا دار بسازید. پتنوس را در داش که قبل از ۴۰۰ درجه فارن هایت مطابق ۲۰۰ درجه سانتی گردید حرارت داده اید برای نیم ساعت بپزید. با چتنی نوش جان کنید.

مرباتی بهی:

یکی از بهترین استفاده ها از بهی تهیه آن به صورت مربا است. این میوه خوش رایحه زمستانی در سراسر جهان از صد ها سال در تهیه مربا استفاده داشته است. این هم مرباتی خوش خور و لذیذ بهی افغانی:

مواد لازم : پیمانه = ۱۲۵ گرام جامد

یک کیلو گرام میوه بهی که بسیار نرم و یا پخته نباشد
سه پیمانه آب

سه پیمانه بوره (شکر)

یک پیمانه آب جوش

نوك قاشق زعفران ساییده شده

یک قاشق غذا خوری آب لیمو

دو قاشق چایخوری هیل آسیاب شده تازه

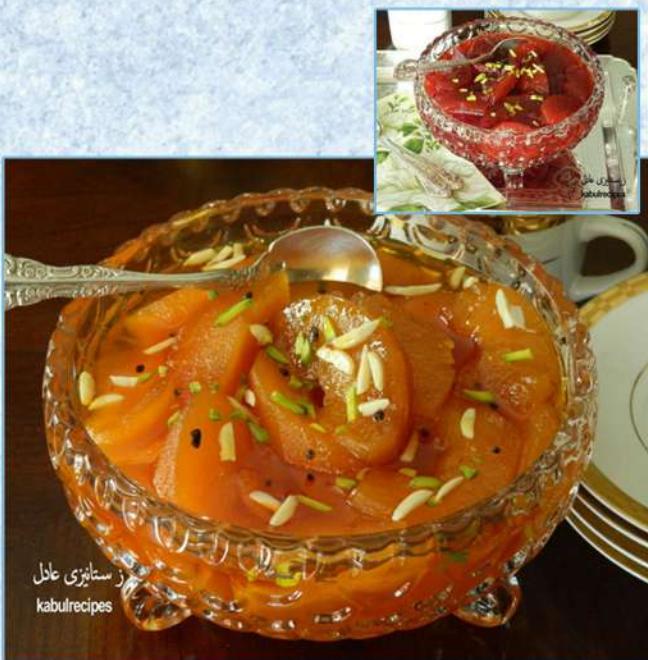
دو قاشق غذا خوری خلال پسته

یک قاشق غذا خوری بادام ورق شده یا خلال بادام

نیم قاشق غذا خوری عرق گلاب

طرز تهیه:

بهی ها را پوست و چهار توتنه کرده و خسته های آنرا دور کنید. بعداً هر توتنه را مطابق عکس سه توتنه کرده و در سه پیمانه آب برای نیم ساعت بپزید تا ناخن گیر شده و آب آن جذب شود. بوره - لیمو - زعفران و آب جوش را علاوه کرده و بالای حرارت متوسط برای ۳۰ دقیقه بپزید. مغز باب - هیل و عرق گلاب را در آن مخلوط کرده و برای دو دقیقه بیشتر بپزید. آتش را خاموش کنید و مربا را به آهستگی مخلوط کنید و چند لحظه

ز سایزی عامل
kabulrecipes

انتظار بکشید تا کف روی مربا به تدریج ناپدید شده و توته های بهی شفاف شوند. به مرتبان انتقال داده و آماده نوش جان کردن است. البته مربا های بارنگ نارنجی در دو ساعت و رنگ جگری در سه ساعت آماده میشوند. البته برای مربا های رنگ تیره تر آب بیشتر نیز ضرورت خواهد بود

کریمی استانی

بکارتری بر می دارد . سپیده دمان وی را به حرم می فرستد ، سجاده پهن و به راز و نیاز خدای یگانه می پردازد و بر کرسی عدالت تکیه می زند . دریان اجازه ورود مُفتی شهر را به حضور ملوکانه دارد و امیر با اشاره انگشت می پذیرد . مُفتی شهر دست به سینه ، زمین ادب می بوسد ، امیر می پرسد : یا شیخ بگو ، بنده گانم در چه حال اند ؟ مُفتی دستار بر زمین می کوبد و مظلومانه می گوید : یا امیرالمؤمنین قهر و غصب خدا عنقریب بر این ملت نازل می شود .

امیر با تعجب می پرسد چی شده ؟

مُفتی می گوید : یا امیر ، فلان خاتون مرتکب عمل زنا شده است . امیر خشمگین می شود و لبانش در پرش می افتد ، با چشمان از حدقه بیرون شده امر می کند :

«بدون تاخیر وی را «سنگسار » کنید .»

آدلنک شب امیر !

امیرالمؤمنین بعد نماز عشا ، مصحف گشود و با صدایی جهر و دلنشین ساکنین حرم را در عالم روحانی برد ، حینکه به سوره النبا « و کواكب اترابا ... » : حوران بهشتی چون دختران نو رسی اند که دارای پستان های گرد همانند انار ، باکره ، سفید و چشم انحصاری ، که کام دهی به همسران را دمی فرو نمی گذارند » رسید ، سکوت کرد و چنان این آیه بر وی اثر گذاشت که حس شهوانی و کامجویی در وی بیدار شد و « سنبل آغا » را صدا کرد .

سنبل آغا برده خصیی شده ، سرپرست کنیزان حرم ، بanax و کرشمه ، دست به سینه وارد می شود و سلام می کند . امیرالمؤمنین با اشاره چشم به وی می فهماند که آدینه شب است ، وی چه می خواهد ؟

سنبل آغا با تعظیم و احترام می گوید : « چشم » و مستقیمن به حرم کنیزان حور صفت می رود ، دختر کان صف می بندند و سنبل همه را از زیر نظر می گذراند ، تا بهترین را انتخاب و به خلوت ببرد ، کنیزانی که سال ها در انتظار چنین خلوتی هستند ، عشهو گری می کنند ، تا انتخاب شوند ، سنبل آغا انار پستانی را که تازه در جنگ به غنیمت گرفته شده انتخاب و به آرایشگر هدایت می دهد تا وی را حمام برده معطر و آماده سازد .

امیرالمؤمنین در اتفاقش بی صبرانه با جام شراب و خوشی انگور قدم می زند ، تا ساعت موعد برسد ، ناگهان دق الباب می شود ، انار پستانی که لباس حریری بر تن دارد و ساق های بلورین و هوس انگیزش نمایان است ، جلو چشم خود می یابد ، امیر خود را نزدیک می کند و آهسته آهسته لب ها را روی لبانش می فشارد و به آغوشش می کشد و تاسحر

Psychologische basisbehoeften

Ieder mens is gebouwd om zichzelf te ontwikkelen en heeft een natuurlijke behoefte aan relatie, autonomie en competentie.

Als in voldoende mate is voldaan aan de behoefte aan relatie ('anderen waarderen mij en willen met mij omgaan'), aan de behoefte aan autonomie ('ik kan het zelf, hoewel niet altijd alleen') en aan de behoefte aan competentie ('ik geloof en heb plezier in mijn eigen kunnen') is er welbevinden, motivatie, inzet en zin in leren. Wordt hier door opvoeders (ook leraren!) tekort gedaan, dan ontstaan voorspelbaar taakhoudings- en motivatieproblemen op school.

Relatie: Kinderen hebben behoefte aan relatie, zowel met hun leerkrachten als met andere kinderen. Ze willen het gevoel hebben erbij te horen, deel uit te maken van een gemeenschap. Hoewel in een gemeenschap conflicten zijn en men rekening moet houden met elkaar, voelt men zich er in principe veilig. Kinderen en volwassenen voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor een goede sfeer en als het lastig is, kan de leerling rekenen op de steun van zijn leraar. In scholen hebben volwassenen veel

Palwasha Hamzad

invloed op de kwaliteit van de relaties. Niet door op de voorgrond te treden, maar juist door vanaf de zijlijn beschikbaar te zijn. Luisteren, vertrouwen bieden, optreden als het echt nodig is, uitnodigende omstandigheden creëren, het goede voorbeeld zijn, uitdagen en ondersteunen zijn belangrijke pedagogische voorwaarden voor het ontstaan van goede relaties.

Competentie: Kinderen willen laten zien wat zij kunnen en zichzelf als effectief ervaren. Dat vraagt uitdaging. Dat kan alleen als het onderwijs is afgestemd op de mogelijkheden en (basis) behoeften van de leerling. Niet opletten, niet meedoen, onderpresteren, niet durven, het zijn vaak tekenen van afstemmingsproblemen. Een leerkracht die de ontwikkeling van haar leerlingen serieus neemt, biedt de leerling ruimte om passende leerdoelen voor zichzelf te formuleren en voor hem haalbare resultaten te boeken. Een combinatie van hoge (en reële) verwachtingen en beschikbaarheid voor hulp en ondersteuning, zijn een goede basis voor het ontwikkelen van een gevoel van competentie.

Pedagogische basisbehoeften

Autonomie: Autonomie verwijst naar het gevoel onafhankelijk te zijn. Kinderen willen het gevoel hebben de dingen zelf te kunnen doen. Zelf kunnen beslissen, zelf keuzes maken. Dat kan alleen in een omgeving waarin de eigenheid van het kind gerespecteerd wordt. Een kind is er voor zichzelf, niet voor zijn ouders of voor de school. Kinderen hebben al jong behoefte zich te onderscheiden, hun eigen keuzes te maken. Het pedagogische antwoord hierop is het bieden van veiligheid, ruimte, begeleiding en ondersteuning soms en het waarborgen van de verbondenheid met de ander. Individuele vrijheid is belangrijk en wordt gestimuleerd, maar altijd in relatie met de ander en met behoud van diens vrijheid en jouw verantwoordelijkheid daarvoor. Autonomie verwijst altijd naar relatie.

Het is mogelijk om in te schatten wat de ander aan kan door realistische verwachtingen te hebben, door niet te overvragen en niet te ondervragen. Er wordt hulp en ondersteuning geboden. Hierdoor wordt vertrouwen gecreëerd en weet de ander doelgericht te werk te gaan. Dit is een sterke basis voor de behoefte aan competentie.

Motivatie ontstaat ook wanneer iemand het gevoel heeft om dingen zelf te willen doen, zelf te beslissen en zelf keuzes te maken. De behoefte aan autonomie gaat dus over de perceptie om het gedrag zelf te mogen bepalen, vanuit eigen interesses en waarden. Dit kan leiden tot het uniek willen zijn en jezelf kunnen onderscheiden. Weinig initiatief tonen, veel hulp vragen en teruggetrokken gedrag kunnen een uiting zijn van het feit dat de afstemming van omgeving en activiteit op de behoefte aan autonomie niet juist is.

Een leraar houdt rekening met deze behoefte door ruimte te scheppen. Ruimte om successen te boeken maar ook om met mislukken om te gaan (volgens de behoefte aan competentie). Het gaat om het scheppen van ruimte waarin begeleiding en ondersteuning geboden wordt en waarbij degene die leert individuele vrijheid en verantwoordelijkheid ervaart en

zich daarbij mede-eigenaar voelt van het proces. Het gevolg is ook dat initiatiefrijk gedrag vertoond wordt.

Autonomie betekent dus niet altijd dat iemand onafhankelijk is en zelfstandig (zonder hulp) dingen kan. Autonomie verwijst daarmee dus ook naar de behoefte aan relatie.

(Basisbehoeften - uitleg begrippen onderwijs, z.d.)

(Basisbehoeften - uitleg begrippen onderwijs, z.d.)

Basisbehoeften - uitleg begrippen onderwijs. (z.d.).

<https://wij-leren.nl/basisbehoeften.php>

بانو را با قلم، قدم
و در هم خود باری نمایید.

Website: www.akiseu.com

IBAN: AT896000010310237189

BIC: OPSKATWW

زن، موسیقی و شعر

فرشته سما

هنر و آموزش دیده انسٹیتوت سینمایی شهرپونه هند بود و ضمنن در رادیو کابل قدیم آواز میخواند، نخستین حامی و مشوق دختران هنرمندش فرشته جان و هنگامه جان بشمار میرود.

فرشته جان سما در فضای خانواده بدون داشتن استادی نخست نوختن هارمونیه را فرا گرفت و سپس به کسب رموز آوازخوانی پرداخت.

هنوز بیش از هفت سال نداشت که به سبب اوضاع نامن کشورهای با خانواده وطن را به قصد آلمان ترک کرد، بعد در شهر هامبورگ نقل مکان کرد و تا امروز در آنجا ماندی شد.

فرشته جان تحصیلات را بقول خودش در آلمان تا درجه معاون داکتر به اتمام رسانیده اما با توجه به صدای خوش و استعداد و قریحه ای که در زمینه آوازخوانی، بویژه غزلخوانی داشت این انگیزه باعث شد تا موسیقی را بشکل اکادمیک و پروفیشنل دنبال کند.

در سالین ۱۴ سالگی با وجود مشکلات و موانعی که در سر راهش قرار داشت، سفریکماهه ای را بپاکستان در پیش گرفت و در زمینه آموذش‌های اساسی موسیقی از محضر غلام علی خان استاد بزرگ موسیقی، فیض برده و از اینجا بود که مراحل پیشرفت او شروع شد.

مصطفی صفحه صوفیا لزراوه

دوستان داران صفحه زنان افغانستان و موسیقی و این باردر استیز موسیقی با یک هنرمند جوان و خوش‌خواه با غزل هایش و آواز زیبایش همه شما خوبان آشنا هستید. اینک بانو خوش آواز را به معرفی میگیریم فرشته جان سما.

دمی با فرشته جان سما یکی از ستارگان هنر موسیقی هنرمند خوش‌خواه و محبوب کشور نگارنده؛ زلمی رزمی

در میان آوازخوانان زنان کشورها، خانم فرشته جان سما یکی از آوازخوانان خوش ذوق و خوش صدایی است که خود هم مینوازد و هم بطور سلیس به زبان هندی، پشت و فارسی آواز میخواند و بویژه در غزل خوانی از جایگاه خاصی برخوردار است. او هنرمندیست صمیمی، خوش برخورد، متواضع و مهربان است که همواره با گشاده رویی، زبانی ملایم و برخوردی شاد و محبت آمیز با مردم روبرو می‌شود.

زندگی و کارنامه‌های هنری این بانوی هنرمند کشورمان را ورق می‌زینیم.

فرشته جان سما در شهر کابل پا به عرصه هستی گذاشته است او از همان دوران کودکی آواز خوشی داشت و با موسیقی قد کشید زیرا پدرش غلام یحیی شورانگیز که خود اهل

شایبه آقایان شکیب عثمانی، خالد کیهان، شاهپور و فاروق واعظ میدانند.

در کارنامه هنری خانم فرشته اجرای آهنگهای دوگانه با خوانندگان مشهوری همچون :

استاد فتح علی خان، استاد غلام علی، استادهاشم، استاد زلاند، خوشحال سدوزی، احمدولی، خانم هنگامه، استاد ارمان، نذیر خارا و دیگران نیز به چشم میخورد.

از کشت ها و سی دی هایی که تاکنون عرضه داشته میتوان به کارهای ذیل اشاره داشت:

- نخستین کست آهنگهایش بهمکاری استاد الفت آهنگ بنام مژده

- سی دی آهنگهای مشترک با استاد فتح علی خان

- سی دی آهنگهای مشترک با حشمت احسانمند

- سی دی آهنگهای مشترک با شبیر احمد خان آوازخوان معروف پاکستانی

- سی دی آهنگهای مشترک با خانم هنگامه و لیلا فروهر و دیگران .

**بانورا با قلم، قدم
و درهم خود یاری نمایید.**

Website: www.akiseu.com

IBAN: AT89600010310237189

BIC: OPSKATWW

خوش چانسی دیگر من در آلمان اتفاق افتاد، در سال ۲۰۰۰ میلادی زمینه دیدار استاد

فتح علی خان میسرشد و من سعادت آنرا داشتم که افتخار شاگردی وی را

کسب کردم و نزد او نیز آموزش دیدم.

فرشته جان سما ضمن اجرای کنسرت های موفق در آلمان، افغانستان و برخی

کشورهای غربی، آهنگهای زیادی از ساخته های استادهاشم، الفت آهنگ، شادکام،

ویس سرور، استاد زلاند، استاد ارمان، استاد فتح علی خان، استاد خیال، حامد

نوید، سمع حامد، نذیر خارا، الیاس سهیل، امیر جان صبوری و دیگران را به شایستگی

اجرا و به ثبت و نشر رسانیده که با استقبال بی نظیر اهل دل و اهل ذوق قرار گرفته است .

فرشته جان سما در قسمت ثبت و ضبط آهنگهایش خودش مدیون همکاریهای بی

قطعنامه کنفرانس وین

سازند. در زمستان سرد و سخت امسال، مردم نه تنها با حوادث طبیعی دست و پنجه نرم می کنند بلکه کمک های بشری هم به صورت عادلانه برایشان توزیع نمی شود. از این رو بیکاری و فقر گسترده و دامنگیری به وجود آمده و تعداد زیادی از مردم به ویژه - کودکان و نوزادان - به علت سرما و عدم دسترسی به مواد سوختی جان هایشان را از دست داده و تعدادی هم به علت کمبود امکانات و عدم دسترسی به دارو و خدمات صحی لازم به امراض صعب العلاج دچار شده اند. تا آن جایی که خانواده ها در بدلهای پول ناچیز فرزندان شان را می فروشنند. طالبان از زمان تسلط شان در افغانستان حتا کتابخانه ها و آبدات تاریخی و فرهنگی ما را به آتش کشیده و نابود ساختند و کشور را به زندان بزرگ بشر به ویژه - زندان زنان - تبدیل نموده و مردم را با بحرانی بی سابقه فقر سواد، فرهنگ، اقتصاد و صحت ... مواجه ساخته اند. طالبان با نظام تحملی و نامشروع بر مردم افغانستان حاکمیت می نمایند و تمام خواسته های نامشروع شان را بر آنها تحمیل می نمایند.

امید همه مردم افغانستان در سراسر دنیا به یأس، نالمیدی، درد و ناراحتی های متواتر مبدل شده است. ما اعضای اشتراک کننده کنفرانس ویانا، بر اصل منشو رسانامان ملل متحد که برای نخستین بار احترام به حقوق بشر را با حفظ صلح و امنیت بین المللی پیوند داد و تأمین آن را یکی از وظایف خویش خواند، متعهد می باشیم. هم اکنون این شرط و پایه تأمین صلح و امنیت بین المللی توسط حکومت طالبان به صورت علنی مورد بی حرمتی قرار گرفته و زیر پا شده است. ما، تمامی اعمال این گروه را مطابق با نظرداشت این اصل حیاتی، تقبیح و محکوم می نماییم. امروز ما زنان برون مرز در این کنفرانس به این نتیجه رسیدیم که برای احیا و اعاده حقوق زنان و دختران و آینده ای روش در افغانستان باید به حرکت های بزرگ و عملی (نه حرکت های نمایشی) اقدام نماییم. کنفرانس کنونی به تعقیب کنفرانس ۲۰۲۲ که در ویانا برگزار شد و ما را مصمم تر ساخت تا فعالانه به مبارزه علیه هرگونه تبعیض جنسیتی، نژادی، قومی، مذهبی، زبانی، ادامه دهیم و مصranه از سازمان های بین المللی می خواهیم که از چنین فجایع در کشور ما جلوگیری شود تا در آینده هیچ ملت و گروهی در منطقه و در سراسر دنیا شاهد چنین فجایع ناگوار نشوند.

قطعنامه کنفرانس وین تحت نام "انقلاب زنان"، در خصوص بسته شدن مکاتب و دانشگاه ها به روی دختران و زنان در افغانستان و منوع کردن آنها از کار و فعالیت های اجتماعی امروز ۱۱ مارچ سال ۲۰۲۳ در وین پایتخت اتریش برگزار گردید.

وضع محدودیت ها و صدور همه روزه فرمان ها و اعلامیه های جدید از سوی حکومت طالبان برای زنان و دختران از ۱۵ آگوست سال ۲۰۲۱ به صورت مستند جریان دارد و زنان و دختران به خصوص - فعالان مدنی و حقوق بشر - در تمامی عرصه های علمی، تحصیلی، سیاسی، اقتصادی، صحی، هنری، ورزشی و تفریحی تحت تعقیب، پیگیری، شکنجه و تجاوز جنسی قرار گرفته، زندانی یا به گونه مرموز ناپدید و یا هم به قتل رسیده اند و در مجموع زنان از حقوق اولیه و اساسی شان محروم شدند. تعدادی از دختران محروم از تحصیل در کمال ناباوری در مواجه شدن با سرنوشتی مبهمن و تاریک دست به خودکشی زدند. تعدادی هم به ازدواج های اجرایی تن دادند. افزون براین، زنان وکیل مدافع، قضات، کارکنان محاکم و سارنوالی و زنانی که در اردوی ملی و پولیس کار می کردند و توانستند به کشورهای همسایه پناه ببرند هنوز هم تحت تعقیب و تهدید قرار دارند و در وضعیت اسفبار و ناگواری به سر می برند.

همچنان حکومت طالبان تغییرات عمده، اساسی و فوری را بر نظام تحصیلی که زحمات چندین ساله آکادمیسین ها و نخبه های افغانستان بود به وجود آورده، استنداردهای آموزشی را در نظر نگرفته و تعبیرهای خود از دین؛ یعنی انتشار و تندروی و خانه نشینی زنان را به وجود آورده، عملی می نمایند.

سیاست اصلی طالبان همانا ضدیت با زنان است که در حال حاضر مورد هدف قرار گرفته اند، آنها دین را بهانه قرار داده، زنان و دختران را در گردابی از هلاکت و نابودی غوطه ور می

هستند و معتقد براین هستند تا دختران شان زیر سلطه طالبان و بر اساس ایدیولوژی‌ها و تفکر طالبانی به مکتب نزوند، و گرنم زن و مرد این سرزمین تپوریست پرورش می‌یابند، از این‌رو، باید مکاتب و دانشگاه‌ها به روی زنان و دختران مطابق نورم و استندردهای قبول شده بین المللی (دو دهه اخیر) باز شود؛ و درجهت توانمندسازی و ارتقای ظرفیت‌های زنان نیز کار شود.

همچنان زمینه فعالیت‌های علمی، تحصیلی و پژوهشی رایگان به صورت آنلاین با پرداخت هزینه‌ها و ایجاد سهولت‌های دسترسی به اینترنت به کمک سازمان‌های معتبر خارجی برای زنان و دخترانی که از تعليم و تحصیل بازمانده‌اند، فراهم شود.

۶- سازمان‌های حمایت‌کننده اقتصادی جهت جلوگیری از بحران فقر و اقتصاد در کشور به افراد بیکار به خصوص- زنان سرپرست خانوار- زمینه آموزش‌های خانگی را فراهم نموده، در جهت خودکفایی هرچه سریع تر آنها تلاش و کمک نمایند.

۷- در اتریش و سایر کشورها، با وجود حمایت و کمک‌های انسان دوستانه همیشگی شان از مهاجران زن، متأسفانه اکنون شاهد دریافت جواب منفی تعداد زیادی از زنان معرض پناهندگی از محاکم هستیم، از مسؤولان اداره‌های محترم مهاجرت صمیمانه تقاضا داریم با توجه به شرایط کنونی افغانستان، جهت حل مشکلات این زنان و ادغام هرچه سریع تر آنها در جامعه، توجه جدی مبذول داشته و تجدید نظرشان را در این زمینه خواستاریم.

۸- سازمان‌های بین المللی که در راستای پذیرش مهاجران فعالیت دارند، مدافعان و فعالان حقوق بشری واجد شرایط را که در کشورهای همسایه ای افغانستان در وضعیت اسفبار زندگی می‌کنند، هرچه سریع تر زمینه دسترسی شان به امکانات اولیه زندگی را فراهم نموده و زمینه انتقال شان را به کشورهایی که کیس پناهندگی دارند، فراهم سازند.

۹- زنان شرکت کننده در این کنفرانس خود را موظف می‌دانند تا در ایجاد ارتباطات منظم با سایر زنان بیرون مرز و زنان افغانستان و سازمان‌های مدافع حقوق زنان در سراسر جهان پیوند‌ها و شبکه‌های گسترده‌ای را ایجاد نموده و برای تأمین حقوق و آزادی‌های انسانی شان تلاش همه جانبه نمایند.

زنان اشتراک کننده کنفرانس

ویانا- اتریش

۲۰۲۳ مارچ ۱۱

ما از حقوق زنان و دختران در بند طالب، در مقابل تهدیدها، محدودیت‌ها و قتل فعالان مدنی قاطعانه دفاع کرده و اعلام می‌نماییم که تحصیل، تعليم، آزادی‌های مدنی، کار و برخورداری از زندگی سرشار از آرامش و سالم حق مشروع آن‌هاست.

متأسفانه و با دریغ و درد باید گفت: تاکنون هیچ کشور و سازمانی در مورد حذف سیستماتیک زنان افغانستان از جامعه و ظلم و ستم بر آنها به صورت عملی واکنش نشان نداده است. سازمان ملل و پارلمان اروپا و بسیاری از پارلمان‌های جهان تاکنون سکوت اختیار نموده‌اند. به همین دلیل ما زنان افغانستان که از کشورهای مختلف در این کنفرانس گرد هم آمده‌ایم، از همه ابرقدرت‌های جهان و جوامعی که از دموکراسی و حقوق بشر دفاع می‌کنند و همچنان از سازمان ملل، می‌خواهیم تا از مردم ما به خصوص- زنان و دختران کشور ما - پشتیبانی همه جانبه نموده نکات ذیل را هرچه سریع تر عملی نمایند:

۱- حکومتی همه شمول، مردمی و نظامی مشروع به اساس رأی مردم با مشارکت سیاسی زنان ایجاد گردد و زمینه دسترسی مردم به خصوص- زنان و دختران - به حقوق اساسی و آزادی‌های مدنی که حق شهروندان کشور است فراهم گردد و عدالت اجتماعی نیز تأمین شود.

۲- سازمان ملل و سایر سازمان‌های بین المللی مدافع حقوق بشر و حقوق زنان و کودکان، جهت بررسی قضایای خشونت، ظلم و ستم طالبان بر زنان و دختران در افغانستان هیأت‌هایی را به صورت متواتر و منظم؛ جهت نظارت از امور طالبان به افغانستان بفرستند. یافته‌ها و گزارش‌های آنها به دسترس رسانه‌های بین المللی قرار گیرد و به کمک مردم نیازمند بشتابند، همچنان محدودیت‌هایی که در مقابل زنان وجود دارد، فوراً برداشته شود و همسو و همنوا با مردم افغانستان باشند.

۳- فعالان مدنی که در زندان‌های طالبان به سر می‌برند، هرچه سریع تر آزاد شوند. به اختلاف، ترور، شکنجه و قتل‌های مرمز خاتمه داده شده، اجرا کننده‌گان و عاملان این جنایات شناسایی شوند.

۴- قدرت‌های بزرگ جهان از صدور اعلامیه‌ها و خواهش‌ها صرف نظر نموده، دست به دست هم داده از برخوردهای دوگانه با افغانستان خودداری نموده و در دفاع از حقوق بشر و حقوق زنان و کودکان این سرزمین گام‌های عملی و واقعی بردارند.

۵- با توجه به اینکه در حال حاضر تعداد زیادی از خانواده‌ها مخالف رفتن دختران به مکاتب و دانشگاه‌ها

حسن نوروز

نوروز جشن که انکارش مصادف است با تکرار طبیعت. نوروز در خودش ویژه گی مردمان را به نمایش میگذارد که در مقابل تیره گی و سیاهی با دسته های گل به پیشواز نور، زیبایی و روشن دلی از کابل تادوشنبه، از بخارا تا خجند، از بلخ تا تهران و از شیراز تا سمرقند، از غزنه تا نیشاپور هر سال برگزار میشود

جشن نوروز از میله های بهاری گرفته تا خانه تکانی، تهیه هفت میوه و پختن انواع خوردنی ها و شیرینی ها تا پختن نذر سمنک، بردن نوروزی برای نامزد ها، حنا زدن بر دست دختران، تخم جنگی و نوای خوش دف و سروده های بهاری

وغیره، همه وهمه رنگ و رونق این سال را بیشتر می ساخت.

میله سمنک پزی از همان مراسمی است که هم نذر است و هم نوعی از میله های بهاری. همچو میله نوروز یا میله گل سرخ، جشن دهقان، جشن گل ارغوان، جشن گل نارنج و غیره برگزار میگردد که خوشاوندان

و دوستان گردهم جمع می شوند و باساز و سروبد به نواختن دایره و خواندن و رقص و پا کوبی از سرشب تا صبح به شادمانی می گذرا نند. در چنین روزی مطابق رسوم نیاکان ما هزاران سال است که مردمان به دامنه های کوه ها، کشتزار ها، دشتها و جنگله رفتند که خنده و شادی و ترانه سرایی میبرداختند که خوشبختانه تاکنون با همه کوشش های دژخیان و دشمنان فرهنگ سرزمین زیبایی ما افغانستان برای از میان بردن و فراموش شدن این فرهنگ و جشن های باستانی کهنه دیار ما داشته اند، که به جایی نرسیده اند.

نوروز در افغانستان پیشینه و تاریخی طولانی دارد. از گذشته های دوره این کشور جشن نوروز به مناسبت سال نو و بهار نو برگزار می شود. آغاز بهار و سال نو در افغانستان که نوروز نامیده می شود همه ساله باشکوه خاصی برگزار می گردد.

روز سه شنبه ۲۱ مارچ ۱۴۰۲ م که مطابق است به اول حمل سال ۱۴۰۲ خورشیدی، شروع فصل زیبای بهار و نوروز باستانی است.

درین روز اکثریت کشور های جهان با خصوص کشور های آسیای میانه مانند افغانستان، تاجیکستان، ازبکستان، قرقیستان، ایران، عراق و سوریه و غیره کشورهای مختلف جهان و هزاران نفر در سرتاسر منطقه و جهان آغاز این فصل جدید را جشن می گیرند.

اینجا در اروپا هر نوع رسوم و فرهنگ و عنونات از کشور های مختلف جهان آورده شده است و مردمانش آن را بطور کلتوری و عنونی به نمایش میگذارند. جای بسا خوشی و احساس لذت و آزادی به انسان میدهد. که از آن جمله مردم افغانستان نیز مستثنی نیستند.

اینجا در قلب اروپا پایخت کشور اتریش، ما خانم های افغان نیز جشن نوروزی و میله سمنک را مطابق رسوم و عنونات کشور ما

افغانستان برگزار کردیم. این برنامه با هفت میوه، غذا های محلی افغانی، موسیقی و سروده های بهاری شماری از اشتراک گننده گان همراه بود. بعضی از اشتراک گننده گان گفتند که برای اولین بار است که دور از وطن یعنی در عالم مسافری، دور هم نشسته هفت میوه میخورند و با هم سمنک می بزنند. البته این برنامه خاطرات محالف سمنک پزی وطن را زنده ساخت. در ضمن ایشان فرمودند که این محفل همخوانی با جشن های بهاری به مناسبت سال نو در کابل و دگر ولایات کشور ما را داشت که همه دور هم جمع میشند و خوشحالی و شادی میگردند.

این جانب معصومه صفاعی و فعال کانون فرهنگی اکیس، منحیث نهاد برگزار گننده یی جشن نوروزی امسال و میله سمنک، خواستم این برنامه را با بقیه خانم های همکار از کانون اکیس به اشتراک بگذارم تا همه از آن مستفید شوند. این جشن فرصتی خوبی شدتبا دوستان خود پس از سالها دوری از وطن، دوری خانه و کاشانه آبایی و اجدای ما، دور از خانواده و عزیزان با دوستان بعد از مدت طولانی با هم بشنیم و سال نورا تجلیل کنیم. ناگفته نماند که اشتراک در همچو برنامه ها زمینه آشنا شدن بیشتر هموطنان ما را در تمام کشور های جهان بخصوص کشور اتریش را فراهم میسازد.

البته هدف از برگزار کردن این جشن در دیار غربت، بیشتر خوشی و شاد بودن زن ها بود.

محفل با سروden مکرر اهنگ قدیمی افغانی، سمنک در جوش، ما کفچه زیم، دیگران در خواب، ما دفچه زیم! شعری از قدیم که زنان با خواندن آن و پختن سمنک از نوروز استقبال می کنند پایان یافت.

حضور خانم ها که درین محفل گردهم آمدند و با دف و آواز خوانی محفل را به پایان رسانیدند، هدف آن ها از زنده نگهداشتن آداب و رسوم گذشتگان است، که سالیان سال از نوروز استقبال کرده بودند.

امید داریم به اجابت بهار، الهی که خنده هایمان دوباره گل کند و زندگی یک رونق دیگری بخود گیرد تا بتوانیم یکبار دگر در کنار خانواده ها و عزیزان ما در کشور خود ما جشن های عیدی و نوروزی را تجلیل کنیم و از دور همی ها و داشته های زندگی لذت ببریم.

برگزار گننده: معصومه صفا
اشتراک گننده ها: بخش بانوان کانون فرهنگی اکیس شهر ویانا
کشور اتریش

يازو وحی: دکتور شفیقہ یار قین دیباچ

باربد» حقیده سوز یورتیله دی. بو قصه اساسیده بیل کونلری سانیگه تېنگ فصللر، ایلر، کېچتر و کونلر گه اویغون بولگن حالدې قوشیقلار يرهتگن مشهور بستهکارلر بارلیگی، فرشتلر نینگ آوازیگه اوخشنهن سحرلی تاووشلری بیلن کیشیلار یور مکلینی ضبط اپتووچی سازنده خواندندر بار بولگنی گه گواه بوله میز.

تیموریلر دوری، اینیقسه، یورتیمیز نینگ اپنگ مدنیتلى و اولوغوار شاهلرین بیری بولگن سلطان حسین میرزا باقر احکمرانلیگی دوریده موسیقى نینگ رواجله نیشی حقیده کوب تاریخلر ده يازیلگن. جمله دن اوشه دور شاعری، رسامی و يازو وچیسى زین الدین محمود و اصفى نینگ «بادیع الواقعی» کتابیده شعر و موسیقى بزملى حقیده کوب واقعه لر تیلگه الینگن. میر علیشپر نوایی نینگ «مجلس النفایس» اثری و ظهیر الدین محمد بابر شاه يازگن مشهور تاریخی کتاب «بابر نامه» ده قید اپتیلگنچه، سلطان حسین میرزا باقر او نینگ امير و وزیرلری نینگ سرايلاری، خصوصاً رعیت پرور، عدالتجی و شاعر نوایی نینگ او بیده هېچ بير کېچه شعر، موسیقى و رقص بزمی سیز او تمهمگن.

بابر شاه، دنیا نینگ بېرلی برقه مهم تیللریگه کوب يوله ترجمه قیلینگن «بابر نامه» اثریده تیموریلر سراییده مشهور بولگن صنعتکارلر، شاعرلر، يازو وچیلر، عالمر و اینیقسه، موسیقى، رقص و قوشیق صنعتکارلری نینگ آتى و خصوصیت لرینی يازه دی. اورنکا وچون قوییدگیلارنى تاکیدلشیمیز ممکن:

امیر علیشپر نوایی نینگ موسیقى صنعتیده استاذی خواجه یوسف برهان، ماهر شاعر همده موسیقىه و انوار علمی نینگ مکمل استادی مولانا صاحب بلخی، عدو غیزک چالیش بؤییجه تېنگداشی بولمه گن استاذ قل محمد شیر غانی، انوار علمی، موسیقىه و خطاطلیک صنعتیدن بېترلی بېلیمگه اپگه بولیشن تشرقى، اوز دوریده «قانون» چالغوسینی چالیشده هم بى تکرار بولگن خواجه عبدالله صدر. ابو لوفای خوارزمی، محمد على غربی، مولانا سالمی، مولانا شیخی، پهلوان محمد کشتی گیر، مولانا شریتی و باشقفلر، اینیقسه، مولانا کمال الدین عودی و رقص ده جاذبه ی چیقشلری و حرکتلری تکرار لنمس و هر دایم ينگی بولیب کېلگن مشهور رقصان

افغانستانه عماللر موسیقې سی

بیز نینگ عزیز وطنیمیز حلی هم سنت لر و عرف- عادت لرگه باغله نیب قالگن یورت دیر. دنیاده و قوشنى مملکتلرده علم-فن و تخنیک رواجلنگن کوب جایلرده قانون حکم سورسه، بو اولکه ده قانون و حتا گاهی شریعت اورنیده عرف-عادتلر حکم سوریب، جمعیتیمیز و ادمیر تقدیرینی باشقرهدی. اعتقاد و عنعنلرنی اوزگر تیریش جوده قیین و کوب وقت طلب اپتمدیگان ایش دیر. شو سبلي، اولرنی مودرنیزه قیلیش، ګلوبال لاشتیریش و قانونیلشیریش تامان حركتینی تېلشتیریش اوچون کوچ یا که باسیم بیلن اوزگر تیریب بولمهیدی.

جمعیتیمیز نینگ موسیقەگه بولگن تفکری و قرهشلری هم خلق نینگ اعتقاد و عنعنلریدن کېلېب چیمه دی و افسوس که، بو اعتقاد و عرف-عادتلر موسیقە نی اوچجملیک معقول بیلمهیدی، حال بو که اوزاق اوتمیشده، یعنی 700-500 بیل و اوندن آلينگی دورلر ده بو یورتده موسیقى حقیده بوندھی تصور یوق اپدی.

فردوسي نینگ «شاھنامه»، نظامی، امير خسرو و امير علیشپر نوایی نینگ «خمسه» لری، مولانا جامی نینگ «هفت اورنگ» اثرینی کوزدن کېچیر دیگن بولسک، بو خطه نینگ هر کوی و کوچه سیده دف، نی، چنگ. قوبوز و تورلی چالغولر سپسی جرمنگلک تورگنی گه گواه بولمهیدی. پادشاهلر، اميرلر و بايلر سرايلرینی استاد سازندملر، پاریم و یاقیملی سپسلی خواندندر، ماهر رقصان و رقصانلر و شیرین سخن شاعرلر سیز تصور قیلیب بولمهیدی.

بخارا پادشاهی کوب وقت بخارا دن انجه او زاقده جایلشگن شینم بیلاق ده قالگن اپدی و کمیده ينه اوچ آی قالیشنى ایسته گن اپدی. شوندہ اوز یورتی، خاتین و باله لرینی ساغینگن اميرلر و وزیرلر رودکی دن بیرار چاره تاپیش نی التماس قیدیلر. رودکی «بوی جوی مولیان» شعرینی کویلې، چنگ چهلیب، موسیقىه و شعر اویغونلیکی بیلن سامانی پادشاهنی شونچه لیک مفتون اپتدی که بير ایاغیگه اپتیک کیب، باشقه ایاغیگه اپتیک کیدیریشلری گه قره مه، آت چاپتیریب، آمو دریانی کېچیب، بخارا گه قیتگنی حقیده حکایه بار. ينه رودکی، سامانیلر سراییده اوز شعرلرینی و باشقه شاعرلر، جمله دن، دری شعریتی نینگ بیرینچی خانیمى «رابعه بلخی» شعرلرینی چنگ و چغانه اویغونلیگیده یاقیملی آهنگ بیلن اوقيگنی حقیده تاریخلر ده اوقيگن میز.

«خسرو و شیرین» قصه سیده ایکی موسیقىه چې «نکیسا و

میر بدر.

و لیریک قوشیقارنی اوشه دور تلویزیون و رادیوسیده یازیب فالدیردیلر. بو قوشیقار حاضر هم کونگولرنسی قووانتیریب، خلقه کوچ. غیرت بغيشلب، ملی تویغولرینی اویغاتیب کلماقده. خصوصاً، عیالر موسيقىسى رواجله نیب، عیالر نینگ اپنگ گوزمل اتنى بيرينچى مرته تلویزیونده یازیب آليندى.

1991نجى بیل دن کېبن افغانستان ده حیات نینگ برچه ساحه لریده، اینیقسە موسيقى و هنر و ادبیات ساحه سیده تورغونلیک دوری باشلندى. جهادى گروھلر نینک افز ارا اوروشلری برچه اقتصادى، اجتماعى و مدنی ساحلدرگه توزھتیب بولمهيدىگن ضرر پېتكىزدى. اینیقسە، طالبىر نینگ بيرينچى پیدا بولىشى مملکت نینگ يوكسليشى و رواجلنىشى گە هر تاماندن كە توسيقار بېرتگى بىلەن موسيقىگە اپنگ كە اوتيب بولمس توسيقى يسە دى. راديو و تلویزیون دن نه فقط قوشیقار ترقە تىلمە ئى قالدى، بلکه بازارلر و پاركلر ده چالغو اسبابلىرى، ترازاپىستور راديو و تلویزیونلر مانيتورى دارگە آسيلدى و بىنچىب تشنلى و موسيقى بوتونله تعقىقلانگن.

طالبان نینگ مغلوبىتى، وقىتىچەلىك حومت، اوتيش دورى و سيلنگ حومتلر نینگ اورنه تىليشى مملکت موسيقىسى اوچون ينه بير باشلنمە بولدى، اما ينگى حومت، خلقارا هم جمعيت و ناتو كوچلرى كمكى ده كېلگن بولسەدە، لېكىن بىر اوشه قورقوو و دهشت سازنده و خواننده لرنىنگ وجودى و روحيده حاكم اپدى. افغانستاندان تشقىریده يشه گەن افغانستانلىك عیالر اوزلرینى افاده اپتىشىگە جرات قىلىسە دە، افغانستاندە گى عيالر يوزلرینى آچىشىگە هم جرات اپتە آلىشمە دى.

موقت حومت و اوتيش دورى حومتى نینگ دستابكى آيلريده خاتىن-قىزلىر ايشلرى وزيرلىكىدە وزير اورين باسرى بولىب ايشلەنگىمەدە مشاعره و موسيقىه تۈگەكلىرى، ادبى-بدىعى تۈگەكلىر فعاليتىنى يولگە قويىب، شعر و موسيقىه نينگ جيمجيت آلوينى قىتە ياقىشىگە حرکت قىلديم. ايتاليا نينگ peace wives NGO ايتاليا نينگ تورلى شەھرلریده افغانستان موسيقىه فستيوالى نى يۈلگە قويىديم. بوفستيوال Afghanistanback to the music نامى آستىدە اوتکەزىلدى و اونىنگ رسمي آچىلىشى نينگ بيرينچى كېچە سيدە

هرات، شىيانىلر قۇلىگە اوتكىچ، صنعت نينگ تورلى ساحلدرى استادلىرى خصوصاً، موسيقىه چىلر هندوستان كە باپرى لر سلطنتى نينگ اساسچىسى، سخاوتلى، عالم و صنعت سبور پادشاه ظهيرالدين محمد باپرشاھ سرايىگە كۆچىپ باردىلر. هندوستان ديارى نينگ رقاصلرى، خوانندهلىرى، موسيقىه چىلرى و بستەكارلىرى هم بولركە قوشىلدىلر. باپرشاھ و فرزندلىرى حمايتى آستىدە برقە صنعت لر شو قدر تېز و برقار رواجلندى كە، 550 بىل وقت او زمان دن اوتكىن بولسە دە، حاضرگە سقلىنib تورگن اولر نينگ مدنى ميراث لرى، يازگن و ترجمە قىلگەن كتابلىرى و قالدىگن پارلاق ايزلىرى شرق و غرب خلقلىرى نينگ حيرتىنى اویغاتىمى.

امير تېمور و اونىنگ فرزندلىرى و نبورملرى نينگ سرايىدە، يعني اوشه هرات تېموريلرى و هندوستان باپرى لرى سرايىدە بولگەن شعر و موسيقى، تېمورى و باپريلر حرمىگە هم ي قول آچىن اپدى. تېمورى و باپرى ملکەلر نە فقط اوزلرى شعر و موسيقىه اورگەنلىرى و كويلىرى ديلر، بلکە صنعتكارلر و شاعرلرنى ماذى و معنوی رغبتلىتىردىلر، قوللە-قوتلەردىلر.

كېپىچەلىك بو صنعتسپور اولكەدە موسيقىگە نسبتاً پېسيمىستىك قىرەش استه-سېكىن پيدا بولىب، آدملىر اوزلرى نينگ شادلىك دورملرىدە و تۈيلرىدە خاباتيلر نينگ ساز و آواز يعنى قوشىقلارىدىن فايدهلەنلىر هم، اولرگە پست نظر بىلەن قىرەشلەر. اينىقسە، عيالر موسيقىسىگە اورىن يوق اپدى. كابل راديوسى نشر اپتىلە باشلە گىدە، كۆپ و قتلرگە هيچ بير عيال باشلاو چىلىك قىلىش يا اشولە. قوشىق اينىش گە جرات قىلالمىسى. ميرمن پروين حيرتلەرلى جىشارى و دىيللىكى بىلەن بو افسونى بوزىب، ايلك بار قوشىق كويلىب، يۈلنەي رخسانە، ژيلا، سارازلاند، آزادە، جلوه (اسفانە)، ملينا، قمرگل و باشقە لرگە آچىب بېردى. البتە، پروين خانىم جمعيت نينگ يوقارى طبقيسىگە منسوب اپدى. اونىنگ آتە سى بدخشان نينگ اتاقلى و عزت. حرمەت و اعتبارگە اپگە بولكىن باشلىقلارىدىن بولىب، اوشه زمان حومتى تمانىدىن بوتون عايلە سى بىلەن كابل گە سورگۇن قىلىنگان اپدى. مملكت باش وزيرى نينگ او غلى احمد ظاهر اوزى نينگ قوشىغى بىلەن جمعيت نينگ موسيقىگە بولگەن فرەشىنى اوزگەنلىكىدېك، پروين خانىم جمعيت نينگ موسيقىگە بولگەن قوشىنى اوزگەنلىكىدېك،

1357 بىلە ثور اوزگەنىشى بىلەن بىرگە ينگى توزوم اورنه تىلىدى. حیات نينگ تورلى ساحلدرىدە سېزىلەرلى اوزگەنلىكىدېك، موسيقىدە هم اوزگەنلىر يوز بېردى. بىر تاماندىن، محلى و انتىك صنعت جماعەلرى اوز خلقى و اولكە سى موسيقىه صنعتى نينگ اپنگ اصل و ينگى نمونەلرینى موسيقىه بيرملرى و كىسرت لرده خلقە تقىيم اپتسە، ايگىنچى تاماندىن، هر بىر وزيرلىك و تشكيلات، حتا لىسه لرده موسيقى گروھلى تشکيل اپتىلدى و بو گروه لر، اپنگ گوزمل و طپپورلىك

شب آرام جاری است
شب آرام
برای بی سبی آغوش تو و من،
جاری است

در شب آرام
گرگ شب
بیداری جام می شکند
نفس در سینه پیراهن حبس می شود
و
شب گردی های من، آغاز!
من در کوچه های زیبایی تو قدم بر می دارم
ابدیت جاری می شود
و
همنشینی خدا، آواز.

شب آرام
با بال و پر وقار گونه اش
به گذرمان در آینه می تابد
و بودن را
در بازتاب حقیقت عربان
به آتش می سپارد
ترانه می خروشد
اندیشه می خرامد
و من چشم در چشم
می آرامد.

شب آرام همچنان جاری است
در شب همواره
چیزی،
چراجی،
نوایی نامری هست

که دلتنگی های زلال تو و من را
به هم بپیوندد
تا سخن بگوییم
رها شویم
سکوت اختیار کنیم.

شب آرام همچنان جاری است

در شب، زمین از مرز آسمان
رهایی می یابد
عشق رنگ پناگاه حضور
می گیرد
شب رنگ آشنای رستن است
شب رنگ آشنای گستن است
شب رنگ آشنای آراستن است.

شب آرام
همچنان در راز
بی سبی من و تو
جاری است.

شب آرام
همچنان جاری است

ملکتیمیز نینگ حرمتنی و مشهور صنعتکاری
مهوش خانیم و کینگی کچه‌مرده آذربایجان، لاتین
امریکا، ایتالیا، افریقا و باشقة مملکتلر نینگ تیقی
عیال صنعتکارلاری چیقیش قیلیشدی.

اوشه فستیواله اوشبو فستیوالن توشگن در آمدنی
موسیقه صنعتی، اینیقسه، افغان عیاللری موسیقه
سی و افغانستان نینگ رسمی موسیقه مکتبینی
جانلنتیریشگه صرفش و بونینگ اوچون تولی
دونزلر یاردمینی جلب قیلیش کبی قرارلر آیندی،
اما جهادی وزیرلر مصلحتی بیلن خاتین لر
ایشلری وزارتی نینگ معینیتی دن چېله تیلکیم
طفیلی بو لا یحه اوز ثمر هسینی بېرمەدی. «طلع»
تلوزیونی تامانیدن 15 بیلدن بیلان
بولگه قوبیلگن «افغان یولدوزی- ستاره افغان و ابر
ستاره» موسیقه مسابقه سی و موسیقه ملی
انسیتیونی نینگ بنیاد اپتیلگنی یورتیمیز یاشلری و
عیاللری موسیقه صنعتی نینگ یوكسالیشیگه کله
تأثیر کورستدی. کینگی بیللرده صحنده ینگیچه
مهارت، بیلیم و تجربه گه اپگه بولگن موسیقه
یولدوزلری پیدا بولدى و موسیقه صنعتی اپسە
استه سپکین اوزی نینگ قدر قیمت و موقعیتی
افغانستان ایچیده و تشریفی سیده تیلکلندی.

لېکن قیزیغی شوندہ که، شاهلیک دوری و داود
جمهوریتی، حتا جهادلر و بیرینچی طالبلر دوریده
هم افغانستان نینگ شمالیدگی فاریاب، بلخ، سرپل
ولایت لریده عیال قوشیقچی لر بار بولیب، اولر
عیاللر دوره سینی قیزدیرگنلر. مزار شریفده گی
ملينا خانیم، سرپلده گی ماهرو خانیم، اندخویده گی
سبزه گل خانیم شولر جمله سیدن دیر. البته،
هرات، ننگرهار، قوندوز و باشقه ولايتلرده عیال
صنعتکارلر بولگندير، لېکن حاضر چه اولر نینگ
اسمری اپسیده يوق.

افسوس که ینه هم ایکینچی طالبلر دوری باشلندی و
موسیقه حرام قیلیندی. شو بیلن موسیقه، هنر،
ادبیات، فرهنگی ايشلر تاختب قالدی. قاچه آلالگن
برچه موسیقه چیلر اولکه دن قاچیب، چېت ایللر گه
آواره و مهاجر بولدیلر. قالگنلری قورقوو بیلن
یاشینیب يشه ماقده دیرلر. بو احوال چانگچه دوام
اپتیشی تنگری گه معلوم. ینگی بیر دموکراتیک
توزروم اوزن هنریه تیلیشی گچه فقط گینه افغانستان دن
تشقیریده اوز هنرلرینی دوام اپتیره دیگن قوشیقچی،
کمپوزیتور و چالوغچیلریمیز گه اميد باغلب قاله
میز.

اولین سالکرد سفر جاودانه موجود آسمانی ((مادرم))

تلج از فرق فلک برداشت
 جاودان آن تلج بر سرداشت
 در بیست آرزو ره مافتن
 هر نفس شهدی به ساغرداشت
 روز در انواع نعمت ها نماز
 شب بی چون ما در برداشت
 صبح، از بام جهان چون آفتاب
 روی کیتی رامنورداشت
 سگنه، چون ما در روما آفرین
 نماز بر افلک و اخترداشت
 چون صادر مزرع سرفلک
 پاچ در بال کوترا داشت
 خشمت و حاده سلمان مافتن
 پیکت و فرنسندرداشت
 تا امداد اوج قدرت زیستن
 ملک بستی رامنخداشت
 بر تو ارزانی که ما را خوشراست:
 نذت یک سخنه مادرداشت

کودکان نوجوانان

متصدی صفحه و جم آوری؛ بیتا "میر"

برابر کودکان پسر هستند که شبانه گرسنه به بستر خواب می‌روند.

گزارش افزوده است که از هر ۱۰ دختر، ۹ تن آن‌ها گفته‌اند که طی یک سال گذشته وعده‌های غذایی آن‌ها کاهش یافته و از این بابت نگران هستند؛ چون آن‌ها وزن خود را از دست داده و نیز انرژی برای مطالعه و بازی برای شان نمی‌ماند.

صلیب سرخ: سوءتفاوت کودکان در افغانستان به ۹۰ درصد افزایش یافته است:

کمبود موادغذایی، پیامدهای سنتگینی بر سلامت جسمی و روانی کودکان بر جا می‌گذارد و آینده‌ی آن‌ها را تهدید می‌کند.

با حاکمیت طالبان سیستم اقتصادی و صحی افغانستان از هم فروپاشید. میزان بیکاری و گرسنگی افزایش یافته است. علاوه بر آن، طالبان بر اساس برداشت سخت‌گیرانه خود از اسلام و سنت قبیله‌ای خود، محدودیت‌های شدیدی را علیه دختران و زنان وضع کرده و مکتب را به روی دختران بسته است.

خشوبخانه مجله بانو و کانون فرهنگ افغانستان توانسته است تا وظیفه ایمانی و وجودانی خود را در مقابل مردم افغانستان ادامه دهد برای تعداد زیاد کودکان و والدین ایشان مواد خواراکه و همچنان لباس گرم زمستانی توزیع نمودیم جا دارد تا از احسان شریفانه ریس کانون فرهنگ افغانستان در اتریش، بنیانگذار و صاحب امتیاز فصلنامه بانو افغانستان در معاونت برای بی بضاعت ها بخصوص اطفال کشور کوته‌های ننموده اند.

خواننده گان گرامی فصلنامه وزین بانو! بی نهایت خرسندم که در فصل جدید فصل که آغاز بهار را بما مژده میدهد، بازهم منحیث متصدی صفحه کودکان و نونهالان مطالب و یا گزارش چندی را برای این شماره تهیه بدارم . در این شماره خواستم گوشه‌ی از وضعیت کودکان افغانستان در حاکمیت طالبان را به شما انعکاس بدهم: خواننده گان عزیزا

با وجود تمام بدیختی های که دامنیگر زنان افغانستان شده است ، مشکلات اطفال و کودکان نیز، کمتر از ان نمی باشد. سازمان حفاظت از کودکان، گزارش تازه‌ای را که از وضعیت کودکان افغانستان زیر حاکمیت طالبان منتشر کرده، نشان می دهد که دختران و برابر پسران از مشکلات افسردگی و گرسنگی رنج می برند و در انزوا قرار گرفته‌اند.

این خبر به همه معلوم است و امروزاین در سطح جهان معلوم است ، همچنان نشان می دهد که ۹۰ درصد دختران به مکتب نمی‌روند، در حالی که این آمار در بین پسران به ۴۰ درصد می‌رسد.

بر اساس مصاحبه‌هایی که در این گزارش صورت گرفته، ۸۰ درصد دختران در مقایسه با ۵۶ درصد پسران به مشکل افسردگی مواجه هستند و همچنان ۷۰ درصد دختران در مقایسه با ۳۰ درصد پسران در اضطراب و نالمیدی نسبت به آینده‌ی شان به سر می‌برند.

گزارش افزوده است که ۹۷ درصد خانواده‌ها در افغانستان با مشکل غذایی مواجه هستند و در خانواده‌ها، دختران نسبت به پسران کمتر غذا می‌خورند.

در گزارش بیان شده است که حدود ۸۰ درصد مصاحبه شوندگان گفته‌اند در جریان ۳۰ روز گذشته شبانه غذا نخوردند و گرسنه به خواب رفته‌اند. بر اساس این گزارش، کودکان دختر دو

Resolution

28.05.2022

Wien, Österreich

Nach Angaben des Welternährungsprogramms (WFP) ist mehr als die Hälfte der afghanischen Bevölkerung von Ernährungsunsicherheit betroffen. Das Land steht am Rande des wirtschaftlichen Zusammenbruchs, weil das Bankensystem nicht funktioniert und das Land zu sehr auf internationale humanitäre Hilfe angewiesen ist. Mehrere hunderttausend Afghanen waren gezwungen, das Land zu verlassen und in den Nachbarländern und im Ausland Zuflucht zu suchen. Die Errungenschaften der letzten 20 Jahre im Bereich der menschlichen Entwicklung sind in den letzten neun Monaten verschwunden.

Seit die Taliban im August 2021 an die Macht zurückgekehrt sind, haben sie die Diskriminierung und geschlechtsspezifische Gewalt gegen Frauen und Mädchen in Afghanistan institutionalisiert. Sie haben Frauen von der Beschäftigung im öffentlichen Sektor ausgeschlossen und Mädchen jenseits der sechsten Klasse den Schulbesuch untersagt. Frauen, die "Essen, Arbeit und Freiheit" wollten, wurden unterdrückt. Das Recht auf freie Meinungsäußerung und die Medienfreiheit sind seit August extrem eingeschränkt. Viele afghanische Frauenrechtlerinnen, AktivistInnen der Zivilgesellschaft und JournalistInnen wurden inhaftiert, gefoltert, zum Schweigen gebracht und sind verschwunden. Im Mai haben die Taliban geordnet, dass Frauen sich in der Öffentlichkeit vollständig verhüllen müssen, einschließlich ihres Gesichts. Bei der neuen Vorschrift geht es nicht nur um die Verhüllung des Gesichts, sondern um die Leugnung der Existenz und der Identität der Frauen.

Am 28. Mai 2022 versammelten wir, die VertreterInnen der afghanischen Diaspora in Österreich und mehreren europäischen Ländern, uns in Wien, um den Schutz der Grundrechte der afghanischen Frauen auf Bildung, Arbeit, Freizügigkeit und Teilnahme am gesellschaftlichen und privaten Leben zu fordern. Die Veranstaltung "Die Gegenwart und Zukunft der afghanischen Frauen" brachte verschiedene Gruppen der afghanischen Diaspora aus Europa zusammen, um die Herausforderungen zu diskutieren, mit denen afghanische Frauen in Afghanistan konfrontiert sind, und um zu erörtern, wie die afghanische Diaspora in Europa sich für sie einsetzen kann, um den Schutz für Afghanen im In- und Aus-

land zu stärken. Führende afghanische JournalistInnen, AkademikerInnen, ehemalige und aktuelle AktivistInnen und MusikerInnen einigten sich bei der von AKIS organisierten Veranstaltung auf mehrere zentralen Empfehlungen zur Bewältigung einiger der größten Herausforderungen für Frauen in Afghanistan.

Wir fordern die europäischen Regierungen, die politischen Entscheidungsträger, insbesondere die österreichische Seite, sowie die UN, internationale Organisationen und andere relevante Akteure auf, die Taliban für ihr brutales Vorgehen gegen das afghanische Volk zur Verantwortung zu ziehen.

1. Die Taliban nicht anerkennen, bis die De-facto-Machthaber die grundlegenden Menschenrechte des afghanischen Volkes anerkennen.
2. Aufstockung der humanitären Hilfe und Sicherstellung, dass die Taliban keinen Nutzen davon haben. Einbeziehung der afghanischen Diaspora in die Planung und Bewältigung der humanitären Krise in Afghanistan.
3. Nutzung der diplomatischen und finanziellen Möglichkeiten, um sicherzustellen, dass Frauen und Mädchen in ganz Afghanistan Zugang zu Bildung und Arbeit haben.
4. Gewährleistung eines fairen Asylverfahrens für gefährdeten Afghanen und insbesondere afghanische Frauen. Die EU sollte sicherstellen, dass afghanische Frauen und Mädchen sicher durch die Nachbarländer reisen können.
5. Einbindung der aktivsten Diaspora-Organisationen in Europa, insbesondere in Österreich, um die am meisten gefährdete und marginalisierte Bevölkerung Afghanistans mit politischen und finanziellen Mitteln zu erreichen.
6. Wirtschaftlichen und diplomatischen Druck auf Pakistan ausüben, um die Ausbeutung der Afghanen durch Abzocke zu beenden. Pakistan war der Hauptunterstützer der Taliban-Monster und beutet nun die Afghanen durch den illegalen Verkauf pakistanischer Visa aus. Der pakistanische Botschafter im von den Taliban kontrollierten Afghanistan spielt die Rolle eines "Viceroy" in Afghanistan.
7. Die internationale Gemeinschaft und die europäischen Länder sollten so schnell wie möglich Druck auf die Taliban ausüben, um den Schmerz, die Probleme und die Not der afghanischen Frauen und Mädchen zu lindern.

BANU

ERSTE UNABHÄNGIGE S AFGHANISCHE FRAUENJOURNAL

Sehr geehrte Damen und Herren!

Der Verein AKIS, Afghanische Kultur, Integration, Solidarität ist stets bemüht Migrantinnen und Migranten in der neuen Heimat zu helfen, sich gut zurecht zu finden und bestmöglich zu integrieren. Aus diesem Grund entstand im Jahre 2000 die Idee, eine Frauenzeitschrift für Afghaninnen herauszubringen. Da Afghanistan ein strikt patriarchalischer Staat mit unfairen kulturellen Geboten Frauen gegenüber ist, die keineswegs mit Werten vereinbart werden können, welche als gerecht angesehen werden, haben wir es zu unserer Mission gemacht, Frauen über ihre Möglichkeiten und ihr Recht in einem Rechtsstaat aufzuklären und sie für Ausbildungen, Arbeit, Integration und Sport zu ermutigen. Anbei schicken wir Ihnen die Konzeptualisierung der Frauenzeitschrift Banu. Als non-profit Organisation fällt es uns immer schwerer die Herausgabe der Zeitschrift zu finanzieren. Ungern möchte wir darauf verzichten, Frauen, welche Gewalt ausgesetzt oder in Not sind und keinen Ausweg kennen, durch unsere Zeitschrift zu helfen.

1. Zur Idee von Banu.

1.1 Die Idee und die Anfänge.

Banu ist ein Magazin für afghanische Frauen und Mädchen und wird seit dem Jahr 2000 in Europa und den USA vertrieben. Banu ist ein Persisch-arabisches Wort und bedeutet auf deutsch Frau in einem gehobenen Sinn und vermittelt so auch die Wertigkeit der Frau in unserer Gesellschaft.

Das inhaltliche Ziel ist Frauen Zugang zu Bildungs- und Arbeitsmöglichkeiten in der neuen Heimat aufzuzeigen und sie über Gesetze aufzuklären. Die Zeitschrift ist in Farsi geschrieben und erklärt so die ersten Schritte der Integration in ihrer Muttersprache.

Herr Mir Ghousuddin (geborener Afghane mit österreichischer Staatsbürgerschaft und Wohnsitz in Wien) ist Gründer und Obmann des Vereins AKIS, Afghanische Kultur, Integration und Solidarität in Österreich. Für diesen Verein ist Banu ein wichtiges sozialpolitisches Kommunikationsinstrument. Es erfassst die Problemstellungen der Frauen aus Afghanistan. Mit der Beschreibung von kulturellen Events hat Banu auch eine kulturpolitische Aufgabe. Die thematische Gestaltung der Zeitschrift ist beispielgebend und von großer Bedeutung.

1.2 Selbstbestimmt in Wien: Banus Hauptschauplatz.

Die Intention ist, das Selbstbewusstsein und die Lebensfüchtigkeit afghanischer Frauen und Mädchen zu stärken. Zentrum der Auseinandersetzung mit diesen Lebensrealitäten bildet Wien, der Sitz des Vereins für Afghanische Kultur, Integration und Solidarität in Österreich und der Banu-Redaktion ist.

Das Hauptaugenmerk der Redakteurinnen von Banu liegt dabei auf der Förderung der Eigenständigkeit von Frauen und Mädchen innerhalb ihrer Möglichkeiten.

1.3 Menschen für Banu, bei Banu.

Die Mädchen- und Frauenzeitschrift wird von 60 Redakteurinnen getragen, die Artikel zu allen Lebensbereichen in ihrer Muttersprache schreiben. Die Chefredakteurin von Banu lebt in den Niederlanden. Mir Ghousuddin zeichnet in seiner Funktion als Vorstand des Vereins für Afghanische Kultur, Integration und Solidarität in und zu Österre-

ich, für Koordination, Vertrieb und Finanzierung.

1.4 Finanzierung.

Die Zeitschrift wird wegen der begrenzten finanziellen Mittel bis zu 400 Exemplaren aufgelegt. Die Produktionskosten einer Zeitschrift (Layout, Redaktion, Material und Druck) sind ca. 17 € pro Stück, also in Summe 3000 bis 3800 €. Innerhalb Österreichs wird Banu zum Preis von 10 €/Stück verkauft. Um aber vor allem ärmeren Frauen, Mädchen und besonders Flüchtlinge zu erreichen wird sie meist gratis abgegeben. Es ergibt sich dadurch ein Defizit von ca.

2000 bis 2500 € pro Auflage.

Die Zeitschrift wird auch in andere Länder Europas und USA versandt. Die anfallenden Versandkosten tragen die Abonnentinnen selbst.

2. Themen.

2.1 Die Rechtslage für Frauen in Österreich.

Das Leben der Frauen in Afghanistan ist, aufgrund einer stark patriarchalisch geprägten Gesellschaft, nicht selbstbestimmt. Das für Frauen aus Afghanistan am meisten bewegende Thema ist ihre Rechtslage in der neuen Heimat und den vielen Möglichkeiten, die sich daraus ergeben. Banu vermittelt Frauen in ihrer Muttersprache ihre neuen Möglichkeiten und macht klar, dass sie sich Wege zur finanziellen Unabhängigkeit erarbeiten können.

2.2. Gesundheit und frauenspezifische Fragen.

Durch ihre mangelhaften Sprachkenntnisse finden sich Frauen im Gesundheitssystem nur schwer zurecht. Banu vermittelt Frauen Informationen zu spezifischen Gesundheitsthemen, wie zum Beispiel der Brustkrebsvorsorge, Antikonzepiva, Hygiene, etc. Sie werden dadurch nicht nur informiert, sondern auch ermutigt zur ihren individuellen Ansprüchen, aber auch ihrem Recht auf Gesundheitsversorgung zu stehen.

2.3. Bildung & Integration

Banu ermutigt Frauen, sich zu Sprachkursen und Schulausbildung anzumelden und unterstreicht die Notwendigkeit, dass Frauen auch an der Gesellschaft teilnehmen.

2.4. Gedichte – in der afghanischen Kultur ein gängiges Mittel zur Thematisierung aller, auch innerfamiliärer Probleme und Gewalt. In Gedichtform nähern sich die Autorinnen von Banu dem heiklen Thema von innerfamiliärer Gewalt an. An dieser Stelle sei auf ein Gedicht verwiesen, dass die Migration als eine Wandlung vom Traum zum Albtraum beschreibt: Eine junge Afghanin war ihrem frisch vermählten Ehemann nach Österreich gefolgt, der sich als im Westen erfolgreicher Geschäftsmann darstellte. – In Österreich angekommen, zeigte sich, dass der Ehemann arbeitslos und gewaltbereit war. Eine Scheidung als Lösung würde aber die Familie in Afghanistan nicht akzeptieren.

2.5. Schlichtungsstelle und Betreuung

Banu informiert und vermittelt Links zu öffentlichen Einrichtungen wie Frauennotruf und Frauenhäusern. Es werden auch Beispiele und Fakten über diese Einrichtungen kommuniziert.

2.6. Beauty & Fitness

Die meisten Afghaninnen haben nie Schwimmen und selten Radfahren gelernt. Neben Sport- und Freizeitangeboten informiert die Redaktion von Banu auch über diese Möglichkeiten.

Liebe Freunde und Kulturbegister!

Ich freue mich Ihnen/Euch die Erscheinung der 65. afghanischen Frauenzeitschrift „BANU“ bekannt zu geben.

Es ist der Versuch Frauen aufzuklären und sie dazu zu bewegen aktiv zu werden und an der Gesellschaft teilzunehmen.

In der Zeitschrift BANU werden Themen wie Lifestyle, Mode, Ernährung, Gesundheit, Frauenrechte, Integration, interessante Nachrichten und vieles mehr aufgezeigt.

Damit wollen wir die afghanischen Frauen über vieles informieren, aber auch für vieles interessieren. Das ganze Leben spielt sich nicht nur zu Hause ab, sondern es gibt noch eine Welt außerhalb, wo auch viele interessante Dinge geschehen. Dieses den afghanischen Frauen zu zeigen ist eines unserer großen Ziele in der Zeitschrift.

Auch wollen wir die jungen afghanischen Frauen anspornen, über sich hinauszuwachsen und sich somit ihr Bild auf der Titelseite unserer Zeitschrift zu verdienen.

Die Zeitung ist komplett in der persischen Sprache geschrieben, aufgrund der verschiedenen Nationalitäten unserer Käufer, welche sich in ganz Europa, in den USA, in Kanada und in Afghanistan befinden.

Das BANU Team ist stets bemüht, dass das Frauenjournal alle 3 Monate mit interessanten und aktuellen Themen erscheint.

In den 23 Jahren konnten wir die Zeitschrift ohne Unterstützung herausbringen. Nun jedoch brauchen wir Hilfe, um unser aufklärerisches Werk fortsetzen zu können.

Wir hoffen, dass Sie uns in dieser Richtung weiterhelfen können.

Mit freundlichen Grüßen

Ghousuddin Mir

Inhaber und Gründer der Zeitschrift

Und Obmann des Vereins AKIS

(Afghanische Kultur, Integration, Solidarität)

Ein besonderer Dank für die Zusammenarbeit geht an:

Pakistan's Patronage of Radical Islamist Groups: A Threat to Global Security

The recent arrests of Pakistani nationals in Greece over planned anti-Semitic attacks and the dismantling of the Gabar Group, a well-structured terrorist cell led by young Pakistanis, in Italy last year, have raised concerns about Pakistan's role in spreading radicalization and operating sleeper cells in Europe.

The Greek police arrested two young Pakistanis of Iranian origin over planned anti-Semitic attacks in central Athens, and Israel accused Tehran of being behind the plot. The Mossad helped untangle the intelligence of the network, its operational methods, and ties to Iran. The mastermind of the cell was a Pakistani who lives outside Europe and coordinates terror activities in other countries.

In September 2020, two people were randomly stabbed by Zaheer Hassan Mahmood, a young Pakistani man who had spoken of dreams and premonitions. At the time, the West had largely attributed the violence to lone wolves and cultural differences. However, subsequent investigation revealed that Mahmood was part of a well-structured terrorist cell known as the Gabar Group. This cell was made up of young Pakistanis living in various European countries, primarily

In June, 14 Pakistani citizens living in Italy were arrested by the Genoa police, intelligence, and counter-terrorism department in what was called a "maxi-operation". The operation involved coordination between the Spanish Comisaria General de Informacion and the French counter-terrorism wing under the European Counter-Terrorism Center. The individuals were charged with criminal association with the aim of international terrorism.

Months before the attack, some of the arrested individuals had taken a selfie with Mahmood under the Eiffel Tower and posted it on social media with the caption "Be patient, we'll be back soon ... see you on the battlefields". The Gabar Group was led and coordinated by Yaseen Tahir and Nadeem Raan, both Pakistani nationals. Nadeem, also known as "The Peer", was the leader of the group and the driving force behind its initiatives. He was jailed in France, but still had a smartphone and remained in constant contact with Yaseen. Yaseen, who had previously been arrested for smuggling illegal immigrants from Italy to France, was the "brains" of the group.

According to Italian police, all members of the group were actively spreading violent religious doctrines and had a strong anti-Western stance. They were in full adherence to the line of preachers who incite the killing of those who commit blasphemy. The Gabar Group was also found to be practicing rehearsals of stabbing and slaughtering during their meetings. Intelligence sources suggest that the Gabar Group is ideologically and perhaps even practically linked to the Tehreek-e-Labbaik Pakistan, a transnational network of jihad apologists with strong roots in Pakistan and the Pakistani establishment. This reveals a wider, coordinated effort with money, ideological, and physical training and support involved in the spread of terrorism.

Pakistan has long been accused of providing safe havens and financial and logistical support to terrorist groups, including the Taliban, al-Qaeda, and the Haqqani network. The country has also been criticized for not taking enough action against Islamic extremists and allowing them to propagate their ideologies and carry out terrorist activities.

The political use of Islam by the State has promoted an aggressive competition for official patronage within various sects. Pakistan's government, society, and military are at ideological crossroads, and this has affected the country negatively in all areas that define a functional modern state.

Military dictatorships in Pakistan have depended on religious parties to gain legitimacy from the masses. Unfortunately, the transition to democracy in Pakistan after long periods of military rule brought these religious parties to power with a confrontational agenda against the West. Most of these groups have criticized the West as anti-Islam, responsible for the exploitation of Muslims. Successive governments have relied on these groups to ensure their success in the parliament. Weak political governments have been unable to initiate any policy measures against the radicals, for fear of retaliation, and fear that the religious parties would exploit the situation against them.

Further, the deteriorating economic conditions, unemployment, and lack of freedom of expression in society are all factors responsible for the growing number of radicals in Pakistan. With the patronage of Pakistani army, many of the extremist religious groups have become financially independent and all-powerful. With the active support of the government, they were able to circumvent the international sanctions and generate funds for their radicalisation activities. With young population in Pakistan completely discontented with the State due to the lack of opportunities, they continue to fill the ranks of the jihadi organizations. When they travel out of -Pakistan, they export the same to the West and act as sleeper-cells in Europe.

The rise of the militant Islamist Jamaat-e-Islami under Sayyid Abul Ala Maudidi led to an increase in "Indophobia" or anti-Indian sentiment in Pakistan. Radical Islamist leaders in Pakistan have advocated violence against India for decades, while Pakistan supported and nurtured the "Mujahideen". The Sustainable Development Policy Institute conducted a study on ideologically driven school textbooks and found that since the 1970s, Pakistani textbooks have systematically promoted hatred towards India and Hindus. The ideology of Pakistan has been used to generate this hatred, with the existence of Pakistan defined solely in relation to Hindus. Therefore, Hindus are portrayed in as negative a light as possible to uphold the ideology of Pakistan.

Pakistan's geographical location and its role as a frontline state in the US-led war against terror have made it a breeding ground for terrorists. The Federally Administered Tribal Areas in the northwest and the Federally Administered Northern Areas in the northeast have turned into sanctuaries for sectarian and international terrorists or non-state actors and centers of arms and drug trade. The political disenfranchisement and total neglect of these regions have contributed to the rise of militancy in the society.

The threat of terrorism from Pakistan to the Western world is real and should be taken seriously. The radicalization of youth in urban areas, the lack of freedom of expression, and the deteriorating economic conditions are factors that contribute to the rise of terrorism in Pakistan. The international community must keep pressure on Pakistan to take more concrete and consistent measures to combat terrorism and extremism, including cracking down on extremist groups and their funding sources.

